

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o pravilih cestnega prometa določa prometna pravila ravnanja v cestnem prometu ter pooblastila in sankcije, ki jih pri izvajanju zakona izrekajo pristojni organi.

Stanje varnosti cestnega prometa v prvi polovici letošnjega leta v primerjavi s primerljivim obdobjem zadnjih 5 let je sledeče:

1. Prometne nesreče in posledice v zadnjem 5-letnem obdobju (januar – junij)

LETO	Št. prometnih nesreč	Št. prometnih nesreč s telesno poškodbo in smrtjo	Posledice (poškodbe)			Skupaj poškodbe (H+L)
			Smrt	Huda tel. poškodba	Lažja tel. poškodba	
1.1.2016 - 30.6.2016	8396	2949	63	342	3523	3865
1.1.2017 - 30.6.2017	8041	2781	55	382	3143	3525
1.1.2018 - 30.6.2018	8774	2821	41	376	3228	3604
1.1.2019 - 30.6.2019	8930	2789	56	374	3126	3500
1.1.2020 - 30.6.2020	6735	2072	45	274	2196	2470
primerjava 20/16	-20%	-30%	-29%	-20%	-38%	-36%
primerjava 20/19	-25%	-26%	-20%	-27%	-30%	-29%

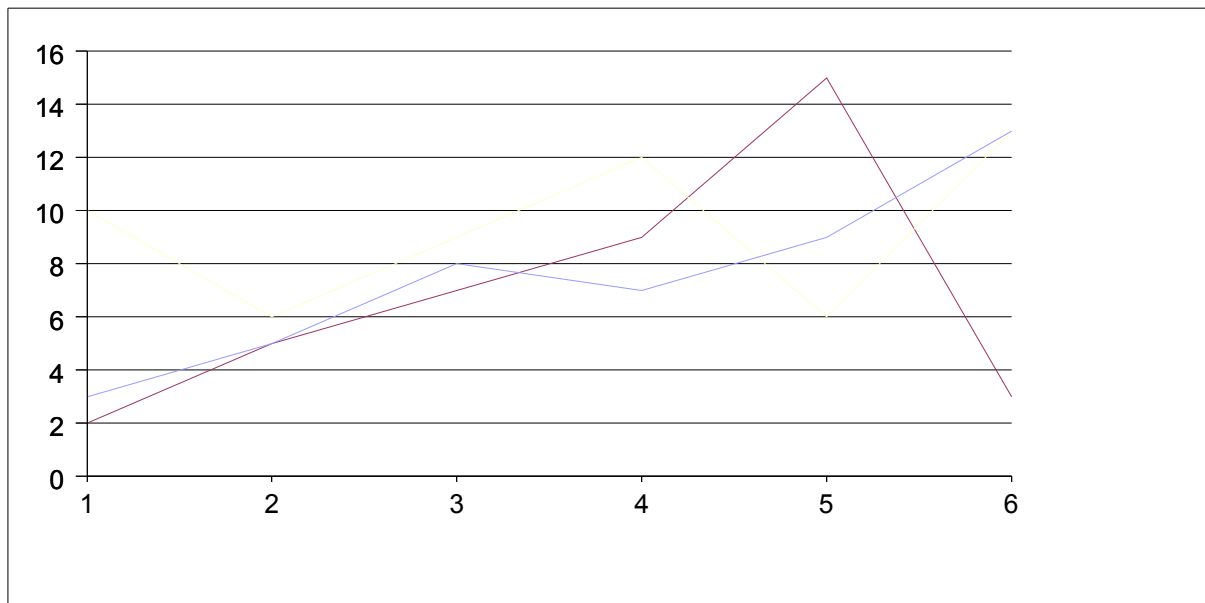
Tabela prikazuje orientacijsko primerjavo podatkov o prometnih nesrečah in posledicah za obdobje januar – junij 2020.

V prvi polovici letošnjega leta se je na slovenskih cestah pripetilo 6.735 evidentiranih prometnih nesreč oz. 25 % manj kot v lanskem primerjalnem obdobju. V omenjenem obdobju se je število prometnih nesreč s telesnimi poškodbami in smrtjo zmanjšalo za 26 %.

Do konca meseca junija je na slovenskih cestah umrlo 45 udeležencev cestnega prometa oz. 11 manj kot v lanskem primerjalnem obdobju (zmanjšanje za 20 %). Število umrlih v prvi polovici letošnjega leta je z izjemo leta 2018 najmanjše v zadnjih 5 letih. **Izboljšanje stanja prometne varnosti je posledica predvsem boljšega stanja v mesecu januarju in aprilu, ko je skupaj umrlo 12 udeležencev manj.** Število hudo telesno poškodovanih je za 27 % manjše kot v lanskem primerjalnem obdobju – do konca junija se je hudo telesno poškodovalo 274 (374) udeležencev. Pri lažje telesno poškodovanih prav tako beležimo zmanjšanje v številu poškodovanih in sicer za 30 % – skupaj se je lažje telesno poškodovalo 2.196 (3.126) udeležencev. Skupno število poškodovanih v letošnjem letu je najmanjše v zadnjih 5 letih.

Manjše število prometnih nesreč in poškodovanih je zagotovo posledica ukrepov, ki so v času epidemije virusa COVID-19 občutno zmanjšali promet na slovenskih cestah. Število umrlih pa je manjše predvsem zaradi manjšega števila umrlih v mesecih med januarjem in aprilom (najbolj pozitivno izstopa mesec januar).

2. Umrla udeleženci v prometnih nesrečah po mesecih (januar – junij) v obdobju 2018 – 2020

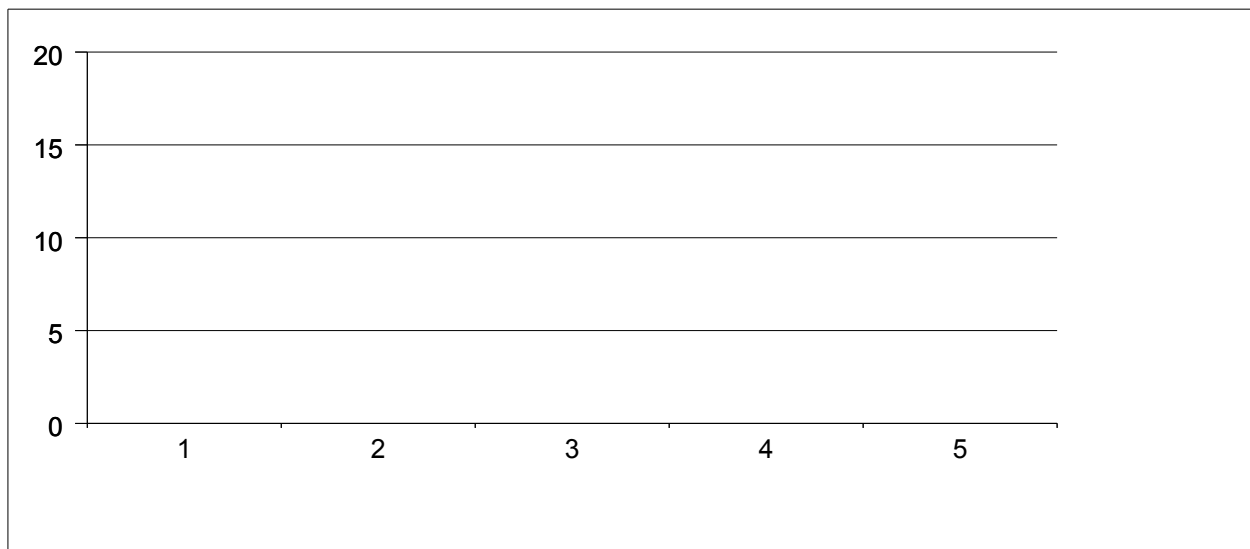
Graf prikazuje število umrlih udeležencev cestnega prometa v prvih 6 mesecih v zadnjem 3 letnem obdobju.

V letošnjem letu se je število umrlih udeležencev v primerjavi z lanskim letom zmanjšalo že v mesecu januarju, ko so umrli 3 udeleženci oz. 7 manj kot v januarju 2019. V mesecu februarju 2020 je umrlo 5 udeležencev oz. 1 manj kot v lanskem februarju. Podobno zmanjšanje se je nadaljevalo tudi v mesecu marcu 2020, ko je umrlo 8 udeležencev oz. 1 manj kot v lanskem marcu.

Do večjega zmanjšanja je ponovno prišlo v mesecu aprilu. V letošnjem aprilu je umrlo 7 udeležencev oz. 5 manj kot aprila 2019. V primerjavi z lanskim letom smo v vsakem od prvih štirih mesecev letošnjem leta zabeležili manj umrlih v cestnem prometu, kot v lanskem letu. V maju je skupaj umrlo 9 udeležencev oz. 3 več kot v lanskem maju. Če primerjamo letošnje obdobje z obdobjem 2018, vse do meseca maja ni bilo večjih razlik. Število umrlih je naraslo v mesecu juniju, saj je skupaj umrlo kar 13 udeležencev (prav toliko kot v juniju 2019 oz. 10 več kot v juniju 2018).

V primerjavi z enakim obdobjem v preteklih 2 letih, v letošnjem letu še najbolj negativno izstopa mesec junij, v katerem je umrlo 30 % vseh umrlih v letošnjem letu.

3. Umri udeleženci v prometnih nesrečah po vrsti udeleženca (januar – junij) v obdobju 2018 – 2020

Do konca junija 2020 je na slovenskih cestah umrlo največ voznikov osebnih avtomobilov, in sicer 20 (16). Število umrlih voznikov se je v primerjavi v lanskem primerjalnem obdobju povečalo, saj so umrli 4 vozniki več (+25 %). Povečanju pri številu umrlih beležimo tudi pri umrlih voznikih enoslednih motornih vozil. V letošnjem letu je tako umrlo že 13 (11) voznikov enoslednih motornih vozil oz. 18 % več kot v lanski prvi polovici leta (10 voznikov motornih koles ter 3 vozniki mopeda).

Največje zmanjšanje števila umrlih beležimo pri potnikih. V letošnjem letu beležimo 2 (10) umrli potnika oz. kar 80 % manj kot v lanskem primerjalnem obdobju. Podobno zmanjšanje beležimo tudi pri pešcih – v letošnjem letu so umrli 3 (11) pešci oz. 73 % manj kot v lanskem primerjalnem obdobju. Število umrlih kolesarjev je enako lanskemu – beležimo 4 umrle.

Poleg že prej omenjenih, sta v letošnjem letu umrla še 2 voznika tovornega vozila ter voznik traktorja.

Do konca meseca junija je v letošnjem letu skupaj umrlo 20 ranljivih udeležencev (enosledna vozila, pešci in kolesarji) oz. 44 % vseh umrlih. Delež umrlih ranljivih udeležencev je do konca meseca junija v letu 2019 znašal 50 %, do konca meseca junija v letu 2018 pa 39 %.

4. Vožnja pod vplivom alkohola – povzročitelj prometne nesreče alkoholiziran

LETO	Št. prometnih nesreč	Št. prometnih nesreč s telesno poškodbo in smrtjo	Poškodbe			Skupaj poškodbe (H+L)
			Smrt	Huda tel. poškodba	Lažja tel. poškodba	
1.1.2016 - 30.6.2016	849	335	23	80	352	432
1.1.2017 - 30.6.2017	763	314	20	66	321	387
1.1.2018 - 30.6.2018	675	276	9	65	280	345
1.1.2019 - 30.6.2019	752	294	20	67	288	355
1.1.2020 - 30.6.2020	628	231	15	43	212	255
primerjava 20/16	-26%	-31%	-35%	-46%	-40%	-41%
primerjava 20/19	-16%	-21%	-25%	-36%	-26%	-28%

Do konca junija 2020 se je zaradi vožnje pod vplivom alkohola pripetilo 628 prometnih nesreč oz. 16 % manj kot v lanskem primerjalnem obdobju. Zmanjšanje beležimo tudi pri številu prometnih nesreč s telesno poškodbo in smrtjo za 21 % v primerjavi z lanskim obdobjem.

Skupaj je v prometnih nesrečah, ki jih je povzročil alkoholiziran udeleženec, do konca meseca junija 2020 umrlo 15 (20) udeležencev oz. 25 % manj kot v prvih šestih mesecih leta 2019. Delež alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč s smrtnim izidom v letošnjem letu znaša 36 %. V omenjenem obdobju se je hudo telesno poškodovalo 43 udeležencev (-36 %), lažje telesno poškodovanih pa je bilo 212 udeležencev (-26 %). Zaradi povzročiteljev v starostni skupini med 55. in 64. letom starosti je umrlo največ udeležencev in sicer 5 (vsak tretji umrli). V kategorijah med 18. in 24. 25. in 34. ter 45. in 54. letom starosti so umrli po 3 udeleženci.

5. Uporaba varnostnega pasu / čelade

V prvi polovici letošnjega leta je bila stopnja uporabe varnostnega pasu pri umrlih voznikih osebnih avtomobilov 65 % (v letu 2019 je znašala 66 %). Od skupno 20 umrlih voznikih osebnih avtomobilov jih je 13 uporabljalo varnostni pas.

Pri 2 umrlih potnikih v osebnih vozilih je stopnja uporabe 50 %, saj ena umrla oseba ni uporabljala varnostnega pasu. Oba umrla voznika tovornega vozila nista uporabljala zaščitne čelade, prav tako je bil brez ustrezne zaščite umrl voznik traktorja.

Kolesarsko čelado sta uporabljala 2 od 4 umrlih kolesarjev (50 %). Vseh 10 umrlih motoristov je uporabljalo zaščitno čelado, 3 umrli mopedisti pa v prometnih nesrečah niso uporabljala zaščitne čelade.

6. Umrli udeleženci v cestnem prometu po statističnih regijah

Statistična regija	Umrli			Primerjava 2019/2020	Število prebivalce v	Št. umrlih na 10.000 prebivalcev v obdobju januar- junij 2020
	1.1.2018 - 30.6.2018	1.1.2019 - 30.6.2019	1.1.2020 - 30.6.2020			
Posavska	3	1	0	-100%	75.559	0,00
Savinjska	3	11	2	-82%	256.359	0,08
Goriška	3	10	1	-90%	117.616	0,09
Primorsko-notranj.	1	1	1	0%	52.544	0,19
Gorenjska	4	6	4	-33%	204.670	0,20
Osrednjeslovenska	6	8	12	50%	549.171	0,22
Obalno-kraška	3	3	3	0%	115.016	0,26
Podravska	10	6	9	50%	324.104	0,28
Koroška	0	2	2	200%	70.588	0,28
Jugovzhodna Slo.	5	5	5	0%	144.032	0,35
Pomurska	2	1	4	300%	114.287	0,35
Zasavska	1	2	2	0%	56.962	0,35
SKUPAJ	41	56	45	-20%	2.080.908	0,22

V prvih 6 mesecih letošnjega leta najbolj negativno izstopata jugovzhodna Slovenija, pomurska in zasavska statistična regija. Omenjene regije imajo največje število umrlih na 10.000 prebivalcev – v vseh treh regijah je umrlo statistično 0,35 umrlega na 10.000 prebivalcev. Absolutno število umrlih se je v letošnjem letu povečalo v pomurski (lani 1, letos 4 umrli), podravski (lani 6, letos 9 umrlih) in osrednjeslovenski statistični regiji (lani 8, letos 12 umrlih).

Najbolj pozitivno izstopajo posavska, savinjska in goriška statistična regija. Število umrlih na 10.000 prebivalcev je najmanjše v pomurski statistični regiji (brez smrtnih žrtev), v savinjski statistični regiji – statistično 0,08 umrlega na 10.000 prebivalcev in goriški statistični regiji – statistično 0,09 umrlega na 10.000 prebivalcev. Stanje se je precej izboljšalo ravno v savinjski in goriški statistični regiji, saj sta zmanjšala število umrlih iz 21 v lanskem primerjalnem obdobju na 3 umrle v letošnjem letu.

Zmanjšanje števila umrlih beležimo tudi v gorenjski statistični regiji (iz 6 na 4 umrle), v statističnih regijah primorsko-notranjska, obalno-kraška, koroška, jugovzhodna Slovenija in zasavska pa je število umrlih enako lanskoletnemu.

7. Vzroki za nastanek prometnih nesreč

Najpogostejši vzrok za nastanek prometnih nesreč v prvi polovici leta 2020 ostaja nepravilen premik z vozilom – zaradi omenjenega vzroka se je pripetilo 1.675 prometnih nesreč oz. 25 % vseh nesreč. Sledi mu vzrok neprilagojena hitrost – 1.241 prometnih nesreč oz. 18 % ter nepravilna stran oz. smer vožnje – 1.112 prometnih nesreč oz. 17 %.

Najpogostejši vzroki za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom so:

- nepravilna stran oz. smer vožnje – 18 prometnih nesreč s smrtnim izidom (19 umrlih udeležencev).
- neprilagojena hitrost – 9 prometnih nesreč s smrtnim izidom (9 umrlih udeležencev),
- neupoštevanje pravil o prednosti – 7 prometnih nesreč s smrtnim izidom (9 umrlih udeležencev),

Zaradi omenjenih vzrokov za nastanek prometnih nesrečah s smrtnim izidom, je do konca junija umrlo 37 udeležencev oz. 82 % vseh umrlih.

8. Prometne nesreče glede na vrsto ceste

V letošnji prvi polovici leta 2020 se je največ prometnih nesreč pripetilo na cestah v naselju in sicer 4.529 oz. 67%.

- Na regionalnih cestah se je v letošnjem letu pripetilo 14 prometnih nesreč s smrtnim izidom, umrlo je 16 udeležencev cestnega prometa.
- Na cestah v naselju se je v letošnjem letu pripetilo 12 prometnih nesreč s smrtnim izidom, umrlo je 12 udeležencev cestnega prometa.
- Na glavnih cestah se je v letošnjem letu pripetilo 6 prometnih nesreč s smrtnim izidom, umrlo je 6 udeležencev cestnega prometa.
- Na avtocestah in hitrih cestah se je v letošnjem letu pripetile 3 prometne nesreče s smrtnim izidom, umrli so 4 udeleženci cestnega prometa.
- Na ostalih lokalnih cestah so je v letošnjem letu pripetilo 7 prometnih nesreč s smrtnim izidom, v katerih je umrlo 7 udeležencev cestnega prometa.

9. Umrli udeleženci v cestnem prometu po državljanstvu v zadnjem 5-letnem obdobju

LETO	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Slovenski državljani</i>	55	47	33	44	42
<i>Ostali državljani</i>	8	8	8	12	3
<i>Delež tujih državljanov</i>	13%	15%	20%	21%	7%

Vse do letošnjega leta se je delež umrlih tujih državljanov na slovenskih cestah povečeval. Predvsem zaradi pandemije COVID-19 je število in delež tujih državljanov, ki so umrli v prometnih nesrečah na slovenskih cestah, manjši. Delež umrlih tujcev v letošnjem letu znaša 7 %, v lanskem primerjalnem obdobju pa je znašal 21 %.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa zasleduje temeljne cilje prometno-varnostne politike v Republiki Sloveniji. Glede na nacionalni program varnosti cestnega prometa je cilj, da do konca leta 2020 število mrtvih ne preseže številke 83.

Gre za zelo ambiciozen in optimističen cilj, ki je težko uresničljiv, pa vendarle mu je treba slediti in ga z učinkovitim vodenjem in nadziranjem poskušati doseči. Poleg tega pa je temeljni cilj, ki ga zasledujemo s spremembo zakonodaje na področju varnosti cestnega prometa povečanje varnosti vseh udeležencev cestnega prometa.

Predlagana novela Zakona o pravilih cestnega prometa spreminja oziroma dopolnjuje posamezne zakonske določbe, s čimer zasleduje glavne cilje prometno varnostne politike v državi, in sicer:

- s strožjo obravnavo voznikov, ki ne upoštevajo pomena posebnih svetlobnih in zvočnih znakov, nameščenih na vozila s prednostjo, za spremstvo in v spremstvu,
- s strožjo obravnavo voznikov, ki se priključijo vozilu s prednostjo, za spremstvo in v spremstvu ali jih prehitijo,
- z določanjem primerne bočne razdalje 1,5 m pri prehitevanju kolesarjev, voznikov lahkih motornih vozil in voznikov mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h,
- z določanjem pravil ravnanja v območju skupnega prometnega prostora in na površinah za pešce ter kolesarje,
- z določanjem pogojev za udeležbo lahkih motornih vozil v cestnem prometu,
- z določanjem pravil ravnanja ob rdeči luči na semaforju in prometnem znaku za vožnjo desno ob rdeči luči na semaforju (vožnja desno ob rdeči luči na semaforju),
- z razširjanjem pooblastil občinskim redarjem in cestninskim nadzornikom.

Poleg navedenega ta predlog zakona spreminja in dopolnjuje predhodni sistem ukrepov, ki so se pokazali kot učinkovit vzvod pri obravnavanju najhujših kršiteljev cestnoprometnih predpisov ter pomenijo korak v smeri večje varnosti v cestnem prometu.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Novela zakona zasleduje temeljne cilje prometno-varnostne politike v Republiki Sloveniji, to je zmanjšanje prometnih nesreč, v katerih so osebe poškodovane oziroma prometnih nesreč s smrtnim izidom.

Ravnanja udeležencev cestnega prometa so dejanska prometna pravila. Če so ta ravnanja skladna z uzakonjenimi pravili, v skladu z načelom zaupanja v cestnem prometu ne bi bilo škodljivih posledic, ki se lahko kažejo v obliki materialne škode, telesnih poškodb ali celo smrti.

2.2 Načela

V predlogu zakona je poudarek na naslednjih načelih:

- načelo defenzivnega ravnanja,
- načelo zaupanja,
- načelo varstva šibkejših udeležencev cestnega prometa.

Prvo načelo določa, da mora vsak udeleženec ravnati tako, da poteka cestni promet nemoteno, umirjeno in varno. Od vsakega udeleženca cestnega prometa se pričakuje, da pravočasno zazna morebitno nevarnost v cestnem prometu in ji prilagodi svoje ravnanje. Zakon določa, da je vsak udeleženec cestnega prometa dolžan ravnati tako, da s svojimi ravnanji ne ovira ali ogroža drugih udeležencev cestnega prometa oziroma, da jim ne povzroča škode.

Drugo načelo določa, da ima vsak udeleženec cestnega prometa, ki ravna v skladu s cestnoprometnimi pravili, pravico tudi od drugega udeleženca cestnega prometa pričakovati, da bo ravnal skladno s pravili cestnega prometa.

V zakonu pa je posebej poudarjena dolžnost, s katero se nalaga vsem udeležencem cestnega prometa skrb za šibkejše udeležence v cestnem prometu, kot so otroci, starejši ljudje, slepi, invalidi in druge osebe, ki niso v celoti sposobne za samostojno udeležbo v cestnem prometu, na katere morajo udeleženci cestnega prometa posebej paziti.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

USKLADITEV POMENA IZRAZA »KOLO S POMOŽNIM MOTORJEM«

Pri spreminjanju pomena izraza »kolo« v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 68/16), uskladitev pojma ni bila opravljena v nekaterih določbah ZPrCP, in sicer v 52. točki prvega odstavka 3. člena, v enaintrideseti in trintrideseti alineji 15. člena in v drugem odstavku 83. člena ZPrCP. S tem predlogom se tovrstna uskladitev v celoti opravlja.

USKLADITEV POMENA IZRAZOV »INDIKATOR ALKOHOLA« IN »ETILOMETER«

Pri določanju pomenov izrazov »indikator alkohola« in »etilometer« v Zakonu o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 109/10) in spreminjanju določb, vezanih na psihofizično stanje udeležencev cestnega prometa, v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 57/12), uskladitev pojma ni bila opravljena v 3. točki prvega odstavka 24. člena ter v drugem, petem in enajstem odstavku 107. člena ZPrCP. S tem predlogom se tovrstna uskladitev v celoti opravlja.

ODGOVORNOST LASTNIKA VOZILA

S predlogom spremembe 8. člena ZPrCP, posredovanega s strani Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa, se uzakonja domnevna odgovornost lastnika oziroma imetnika uporabe vozila za storjeni prekršek, in sicer na način, da v primerih ko ni mogoče ugotoviti kdo je storilec prekrška zoper varnost cestnega prometa, ki je storjen z vozilom, se domneva, da je storilec:

- fizična oseba, ki je lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila, pri čemer se za imetnika pravice uporabe vozila šteje oseba, ki je imela ali ima, v času storitve prekrška, vozilo v uporabi,
- odgovorna oseba državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti, če je lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila državni organ ali samoupravna lokalna skupnost.

Predlog spremembe tudi določa, če se zoper fizično, odgovorno ali pravno osebo in samostojnega podjetnika posameznika uveljavi domnevna oziroma nadomestna odgovornost, se jim za prekršek izreče le predpisana globa, pri čemer se kazenske točke ne izrečejo.

RAZŠIRITEV POOBLASTIL OBČINSKIH REDARJEV

Pooblastila občinskih redarjev se razširjajo z izvajanjem nadzora nad določbami novega 31.a člena (območje skupnega prometnega prostora), 57. člena (približevanje križišču in razvrščanjem pred križiščem), novega 97.a člena (pogoji za udeležbo lahkih motornih vozil v cestnem prometu) in 100. člena (prepoved vožnje na križišče pri zeleni luči na semaforju) ZPrCP.

RAZŠIRITEV POOBLASTIL CESTNINSKIH NADZORNIKOV

Pooblastila cestninskega nadzora se razširjajo z izvajanjem nadzora nad določbami prvega odstavka 29. člena (zima in zimske razmere), osmega, enajstega, petnajstega in šestnajstega odstavka 30. člena (avtocesta in hitra cesta), 98. člena (prometna signalizacije) in šestega odstavka 99. člena ZPrCP (svetlobni prometni znaki).

ZASEG MOTORNEGA VOZILA

S predlagano spremembo 23. člena ZPrCP se jasno določa, da policist zaseže vozniku motorno vozilo, če voznik vozi brez veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo tiste kategorije oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi, ali če voznik vozi z vozniškim dovoljenjem tiste kategorije oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi, katerega veljavnost je potekla, če je pogoj za podaljšanje njegove veljavnosti predložitev veljavnega zdravniškega spričevala, potrdila o dodatnem usposabljanju voznika začetnika ali potrdila o dodatnem usposabljanju voznika.

Vožnja z vozniškim dovoljenjem, katerega veljavnost je le datumsko potekla, in pogoj za podaljšanje njegove veljavnosti ni predložitev veljavnega zdravniškega spričevala, potrdila o dodatnem usposabljanju voznika začetnika ali potrdila o dodatnem usposabljanju voznika (administrativni potek veljavnosti vozniškega dovoljenja), se ne šteje za hujši prekršek, prav tako pa to ni pogoj za zaseg motornega vozila.

PREIZKUŠANJE AVTOMATIZIRANIH VOZIL

S predlagano rešitvijo v novem 27.a členu se določajo pogoji za preizkušanje avtomatiziranih vozil v cestnem prometu. Med avtomatizirana vozila se štejejo motorna vozila z vgrajenimi sistemi, ki lahko samostojno upravljajo vozilo v prometu brez posredovanja voznika.

Območja preizkušanja avtomatiziranih vozil bodo označena s predpisano prometno signalizacijo v skladu s predpisi, ki urejajo prometno opremo in prometno signalizacijo na cestah. V času preizkušanja bodo morala biti avtomatizirana vozila, zaradi lažje prepoznave s strani ostalih udeležencev cestnega prometa, označena.

Voznik bo moral ves čas spremljati vožnjo in dogajanje v prometu ter po potrebi prevzeti upravljanje vozila. Zaradi raziskovanja morebitnih prometnih nesreč ali prometnih prekrškov se določa, da se z elektronskimi sistemi, vgrajenimi v vozilo, ves čas spremlja voznika avtomatiziranega vozila med vožnjo. V primeru prometne nesreče ali prometnega prekrška podatkov ni dovoljeno spreminjati in morajo biti dani na razpolago pooblaščenim uradni osebi. Te podatke lahko proizvajalec avtomatiziranega vozila ali sistema za avtomatizirano vožnjo obdeluje največ eno leto, policija pa v tolikšnem obsegu in trajanju, kolikor je nujno potrebno za izvedbo nadzora ali postopka o prekršku oziroma kazenskega postopka, vendar najdlje tri leta od njihove pridobitve. Po poteku rokov iz prejšnjega stavka se podatki izbrišejo.

Zaradi morebitnih škodnih primerov je pomembno zavarovanje avtomatiziranih vozil. Zavarovanje mora biti sklenjeno v skladu s predpisi, ki urejajo področje obveznega zavarovanja v prometu tudi za čas, ko se vozila preizkušajo. Voznik avtomatiziranega vozila mora imeti zavarovalno polico ali drugo potrdilo o sklenjenem zavarovanju s seboj v vozilu. Zaradi obveščanja drugih udeležencev v prometu bo moral proizvajalec avtomatiziranih vozil obvestiti policijo in prometno-informacijski center.

V času preizkušanja se za avtomatizirana vozila določa najvišja dovoljena hitrost 100 km/h za vožnjo na avtocestah in hitrih cestah ter 50 km/h za vožnjo na ostalih cestah.

PRENOS UREDITVE PARKIRANJA TOVORNIH VOZIL NA AVTOCESTAH IN HITRIH CESTAH IZ ZAKONA O CESTAH V ZAKON O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA

Ureditev parkiranja tovornih vozil na avtocestah in hitrih cestah, ki jo ureja Zakon o cestah, se prenaša v ZPrCP, saj je ureditev v zakonu, ki ureja pravila ravnanja udeležencev v cestnem prometu, ustrežnejša. Pri tem se znižuje višina sankcije za voznika in samostojnega podjetnika posameznika kot tudi za pravno osebo in odgovorno osebo pravne osebe.

Ob tem je treba poudariti, da je časovno omejeno parkiranje tovornih vozil na počivališčih avtocest in hitrih cest že sedaj urejeno v šestem odstavku 5. člena Zakona o cestah, ki je v osnovi namenjen urejanju razmerij, povezanih z upravljanjem, načrtovanjem, gradnjo, vzdrževanjem in varstvom cestne infrastrukture. Da bi bilo parkiranje tovornih vozil na počivališčih avtocest in hitrih cest urejeno v predpisu, ki sistemsko ureja področje parkiranja vozil, se predlaga prenos omenjene določbe v Zakon o pravilih cestnega prometa, pri čemer se že omenjena določba nadgrajuje po zgledu Danske z namenom dosega njene večje učinkovitosti kot jo ima trenutna ureditev.

PRISTOJNOSTI POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB FURS

Pooblaščenice uradne osebe finančne uprave opravljajo finančni nadzor tudi na avtocestah in hitrih cestah, zato se v predlogu tega zakona določa, da v okvir izjem po trinajstem odstavku (vožnja na odstavnem pasu ali odstavni niši) in novem osemnajstem odstavku (hoja po avtocesti in hitri cesti) 30. člena Zakona o pravilih cestnega prometa, izrecno doda izjema tudi za pooblaščenice uradne osebe finančne uprave oziroma njenih službenih vozil.

OBMOČJE SKUPNEGA PROMETNEGA PROSTORA

S predlagano dopolnitvijo zakona se določajo pravila ravnanja v območju skupnega prometnega prostora.

Območje skupnega prometnega prostora souporabljajo vsi udeleženci cestnega prometa, v skladu s temeljnimi načeli določenimi v 4. členu ZPrCP. Vozniki morajo voziti tako, da ne ogrožajo pešcev, slednji pa ne smejo namenoma ovirati voznikov. V območju skupnega prometnega prostora je dovoljeno parkirati le na označenih parkirnih mestih.

Za celostno ureditev območja skupnega prometnega prostora se določa najvišja dovoljena hitrost v območju skupnega prometnega prostora 20 km/h. Hitrost v območju skupnega prometnega prostora je lahko tudi 30 km/h, če varnost prometa in predpisani prometnotehnični elementi to omogočajo in je to določeno s predpisanim prometnim znakom. Prav tako se določajo sankcije za prekoračitev najvišje dovoljene hitrosti, ki je določena s prometnim pravilom ali prometnim znakom.

V območju skupnega prometnega prostora je dovoljeno parkiranje le tam, kjer je to izrecno dovoljeno s predpisano prometno signalizacijo.

UPORABA ZAŠČITNE ČELADE

S predlagano dopolnitvijo se določa obvezna uporaba zaščitne kolesarske čelade med vožnjo za voznike in potnike na lahkem motornem vozilu, in sicer do dopolnjenega 18. leta starosti. Enaka obveznost je že sedaj predpisana tudi za kolesarje.

Obveznost uporabe zaščitne čelade za kolesarje in voznike lahkih motornih vozil v tujini ni enotno urejeno. V mnogih državah za vožnjo priporočajo uporabo zaščitne čelade, pogosto jo predpisana tudi obvezna uporaba zaščitne čelade do določenega leta starosti.

Zagovorniki uporabe zaščitne čelade so prepričani, da nošenje čelad štiti pred poškodbami glave v primeru nesreč, medtem ko nasprotniki uporabe zaščitne čelade najpogosteje izpostavljajo dejstvo, da bi zakonsko predpisana obveznost zmanjšala uporabo koles in lahkih motornih vozil in bi bil s tem dosegli ravno nasprotni učinek.

Obraavnani kolesarji po letih:

Leto (1.1.-31.12.)	Število obraavnanih kolesarjev v UKB	Število po škodb glave	% poškodb glave
2013	2800	-	-
2014	2736	-	-
2015	2761	-	-
2016	2629	-	-
2017	2657	973	37%
2018	2731	949	35%
2019 (do 25.11.)	2363	962	41%

Podatki za poškodovane z e-kolesi se ne vodijo ločeno.

Število pacientov obraavnanih zaradi poškodbe pri padcu s skirojem:

Leto (1.1.-31.12.)	Število obraavnanih pri padcu s skirojem	Število po škodb glave	% poškodb glave
2013	96	-	-
2014	124	-	-
2015	158	-	-
2016	182	-	-
2017	207	105	51%
2018	258	119	46%
2019 (do 25.11.)	379	192	51%

Podatki za poškodovane z e-skiroji se ne vodijo ločeno.

UPORABA MOBILNEGA TELEFONA MED VOŽNJO

Zaradi vse večje razširjenosti uporabe mobilnih telefonov v Sloveniji in premajhnega zavedanja o posledicah v prometnih nesrečah, ki ga predstavlja uporaba mobilnega telefona med vožnjo, se predlaga sprememba 35. člena ZPrCP, in sicer zvišanje globe in kazenskih točk za prekršek – uporaba mobilnega telefona med vožnjo (250 € in 3 kazenske točke).

VARNO PREHITEVANJE

S predlagano spremembo 51. člena ZPrCP se določa primerna bočna razdalja pri prehitevanju kolesarjev, voznikov lahkih motornih vozil in voznikov mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, ki je najmanj 1,5 m.

UREDITEV INSTITUTA DNEVNE PARKIRNINE

Predlog novele zakona določa, da je ustavitev in parkiranje prepovedano na prostoru, urejenem za parkiranje vozil, kjer je to časovno omejeno in plačljivo, če dnevna parkirnina ni plačana (znak storitve prekrška predstavlja neplačilo dnevne parkirnine, ki jo ima samoupravna lokalna skupnost določeno v odloku).

Samoupravne lokalne skupnosti, ki instituta »dnevne parkirnine« nimajo urejenega v odloku oziroma ga ne bodo uredile s spremembo odloka, bodo neplačnike parkirnine kaznovale na podlagi dopolnjene določbe petega odstavka 65. člena ZPrCP (vezano na materialno določbo nove 22. točke četrtega odstavka 65. člena ZPrCP), ki določa, da se z globo 40 eurov kaznuje za prekršek voznik, ki je ustavil in parkiral, kjer je to v nasprotju z obveznostmi, izraženimi s prometno signalizacijo, pri čemer je obveznost plačila parkirnine določena s prometnim znakom za izrecne odredbe – znak za urejanje cestnega prometa 2437 (prostor, urejen za parkiranje vozil, kjer je to časovno omejeno in plačljivo; parkirna ureditev in druge informacije so prikazane z dopolnilno tablo).

OZNAČITEV ŽIVALI ALI ČREDE

Veljavna določba 73. člena določa, da mora gonič, vodič živali ali črede in jahač poskrbeti, da je žival ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti v cestnem prometu označena s svetilko. Ker za označitev živali ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti obstajajo tudi druga odsevna telesa, torej ne samo svetilka, se s spremenjeno določbo določa, da mora biti žival ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti v cestnem prometu označena z odsevnim telesom kot npr. odsevni trak, odsevna oblačila, kresnička, svetilka, ipd..

OZNAČITEV OSEB NA AVTOCESTI IN HITRI CESTI

S predlagano spremembo 86. člena ZPrCP se določa, da morajo taksativno naštete osebe, med hojo po AC in HC nositi odsevna dobro vidna zgornja oblačila živo rumene, oranžne ali živo rdeče barve.

VARNOSTNI PAS

Direktiva Sveta 1991/671/EGS o obvezni uporabi varnostnih pasov in sistemov za zadrževanje otrok v vozilih z dne 16. decembra 1991 (prenovitev) v 2. členu določa, da se otroci, manjši od 150 cm, ki so potniki v vozilu, zavarujejo z integralnim ali neintegralnim sistemom za zadrževanje otrok, primernim za fizične lastnosti otroka, v skladu s klasifikacijo za sisteme za zadrževanje otrok in razponom velikosti in največjo maso potnika, za katera je sistem za zadrževanje otrok namenjen, pri čemer lahko države članice dovolijo, da se na njihovem ozemlju otroci, manjši od 150 cm in visoki vsaj 135 cm, lahko zavarujejo z varnostnim pasom za odrasle.

Na podlagi statističnih podatkov in ugotovljenih fizičnih lastnosti otrok se določa, da mora biti otrok, manjši od 140 cm ali lažji od 36 kg, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren fizičnim lastnostim otroka. Otroci, ki so visoki vsaj 140 cm ali so težji od 36 kg pa se lahko zavarujejo le z varnostnim pasom za odrasle (veljavna ureditev določa višino 150 cm).

POGOJI ZA UDELEŽBO LAHKIH MOTORNIH VOZIL V CESTNEM PROMETU

Z dopolnitvijo ZPrCP se določajo pogoji za vožnjo lahkih motornih vozil, med katere spadajo invalidski vozički in vozila na motorni pogon, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, in niso širša od 80 cm ter so izvzeta iz področja uporabe Uredbe (EU) 168/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o odobritvi in tržnem nadzoru dvo-ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov. Med lahka motorna vozila torej štejemo vse skiroje na motorni pogon, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h ter niso širša od 80 cm, rolke na električni pogon, segway-i na električni pogon ipd.

Vozniki lahkih motornih vozil morajo voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni oziroma niso prevozne, smejo voziti ob desnem robu smernega vozišča ceste v naselju, kjer je najvišja dovoljena hitrost vožnje omejena do 50 km/h. Ne glede na to določbo je dovoljena uporaba invalidskih vozičkov na motorni pogon tudi na vozišču ceste v naselju,

namenjene prometu motornih vozil, kjer je najvišja dovoljena hitrost vožnje omejena do 70 km/h ali ceste izven naselja.

Vozniki lahkih motornih vozil morajo voziti drug za drugim, razen na kolesarski poti, kjer smeta voziti dva vzporedno, če širina poti to omogoča.

Med vožnjo z lahkim motornim vozilom je prepovedano voditi, vleči ali potiskati druga vozila, pustiti se vleči ali potiskati, prevažati druge osebe (razen če je lahko motorno vozilo, skladno z navodili proizvajalca, konstruirano za prevoz oseb) in prevažati predmete, ki ovirajo voznika pri vožnji.

Voznik lahkega motornega vozila mora imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti prižgan na sprednji strani žaromet za osvetljevanje ceste, ki oddaja belo svetlobo, na zadnji strani pa pozicijsko svetilko, ki oddaja rdečo svetlobo. Na zadnji strani lahkega motornega vozila mora imeti nameščen rdeč odsevnik, na obeh straneh pa rumene ali oranžne bočne odsevnike.

Parkirano lahko motorno vozilo mora biti postavljeno tako, da ne ovira prometa.

Uporaba lahkih motornih vozil, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost presega 25 km/h ali so širša od 80 cm, lahkih motornih vozil brez krmila (električna rolka, segway brez krmila, hoverboard,...) in miniaturnih motornih vozil (gokart, motorne sani, mini moto,...), v cestnem prometu ni dovoljena. Izjemoma je dovoljena uporaba motornih sani v cestnem prometu, če je to potrebno za reševanje človeških življenj ali premoženja, preprečitev ali odpravo velike materialne škode ali odpravo posledic onesnaženja okolja. V takih primerih sme v skladu s prometnimi pravili, ki se uporabljajo za vožnjo motornih vozil, upravljati motorne sani oseba, ki sme voziti motorno vozilo.

S končno določbo, ki posega v določbo zakona, ki ureja voznike, se določa, da sme lahko motorno vozilo voziti le oseba, starejša od 14 let.

VOŽNJA DESNO OB RDEČI LUČI NA SEMAFORJU

Z dopolnitvijo prvega odstavka 99. člena ZPrCP se določa pomen rdeče luči na semaforju, kateremu je dodan prometni znak za vožnjo desno ob rdeči luči na semaforju oziroma pravila ravnanja za udeležence cestnega prometa za vožnjo desno ob rdeči luči na semaforju.

Novo pravilo določa, da je vozniku, ob rdeči luči na semaforju, kateri je dodan prometni znak za vožnjo desno ob rdeči luči na semaforju, dovoljena vožnja desno ob rdeči luči na semaforju, vendar le ob pogoju, da je smer prosta.

NEUPOŠTOVANJE POMENA POSEBNIH SVETLOBNIH IN ZVOČNIH ZNAKOV – VOZILA S PREDNOSTJO – DVIIG GLOBE

S spremembo kazenske določbe se zvišuje globa:

- za neupoštevanje pomena posebnih svetlobnih in zvočnih znakov, določenih v 1., 2. in 4. točki tretjega odstavka 101. člena ZPrCP. Za udeleženca cestnega prometa je za kršitev navedene določbe predlagana globa v višini 160 eurov (prej 80 eurov), za voznika pa 300 eurov (prej 160 eurov),
- za priključitev vozilu s prednostjo, vozilu za spremstvo ali vozilu v spremstvu ali jih prehiteti. Za voznika je za kršitev navedene določbe predpisana globa v višini 300 eurov (prej 80 eurov),
- za nameščanje naprav za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov na vozila, na katerih teh naprav ni dovoljeno uporabljati. Za voznika je za kršitev navedene določbe predpisana globa v višini 160 eurov (prej 80 eurov).

PREVERJANJE PSIHOFIZIČNEGA STANJA VOZNIKOV – ALKOHOL

S spremembo prvega, tretjega in četrtega odstavka 105. člena se jasno določa sankcioniranje voznikov, ki med vožnjo vozil v cestnem prometu ne smejo imeti alkohola v organizmu in sankcioniranje voznikov, pri katerih so dopustna določena odstopanja.

ZPrCP v prvem odstavku 105. člena taksativno našteva osebe, ki v cestnem prometu ne smejo imeti alkohola v organizmu, in sicer:

- voznik motornega vozila ali skupine vozil kategorije C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE,
- voznik vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali blaga ali prevoz oseb za lastne potrebe,
- voznik vozila, s katerim se prevažata nevarno blago,
- poklicni voznik motornega vozila, kadar opravlja ta poklic,
- učitelj vožnje med usposabljanjem kandidata za voznika v vožnji motornega vozila,
- kandidat za voznika med usposabljanjem v vožnji motornega vozila,
- spremljevalec,
- voznik začetnik,
- voznik motornega vozila, ki nima vozniškega dovoljenja,
- voznik motornega vozila, ki v voznškem dovoljenju nima vpisane kategorije motornega vozila, ki ga vozi,
- voznik motornega vozila, ki se mu izvršuje prepoved vožnje motornega vozila ali mu je vozniško dovoljenje odvzeto in
- voznik, ki prevažata skupino otrok.

V drugem odstavku 105. člena pa za druge voznike (med katere sodijo tudi vozniki koles, vozniki mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, vozniki mopedov, ki niso vozniki začetniki, ...) zakon določa, da imajo lahko največ do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, pod pogojem, da tudi pri nižji koncentraciji alkohola ne kažejo znakov motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu.

Prav tako Zakon o prekrških v drugem odstavku 22. člena določa, da se kazenske točke v cestnem prometu izrečejo le vozniku, ki ima veljavno vozniško dovoljenje, oziroma osebi, ki ji je začasno odvzeto vozniško dovoljenje.

S spremembo prvega odstavka 105. člena ZPrCP se določa, da v cestnem prometu ne sme imeti alkohola v organizmu tudi voznik, ki preizkuša avtomatizirana vozila oziroma sisteme za avtomatizirano vožnjo.

S spremembo tretjega odstavka 105. člena ZPrCP se jasno določa, da se glede na stopnjo alkoholiziranosti kaznujejo vse osebe, navedene v prvem odstavku 105. člena ZPrCP, pri čemer se kazenske točke ne izrečejo kandidatu za voznika med usposabljanjem v vožnji motornega vozila in vozniku motornega vozila, ki nima vozniškega dovoljenja za vožnjo motornega vozila.

S spremembo četrtega odstavka 105. člena ZPrCP se jasno določa, da se drugi vozniki, ki ravnavo v nasprotju z drugim odstavkom 105. člena ZPrCP, kaznujejo za prekršek z globo in kazenskimi točkami, pri čemer se kazenske točke ne izrečejo vozniku, ki za vožnjo vozila oziroma motornega vozila, ne potrebuje vozniškega dovoljenja (kolesar in voznik mopeda, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h).

VOŽNJA POD VPLIVOM PSIHOAKTIVNIH ZDRAVIL TER SANKCIJA ZA UČITELJA VOŽNJE IN SPREMLJEVALCA PRI VOŽNJI POD VPLIVOM PREPOVEDANIH DROG, PSIHOAKTIVNIH ZDRAVIL IN DRUGIH PSIHOAKTIVNIH SNOVI – 106. člen ZPrCP

V praksi se policisti in sodniki srečujejo z vse več primeri vožnje pod vplivom psihoaktivnih zdravil. Primeri so zelo različni, in sicer od vožnje pod vplivom psihoaktivnih zdravil, za katere terapija ni bila predpisana, do vožnje pod vplivom psihoaktivnih zdravil, ki so označena s praznim trikotnikom in so bila predpisana s strani lečečega zdravnika, ipd.

Zdravniki in izvedenci medicinske stroke ugotavljajo, da sama prisotnost psihoaktivnih zdravil, ugotovljenih v krvi ali slini preiskovanca, še ne pomeni direktnega vpliva na samo vožnjo oziroma na telesno in duševno zmožnost za vožnjo motornega vozila – nasprotno – zatrjujejo, da je preiskovanec, kateremu je lečeči zdravnik predpisal terapijo in predpisano psihoaktivno zdravilo uporablja v skladu z navodili lečečega zdravnika, telesno in duševno popolnoma zmožen za vožnjo motornega vozila, in sicer za določen čas ob rednih kontrolah. Seveda pa je treba, kadar se s

toksikološko preiskavo telesnih tekočin ugotovi prisotnost psihoaktivnih zdravil v krvi ali slini, še ugotoviti ali je oseba uporabljala predpisana psihoaktivna zdravila in ali jih je uporabljala skladno z navodili lečečega zdravnika.

Skladno z navedenim se predlaga, da se voznika, učitelja vožnje ali spremljevalca napoti na kontrolni zdravstveni pregled v skladu z zakonom, ki ureja voznike, če se s toksikološko preiskavo telesnih tekočin ugotovi prisotnost psihoaktivnih zdravil ali njihovih presnovkov v krvi ali slini. Ne glede na drugi odstavek 106. člena ZPrCP, ki določa, da se za vožnjo pod vplivom psihoaktivnih zdravil šteje že sama ugotovljena prisotnost psihoaktivnih zdravil v krvi ali slini v okviru odrejenega strokovnega pregleda, pa se še določa, da se šteje, da voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec ni pod vplivom psihoaktivnih zdravil, če se s kontrolnim zdravstvenim pregledom ugotovi, da je voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec uporabljal psihoaktivna zdravila v skladu s predpisano terapijo in navodilom lečečega zdravnika.

S spremembo tretjega odstavka 106. člena se stranska sankcija osemnajstih kazenskih točk, v primeru vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi in njihovih presnovkov, določa tudi za učitelja vožnje in spremljevalca (voznja s spremljevalcem).

Prekršek vožnje pod vplivom alkohola nad 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali nad 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, kjer je stranska sankcija osemnajstih kazenskih točk predpisana za voznika motornega vozila, učitelja vožnje in spremljevalca, se lahko po teži prekrška primerja z vožnjo pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi in njihovih presnovkov, zato se stranska sankcija osemnajstih kazenskih točk določa tudi za učitelja vožnje in spremljevalca.

Vožnja pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi je po številnih raziskavah eden izmed najpomembnejših dejavnikov tveganja za nastanek prometnih nesreč, še posebej z najhujšimi posledicami (projekti in gradiva SafetyNet, 2009; DRUID, 2011; DaCota, 2012; WHO, 2015; OECD, 2017).

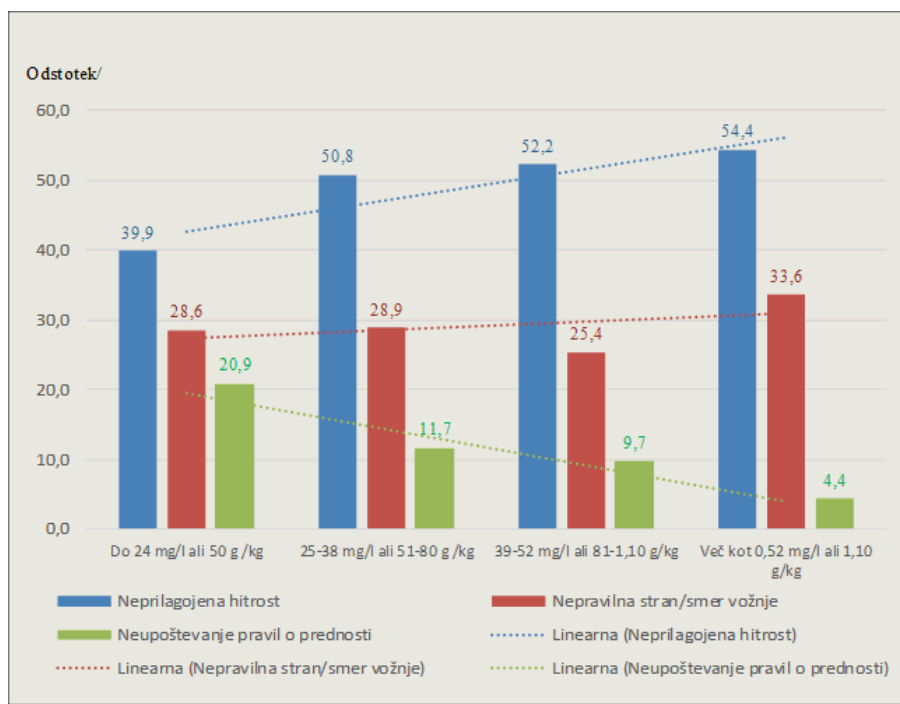
S povečevanjem stopnje alkoholiziranosti voznika se močno povečuje verjetnost udeležbe v prometni nesreči in sicer je ta odnos eksponenten. Verjetnost nesreče, v primerjavi s treznim voznikom, je pri alkoholiziranosti 0,8 g/kg 2,7-krat višja, pri 1,5 g/kg alkohola pa že 22-krat višja. Poleg večje verjetnosti nastanka prometne nesreče se s stopnjo alkoholiziranosti povečuje tudi teža posledic prometnih nesreč, tako je verjetnost nesreče s smrtno žrtvijo pri alkoholiziranosti 1,5 g/kg približno 200-krat višja v primerjavi s treznim voznikom. Tveganje za smrtno žrtev ali hudo poškodbo v prometni nesreči je bilo pri koncentracijah alkohola 0,5-0,8 g/kg 2 do 10-krat večje kot pri treznem vozniku, medtem ko je s koncentracijo alkohola nato eksponentno naraščalo in bilo pri 1,2 g/kg ali več od 20 do 200-krat večje kot pri treznem vozniku (Bernhoft, 2011; https://ec.europa.eu/transport/road_safety/sites/roadsafety/files/newspdf/study_alcohol_interlock.pdf).

Prav tako se pri kombinaciji alkohola in drog tveganje izrazito poveča, podobno kot pri visokih koncentracijah alkohola. Pri alkoholiziranih povzročiteljih je bilo tveganje za smrtne žrtve kot posledice teh nesreč 8-krat večje v primerjavi s treznimi vozniki, kar dokazuje, da povzročijo alkoholizirani vozniki prometne nesreče s hujšimi posledicami (Bernhoft, 2011).

Na mednarodni ravni je tudi uveljavljena definicija smrtne žrtve v prometu zaradi alkohola: »vsaka smrtna žrtev v obdobju 30 dni kot posledica prometne nesreče, v kateri je bil katerikoli aktivni udeleženec nesreče pod vplivom alkohola nad zakonsko dovoljeno mejo.« (v ang. alcohol fatality: "Any death occurring within 30 days as a result of a fatal road crash in which any active participant was found with a blood alcohol concentration level above the legal limit", SafetyNet, 2009). Celotno definicijo imajo vključeno v svojo zakonodajo naslednje evropske države: Avstrija, Češka, Finska, Francija, Nemčija, Velika Britanija, Grčija, Islandija, Irska, Litva, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska, Švedska, Švica in Srbija.

Alkoholiziranost in zmanjšanje sposobnosti vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi po raziskavah pomembno zmanjšuje voznikove sposobnosti za vožnjo, od zaznavnih sposobnosti, presoje, odločanja in izvedbe ustreznega ravnanja, zmanjšana je tudi kontrola impulzov pri posamezniku, zato ne zmore dobro presojati lastnih ravnanj. Posledično je voznikovo ravnanje nezanesljivo, neustrezno in namerno ali nenamerno bolj verjetno tvegano. Večja

količina alkohola povzroči pri vozniku, večjo verjetnost neprilagojene hitrosti vozila in večjo verjetnost vožnje v nepravilno stran/smer vožnje, zmanjšuje pa izsiljevanje prednosti (Brvar, 2018). Na podlagi študije, ki jo je izvedla Javna agencija za varnost prometa, je verjetnost, da se trezen voznik osebnega avtomobila zaradi neprilagojene hitrosti smrtno ponesreči ali se hudo poškoduje, enaka 0,018 ali 1,8 odstotka, verjetnost voznika, ki ima v sebi več kot 0,52 mg/l oziroma 1,10 g/kg alkohola, pa je enaka 0,074 ali 7,4 odstotka, torej štirikrat večja.

Iz vsega navedenega izhaja, da je alkoholiziranost in vpliv prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi ključen dejavnik tveganja, ki pomembno prispeva k nastanku prometne nesreče.

b) Način reševanja:

Vse navedene rešitve, ki izhajajo iz predloga zakona, se bodo urejala na podlagi predlaganega zakona.

b) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z Zakonom o prekrških.

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, družbo DARS, d.d. in Avto-moto zvezo Slovenije, ki so v postopku priprave predloga zakona tudi neposredno sodelovali.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva, prav tako pa ni predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna, povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva ter niso predvideni prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev, zato za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih finančnih sredstev v sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predloga ureditve pravu EU

Predlog zakona ni predmet ureditve prilagajanja predpisom Evropske unije.

5.2 Primerjalna ureditev v drugih pravnih sistemih

5.2.1 ZASEG MOTORNEGA VOZILA

5.2.1.1 Italija

Z zakonom je za nekatere hujše prekrške poleg globe in odvzema voznškega dovoljenja predvideno tudi zadržanje vozila za določeno dobo. Za italijanske državljane je predvideno, da ob izjavi, da posedujejo ustrezno mesto za parkiranje vozila, ki ne obremenjuje okolja, to vozilo parkirajo za določen čas na teh mestih. V kolikor oseba te izjave ne more podati ali je že bila predhodno kakorkoli obravnavana oz. jih je bil izrečen kakšen ukrep take izjave ni mogoče podati in se vozilo hrani v prostorih koncesionarjev. Vozila tujcev se vedno zadržijo v prostorih koncesionarja, ker nekaznovanosti izven Italije ne preverjajo.

Stroški hranjenja vozila pri koncesionarju plača lastnik vozila.

Za določene prekrške je z zakonom predpisan tudi obvezni odvzem vozila. Tako vozilo se lahko uniči, proda ali da v uporabo policiji. O tem vedno odloči perfekt. Eden izmed takšnih prekrškov je vožnja pod vplivom alkohola s stopnjo večjo kot 1,5 g/l (italijanski zakon predvideva stopnje v gramih/liter in ne gramih/kilogram kot v Sloveniji). Vsaka vožnja pod vplivom alkohola se šteje kot kaznivo dejanje.

Policisti vozilo, za katerega je zaradi prekrška predviden odvzem zadrži policija. O odvzemu odloči perfekt. Vozilo se lahko odvzame tudi samo zaradi enega prekrška. Predkaznovanost ni predvidena. Tako vozilo se lahko uniči, proda ali preregistrira in da v uporabo policiji. Ta ga lahko potem normalno uporablja. V vseh primerih so stroški odvoza in hranjenja vozila lastnikovi.

Vozilo registrirano izven Italije se lahko zadrži največ 60 dni.

5.2.1.2 Francija

Peto poglavje Francoskih cestnoprometnih predpisov (Code de la route) ureja področje preprečitve vožnje in odvoza vozil. Člen 325-1 (zakon št. 2001-1062, 2003-239 in 2003-495) med drugim določa, da se vozilu lahko na zahtevo župana ali organa pravosodne policije, prepreči vožnja in se ga zaseže brez soglasja lastnika, če vozilo (ki je parkirano ali je v prometu) predstavlja kršitev določb cestnoprometnih predpisov, predpisov policije ali zakonodaje s področja obveznega zavarovanja motornih vozil. Zaseženo vozilo se nato odpelje na poseben prostor za odlaganje in varovanje vozil, kjer se hranijo tudi vozila, za katera obstaja sum, da so bila odtujena in vozila, ki so bila oddana v uničenje. Prav tako se lahko prepreči vožnja na zahtevo župana ali organa pravosodne policije brez soglasja lastnika vozila, če vozilo na javnih in stranskih cestah nima nujno potrebnih delov, da bi se lahko varno uporabljalo v prometu, vozila pa se zaradi poškodovanosti ali tatvine ne more takoj

popraviti. Tudi ta izločena in zasežena vozila se odpelje na poseben prostor za odlaganje in varovanje odpeljanih vozil. Če je odrejena zaplemba, se na podlagi člena L325-1-1 (vstavljen na podlagi zakona št. 2004-204) vozilo izroči službi za državno posest z namenom, da bi bilo uničeno ali odtujeno.

5.2.1.3 Nemčija

V Republiki Nemčiji so za hujše prekrške predpisane globe in kazenske točke, kot stranska sankcija pa je pri nekaterih prekrških predpisana prepoved vožnje motornega vozila (npr. prekoračitev največje dovoljene hitrosti na cestah v naselju, prekoračitev največje dovoljene hitrosti na cestah izven naselja, vožnja pod vplivom alkohola, prehitevanje, neupoštevanje prometne signalizacije, ki prepoveduje prehitevanje na določenem odseku ceste ...).

Če voznik motornega vozila v določenem obdobju ponovi prekršek, se kaznuje z višjo globo, kot stranski sankciji pa sta predpisani tako prepoved vožnje motornega vozila kot tudi kazenske točke. V primeru vožnje pod vplivom alkohola pa se povratniku obvezno odredi tudi kontrolni zdravstveni pregled.

Kadar voznik vozi pod vplivom alkohola in povzroči prometno nesrečo, ali z vožnjo pod vplivom alkohola ogrozi življenje drugih udeležencev cestnega prometa, se vozniku poleg globe in kazenskih točk odredi tudi odvzem vozniškega dovoljenja, če je dejanje kaznivo dejanje pa tudi zaporna kazen od 8 do 10 mesecev.

5.2.1.4 Madžarska

Na Madžarskem nadzor v cestnem prometu opravljajo policija, nacionalni davčni in carinski organi ter Ministrstvo za inovacije in tehnologijo Republike Madžarske. Slednje zaseže vozilo, če voznik ne plača globe, inšpektorji pa zgolj prepovejo nadaljnjo uporabo vozila, v kolikor se ugotovi napako pri le-tej (na primer tehnično ali v zvezi s tehničnim pregledom vozila, ...).

Madžarski kazenski zakonik sicer določa zaseg vozila, s katerim je bilo ali je nameravano storiti kaznivo dejanje, vendar pa se v primeru storitve kaznivega dejanja vožnje pod vplivom alkohola vozilo ne šteje kot sredstvo kaznivega dejanja.

5.2.1.5 Avstrija

Pristojni organi lahko v določenih primerih odvzamejo vozniško dovoljenje, ne morejo pa zaseči vozila.

5.2.1.6 Estonija

Vozilo, katerega vozniku ni dovoljena nadaljnja vožnja, je odpeljano na varovano skladišče ali policijo, če ga na kraju samem ni mogoče predati njegovemu lastniku ali imetniku.

Vozniku je prepovedana nadaljnja vožnja, če:

- obstaja zadosten razlog za sum, da je užival prepovedane droge ali psihotropne snovi ali druge snovi s podobnim učinkom,
- obstaja zadosten razlog za sum, da raven alkohola v krvi ali izdihu presega predpisano mejo ali gre za zastrupitev,
- nima pravice voziti vozila konkretne kategorije,
- nima pravice voziti konkretnega vozila,
- obstaja napaka vozila, ravni onesnaževal v emisijah izpušnih plinov, ravni hrupa ali druge pomanjkljivosti,
- je vozniško dovoljenje poslano na strokovno presojo zaradi očitnih znakov ponarejanja,
- obstaja zadosten razlog za sum, da zdravstveno stanje ni v skladu z določenimi zahtevami,
- voznik motornega vozila s tahografom ni izpolnil zahtev za počitek,
- pri ugotavljanju mase motornega vozila ali kombinacije vozil se ugotovi kršitev iz točke 7 Priloge IV k Uredbi (ES) št. 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih

pravilih glede pogojev za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika in o razveljavitvi Direktive Sveta 96/26/ES,

- cestnina za tovornjak ali njegovo priklopno vozilo ni bila plačana.

5.2.1.7 Danska

Zaseg vozila je možen v primeru, ko voznik grobo krši Zakon o cestnem prometu ali ko le-tega ve čkrat krši, zaseg vozila pa je potreben, da se prepreči nadaljnjo kršenje zakona.

Poleg navedenega lahko pristojni organi vozilo zasežejo pod številnimi drugimi pogoji, tudi na primer, če ima voznik vozila več kot 2 ‰ alkohola v krvi ali če mu je odvzeto vozniško dovoljenje zaradi posebno nepremišljene vožnje ali če vozi pod znatnim vplivom drog.

Končno je tudi možen zaseg mopeda, če je bila odstranjena blokada najvišje konstrukcije hitrosti vozila na način, da ta pelje z več kot 25% višjo hitrostjo od dovoljene najvišje hitrosti za določen tip mopeda.

5.2.2 UPORABA ZAŠČITNE KOLESARSKE ČELADE PRI VOŽNJI LAHKIH MOTORNIH VOZIL (ELEKTRIČNI SKIROJI)

Obvezna uporaba zaščitne kolesarske čelade pri vožnji električnih skirojev je v državah zelo različno urejena. Če je obvezna uporaba kolesarske čelade predpisana za vožnjo kolesa, je v večini primerov enako določeno tudi za vožnjo električnih skirojev.

Obvezna uporaba zaščitne kolesarske čelade, ne glede na starost voznika in potnika, je predpisana v Avstraliji, Španiji (le na cestah izven naselja), na Slovaškem (le na cestah izven naselja), na Finskem (za neuporabo ni določena kazenska sankcija) in v šestih od desetih provinc Kanade.

Obvezna uporaba zaščitne kolesarske čelade, glede na starost voznika in potnika, je predpisana v naslednjih državah: Estonija (do starosti 16 let), Francija (do starosti 12 let), Hrvaška (do starosti 16 let), Litva (do starosti 18 let), Avstrija (do starosti 12 let), Slovaška (do starosti 15 let), Češka (do starosti 18 let), Španija (do starosti 16 let) in Švedska (do starosti 15 let).

5.2.3 UPORABA MOBILNEGA TELEFONA MED VOŽNJO

Vse več evropskih držav problematiki uporabe mobilnih telefonov med vožnjo posveča resno pozornost.

5.2.3.1 Italija

V letu 2017 je Republika Italija zaostрила zakonodajo, ki opredeljuje ravnanje v primeru uporabe mobilnih telefonov med vožnjo. Kazni za uporabo mobilnega telefona med vožnjo se gibljejo od 161 do 646 EUR, kjer vozniku, ki uporablja mobilni telefon med vožnjo lahko pristojni organi odvzamejo vozniško dovoljenje od 15 dni do dveh mesecev. V primeru povzročitve prometne nesreče, pa telefon tudi zasežejo. Prav tako je predvidena kazen 5 kazenskih točk za italijanske državljane.

5.2.3.2 Velika Britanija

V letu 2017 je tudi Velika Britanija (Anglija, Škotska in Wales) zaostрила kazni za uporabo mobilnih telefonov med vožnjo tako da je denarno globo podvojila, in sicer iz 100 na 200 GBP, in predpisala še stransko sankcijo 6 kazenskih točk. Prav tako se vozniku začetniku, če v dveh letih od pridobitve vozniškega dovoljenja krši zakonodajo in uporablja mobilni telefon med vožnjo, prepove vožnja in odvzame vozniško dovoljenje.

5.2.4 PREIZKUŠANJE AVTOMATIZIRANIH VOZIL

5.2.4.1 Madžarska

Preizkušanje avtomatiziranih vozil je omogočeno samo razvijalcem vozil. O tem kdo, kje in pod kakšnimi pogoji lahko testira avtomatizirana vozila odloča Ministrstvo za inovacije in tehnologijo Republike Madžarske.

Razvijalec vozila, ki želi preizkusiti avtomatizirano vozilo za razvojne namene na cesti, mora zagotoviti, da je to vozilo v stanju, primernem za uporabo v cestnem prometu, ob upoštevanju posebnosti avtomatiziranega vozila, in da se uporablja v skladu z zakonodajo (s poudarkom na opremi za zaznavanje okolja v vozilih ter madžarskimi evropskimi predpisi za uporabo komunikacijskih sistemov za oddajanje svetlobnih in mikrovalovnih radijskih valov). Vozilo mora biti ves čas trajanja preizkusa v varnem stanju, v primeru preizkusa na cesti pa mora biti tudi v skladu s pogoji delovanja, določenimi v 6/1990.

Avtomatizirana vozila, ki se preizkušajo, morajo biti opremljena s snemalno napravo. Snemalni sistem mora biti zmožen zajemati digitalne signale iz senzorskih in krmilnih sistemov, povezanih z avtomatiziranimi funkcijami in gibanjem vozila. Zapisovalna naprava mora biti sposobna rekonstruirati dogodke v primeru prometne nesreče ter beležiti vsaj naslednje informacije:

- ime vodje preizkusa;
- ali je vozilo v ročnem ali samodejnem načinu;
- hitrost vozila;
- GPS koordinate vozila;
- delovanje svetlobnih in svetlobno-signalnih naprav na vozilu;
- uporabo zvočne opozorilne naprave za vozilo (hupa, razpoznavna oznaka).

Podatki se hranijo 72 ur od konca preizkusa in na zahtevo pošljejo pristojnim organom, vključno z vsemi video in audio posnetki, narejenimi med preizkusi. Nosilec projekta mora v celoti sodelovati s pristojnimi organi in ministrom, pristojnim za promet.

Zabeleženi podatki morajo zagotoviti, da je mogoče določiti, kdo in kako je bilo vozilo nadzorovano v času prometne nesreče. V primeru prometne nesreče je treba vse razpoložljive podatke izpred 1 ure pred nesrečo in 1 minuto po nesreči hraniti tri leta od datuma nesreče.

5.2.4.2 Avstrija

Udeležba avtomatiziranih vozil v cestnem prometu je pod določenimi pogoji omogočena za proizvajalce vozil, raziskovalne institucije ter ministrstvo, pristojnemu za obrambo.

Za voznika avtomatiziranega vozila se zahteva 0.0 ‰ alkohola v krvi, pri čemer ima voznik vse odgovornosti, kot jih ima vsak drug voznik vozila.

Voznik lahko prenese določene naloge vožnje v vozilu na obstoječe sisteme pomoči ali avtomatizirane ali omrežne pogonske sisteme, če so ti sistemi odobreni ali ti sistemi izpolnjujejo zahteve preizkusa, kot jih določi zvezni minister, pristojen za promet, inovacije in tehnologijo. Slednji v zvezi z vožnjo avtomatiziranih vozil določa:

- prometne razmere,
- vrsto cest,
- najvišjo hitrost,
- vozila,
- sisteme pomoči ali avtomatizirane ali omrežne pogonske sisteme.

5.2.4.3 Estonija

Vožnja avtomatiziranega vozila v Estoniji ni neposredno urejena. Voznik mora biti ves čas v položaju (neposredno v vozilu ali zunaj vozila), ki omogoča prevzem nadzora nad vozilom.

Cestna uprava izda začasno dovoljenje za preizkušanje vozil (tudi avtomatiziranih vozil) za vsak primer posebej. Stališče pri tem pa je, da morajo avtomatizirana vozila izpolnjevati zahteve, ki veljajo

za preizkušanje vseh vozil, odstopanja pri avtomatiziranih vozilih pa so možna samo za vidike, ki se morajo preizkušati na javnih cestah.

5.2.4.4 Danska

V letu 2017 je Danska sprejela spremembe Zakona o cestnem prometu, ki pod določenimi pogoji dovoljuje preizkušanje avtomatiziranih vozil na javnih cestah z dovoljenjem ministra za promet, gradnjo in stanovanja, ki ga ta podeli za vsako testiranje posebej ter ga lahko kadar koli prekliče in za časno ali trajno konča preizkušanje vozila. Minister zagotovi, da se za vsako preizkušanje izvede temeljit postopek posvetovanja z javnimi organi, vključno s policijo in cestnimi organi, pred izdajo dovoljenja pa mora biti zadeva predložena Odboru za promet, gradnjo in stanovanja danskega parlamenta.

Vloga za pridobitev dovoljenja za preizkušanje avtomatiziranih vozil mora vsebovati:

1. opis avtonomnih vozil, ki se bodo preizkušala;
2. podroben načrt izvedbe preizkušanja, vključno z ravno avtomatizacije, cestami ter prometnimi in vremenskimi razmerami, v katerih se bo preizkušanje izvajalo;
3. opis organiziranosti preizkušanja z navedbo spretnosti in izkušenj ključnih oseb, ki bodo pri tem sodelovale; ter
4. podroben načrt zbiranja, sistematizacije, hrambe, uporabe, razkritja, integracije in izbrisa podatkov, pridobljenih s preizkušanjem.

Poleg navedenega se zahteva tudi mnenje neodvisnega svetovalca s tehničnimi kvalifikacijami (ocenjevalec, ki je za to predhodno odobren) o tem, ali se vsi deli predvidenega preizkušanja lahko izvedejo z ustrežno skrbnostjo in upoštevanjem varnosti v cestnem prometu.

Ministrstvo za promet, gradnjo in stanovanja kot prednost šteje uporabo klasifikacije Ameriškega združenja avtomobilskih inženirjev (SAE) v zvezi z avtomatiziranimi sistemi vožnje motornih vozil. Navedena klasifikacija ima šest stopenj avtomatizacije:

- 0, 1 in 2: voznik opravlja vožnjo v skladu s splošnimi določbami Zakona o cestnem prometu;
- 3 in 4: če avtomatizirano vozilo vozi brez popolnega nadzora voznika nad vozilom, kot je opisan v splošnih določbah Zakona o cestnem prometu, se vozilo lahko uporablja samo za običajno vožnjo na cesti z dovoljenjem ministra za promet, gradnjo in stanovanja. Voznik mora imeti vozniško dovoljenje ustrezne kategorije in upoštevati pravila, ki urejajo vožnjo pod vplivom alkohola, drog in zdravil;
- 3: avtomatiziran sistem vožnje je sposoben upravljati vozilo na cesti s predpogojem, da voznik sodeluje pri preizkusu in lahko opravi vse manevre, ki so potrebni za zagotovitev, da se vožnja opravlja z ustrežno skrbnostjo in upoštevanjem varnosti v cestnem prometu ob vsakem času;
- 4: avtomatiziran sistem vožnje je sposoben upravljati vozilo na cesti, lahko kadar koli pravilno zaznava promet okoli vozila, opravi vse potrebne manevre za zagotovitev, da se vožnja izvaja z ustrežno skrbnostjo in upoštevanjem varnosti v cestnem prometu, ter v nepredvidenih okoliščinah vozilo varno zaustavi na način, ki je skladen s pravili varnosti v cestnem prometu. Predpogoj je, da avtomatiziran sistem vožnje kmalu po takšni nepredvideni situaciji prenese nadzor nad vozilom na voznika, ki je v vozilu, ali na upravljavca, ki med vožnjo ni fizično v vozilu. Kontrola vozila preide na voznika ali upravljavca, potem ko je vozilo varno zaustavljeno. V primeru, da se nadzor prenese na upravljavca, mora ta imeti stalen dostop do podrobnih informacij o okolju vozila s tehničnimi pripomočki, kot so kamera, mikrofoni, satelitska navigacija, radar, lidar (senzor za merjenje razdalje) in drugimi tipi senzorjev.
- 5: nova tehnologija je v celoti razvita in deluje varno v vseh možnih prometnih razmerah na celotnem cestnem omrežju. Minister pa za podajo dovoljenja za preizkušanje avtomatiziranega vozila na tej stopnji avtomatizacije ni pooblaščen.

V dovoljenju minister določi, na katerih cestnih odsekih se preizkušanja izvajajo, omejeno pa je lahko tudi na določene ure.

Imetnik dovoljenja je odgovoren za vso škodo, ki jo avtomatizirano motorno vozilo povzroči med preizkušanjem. Odgovornost torej ni na lastniku oziroma uporabniku vozila in ni odvisna od tega, ali

motorno vozilo vozi voznik, upravljavec ali avtomatiziran sistem vožnje.

5.2.5 UPORABA LAHKIH MOTORNIH VOZIL – ELEKTRIČNIH PREVOZNIH SREDSTEV

5.2.5.1 Francija

Francija prevozna sredstva na električni pogon dopušča le na cestah v naselju z omejitvijo do 50 km/h in kolesarskih površinah. Vožnja z električnim skirojem po pločniku je kaznovana s globo 135 evrov. Pri vožnji električnih skirojev je predpisana obvezna uporaba zaščitne čelade, in sicer za vse do 12. leta starosti.

5.2.5.2 Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske

Vožnja z električnimi skiroji je dovoljena le na zasebnih površinah. Vožnja po cestah je določena kot prekršek, za katerega je predpisana globa 300 funtov.

5.2.5.3 Finska

Na Finskem dovoljujejo uporabo električnih prevoznih sredstev na pločnikih, če ne ogroža pešcev in s hitrostjo pešcev, sicer pa za električna posebna prevozna sredstva veljajo pravila za kolesarje.

5.2.6 SKUPNI PROMETNI PROSTOR

5.2.6.1 Avstrija

Spletni vir:

https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblAuth/BGBLA_2013_I_39/BGBLA_2013_I_39.html

Definicija pojma:

»Begegnungszone: eine Straße, deren Fahrbahn für die gemeinsame Nutzung durch Fahrzeuge und Fußgänger bestimmt ist, und die als solche gekennzeichnet ist.«

Površina namenjena skupni uporabi udeležencem prostora (pešci, kolesarji, vozniki, ipd.).

(https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblAuth/BGBLA_2013_I_39/BGBLA_2013_I_39.html, 2016)
(<http://www.begegnungszonen.or.at/>, 2016)

Pravilo obnašanja:

Spletni vir:

<http://www.begegnungszonen.or.at/>

V skupnem prometnem prostoru je pomembna lastnost sobivanje. V ospredje postavljamo stalno previdnost na površini (načelo zaupanja med vsemi udeleženci – prometna kultura).

Omejitev hitrosti v skupnem prometnem prostoru je omejena na 20 km/h, vendar je avstrijski zakon določil izjemo na 30 km/h, v primeru pretočnosti prometa, kljub vsemu so opozorili in postavili v ospredje varnost vseh udeležencev. Parkiranje je dovoljeno le na označenih parkirnih mestih, namenjenih parkiranih vozil. Na prometni površini se upošteva prometno pravilo – pravilo srečanja.

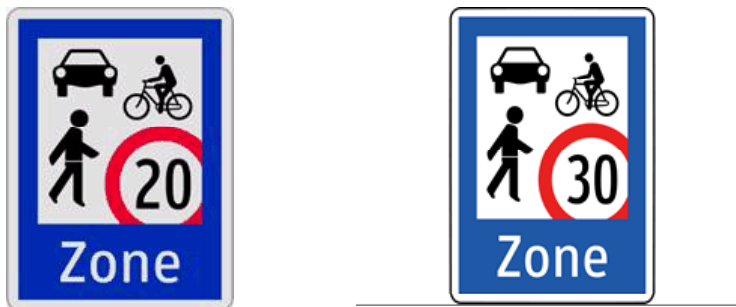
Na javni prometni površini so dovoljeni kolesarji, pri čimer morajo upoštevati prometna pravila in se držati varnosti kolesarskega prometa. Pomembno vlogo v skupnem prometnem prostoru imajo tudi pešci, s katerimi je pomembno sobivanje med njimi (kolesarji naj se prilagodijo gostoti pešcev in tako uravnavajo svojo hitrost). Dovoljena je tudi uporaba rolanja, roll-skate. Hitrost je treba prilagoditi pešcem. Lastniki oziroma skrbniki psov morajo poskrbeti za svoje pse pri sprehajanju na prometni površini.

šini. Na izstopu/koncu območja skupne prometne površine veljajo splošni prometni predpisi v cestnem prometu.

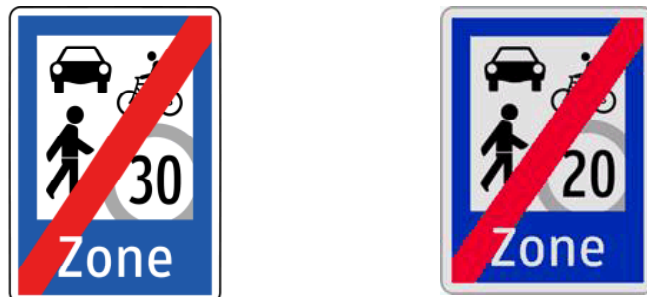
<https://www.wko.at/Content.Node/Service/Verkehr-und-Betriebsstandort/Verkehr-allgemein/Verkehrsrecht/Begegnungszone.html>

https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/RegV/REGV_COO_2026_100_2_817976/REGV_COO_2026_100_2_817976.pdf

Prometni znak:

Prometni znak označuje območje skupnega prometnega prostora z omejitvijo hitrosti 20 km/h (z novim pravilnikom so hitrost 20 km/h dopolnili tudi za 30 km/h).

Prometni znak označuje konec območja skupnega prometnega prostora z omejitvijo hitrosti 20 km/h (z novim pravilnikom so hitrost 20 km/h dopolnili tudi za 30 km/h).

(https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblAuth/BGBLA_2013_I_39/BGBLA_2013_I_39.html, 2016)
(<http://www.begegnungszonen.or.at/>, 2016)

5.2.6.2 Švica

Spletni viri:

<http://begegnungszonen.ch/>

http://www.verkehrclub.ch/fileadmin/user_upload/Deutsch/Tempo_30/VCS-Arbeitshilfen/Tempobeschaenkung_Rechtslage_03.pdf

http://www.fussverkehr.ch/fileadmin/redaktion/publikationen/artikel_1007_begegnungszone.pdf

Pravilo obnašanja:

Spletni vir:

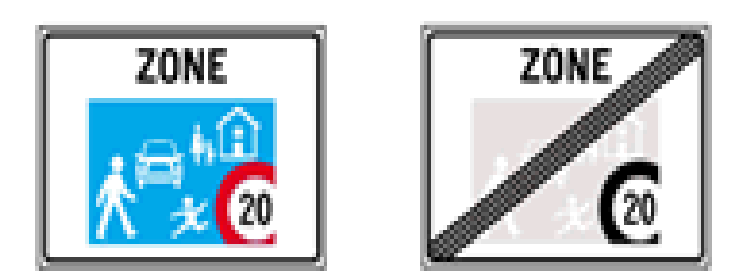
<http://begegnungszonen.ch/about/recht/>

1. V skupnem prometnem prostoru pešci lahko uporabljajo celotno prometno površino. So skupina udeležencev, ki nikakor ne ovirajo drugih motoriziranih uporabnikov in imajo prednost pred vsemi ostalimi udeleženci.
2. Omejitev hitrosti na območju skupne prometne površine je 20 km/h.
3. Parkiranje na skupni javni prometni površini je dovoljeno, vendar morajo biti označena s predpisanimi označbami (signali/prometne točke).

Prometni znak:

Spletni vir:

<https://www.admin.ch/opc/de/official-compilation/2001/2719.pdf>

Prometna znaka označujeta začetek in konec območja skupnega prometnega prostora z omejitvijo hitrosti 20 km/h.

5.2.6.3 Nemčija

Spletni viri:

<http://www.begegnungszonen.de/>

<http://dorfanger-blankenburg.de/cms/index.php/shared-space/begegnungszonen>

http://www.stadtentwicklung.berlin.de/verkehr/politik_planung/fussgaenger/strategie/de/begegnungszonen.shtml

Pravilo obnašanja:

Spletni vir:

<http://www.begegnungszone.de/>

Na javni prometni površini (stanovanjski in poslovni prostori) imajo pravico do uporabe motorizirani in nemotorizirani udeleženci. Prednost pred vsemi imajo pešci.

Vozniki morajo prilagoditi hitrost in biti posebno pazljivi na pešce. Skupni prometni prostor je označen z različnimi označbami (znaki). Omejitev hitrosti v omejenem prostoru je 20 km/h. Parkiranje je dovoljeno le na označenih parkirnih območjih.

Prometni znak:

Spletni vir:

<http://www.geh-recht.info/verkehrsrecht/39-verkehrsrecht/verkehrsrecht/113-vr-begegnungszone->

[einfuehrung.html](#)

Prometni znak označuje območje skupnega prometnega prostora z omejitvijo hitrosti 20 km/h.

http://www.stadtentwicklung.berlin.de/verkehr/politik_planung/fussgaenger/strategie/de/begegnungszone_maassenstrasse.shtml, 2016

5.2.7 PARKIRANJE NA POČIVALIŠČIH AVTOCEST IN HITRIH CEST

5.2.7.1 Nemčija

Odstranjevanje nepravilno parkiranih vozil v Nemčiji je urejeno v več predpisih in ne ureja odvozov glede na kategorizacijo cest, temveč zasleduje naslednje cilje:

- zagotavljanje javne varnosti,
- preprečevanje oviranja drugih udeležencev v prometu,
- zagotavljanju uporabe javnih površin,
- zagotavljanju uporabe zasebnih površin oz. zasebne lastnine.

V nemški prometni zakonodaji je dovoljen odvoz/odstranitev vozila, če gre za kršitve prometnih znakov, ki vključujejo prepovedi ustavljanja in parkiranja. To velja tudi za ostala parkiranja in ustavljanja, ki ovirajo promet, zlasti za kršitve 12. člena StVO, za katere prepoved ne izhaja iz prometnega znaka.

Dopustnost ukrepa odvoza vozila

Pri odvozu vozil se upošteva načelo sorazmernosti v prometnem pravu. Ukrep za odvoz ni sorazmeren, če je voznik nepravilno parkiranega vozila dosegljiv v neposredni bližini. Če je na vozilu od zunaj jasno vidno obvestilo, da se voznik nahaja v neposredni bližini, in da lahko zlahka policist ali druga pooblaščenca oseba vzpostavi stik z osebo (npr. preko mobilnega telefona) to lahko zahteva obvezno dodatno zbiranje obvestil pooblaščenih uradnih oseb. Vidna obvestila voznika, ki jih pusti v vozilu morajo biti dovolj jasna, da se lahko takoj oceni možnosti za uspeh poizvedbe o vozniku. Pri takem obvestilu se mora biti navedena točna lokacija voznika, tako da je predvidljivo, kdaj lahko voznik vozilo odstrani. Potreben čas za odstranitev vozila ne sme biti daljši kot pet minut (OVG Hbg, 14.08.2001, Az. 3 Bf 429/00).

Ukrepi odvoza vozil za pri kršitvah ustavljanja in parkiranja:

1. Popolna prepoved ustavljanja in parkiranja ustavitve s prometnimi znaki

Takojšen odvoz vozil, tudi če ni oviranja ali oviranja prometa, je dovoljen na območjih, kjer je s prometnim znakom (283) navedena absolutna prepoved parkiranja in ustavljanja. Če je bilo vozilo sprva zakonito parkirano in je pozneje določena prepoved ustavljanja, je vleka vozila dovoljena, če se odvoz izvede četrti dan po prepovedi ustavljanja (VG Neustadt, 27. januarja 2015, Az. 5 K 444/14).

Če je s prometnim znakom (286) naložena prepoved parkiranja, je na teh območjih dovoljeno zaustavljanje največ tri minute, pa tudi zaustavitve za natovarjanje in razkladanje ter vstopanje in izstopanje.

Kršitev teh določb opravičuje ukrep odvoza, če je bilo vozilo parkirano 35 minut z omejeno prepovedjo ustavljanja (VG Kn, 21. januar 2010, št. dok. 20 K 6900/08). Ureditev uporabe parkirnih ur predstavlja časovno omejeno prepoved parkiranja, saj je parkiranje dovoljeno le za določen čas. Glede takšnih omejitev parkiranja v Nemčiji prometne obveznosti predstavljajo tudi namestitve parkirnih ur. Pretečeni dovoljeni čas parkiranja po parkirni uri opravičuje ukrep odvoza vozila, če je dovoljeni čas parkiranja prekoračen za vsaj eno uro. Tudi parkiranje brez parkirne ure ali karte opravičuje odvoz vozila. Za vprašanje sorazmernosti ni pomembno ali so stroški vleke večkratni od parkirnine.

2. Stanovanjsko parkirišče

Vozilo, ki je bilo parkirano na parkirišču stanovalcev, čeprav lastnik vozila ni pooblaščen (ni stanovallec), se lahko odstrani, tudi če upravičeni osebi ni posebej onemogočeno parkiranje. Razlog za to je, da ima prepoved parkiranja (razen stanovalcev z dovoljenjem za parkiranje) namen pooblaščenim stanovalcem ves čas zagotoviti parkirno mesto ob upoštevanju omejenega parkirnega prostora. Če nepooblaščenca oseba parkira na ustrezno označenem parkirišču za stanovanja, je ta namen moten. Da bi odpravili to motnjo, ni dovolj izdati opozorila ali globe, saj parkirišče še vedno ne bi bilo na voljo osebi, ki je do tega upravičena. Posledično se lahko takšno motnjo odpravi le z vleko motečega vozila. Enako velja, če upravičenec svojega dovoljenja za parkiranje ne da na vozilo na način, da je to vidno oz. čitljivo.

3. Avtobusno postajališče, avtobusni pas

Če je vozilo parkirano na avtobusni postaji, je odvoz dovoljen, če je oviran dostop za redne avtobuse. Poleg tega mora biti v skladu z ustaljeno sodno prakso zagotovljeno brezplačno vzdrževanje

avtobusnih postaj ves čas in v celoti, da se omogoči neoviran redni avtobusni promet (VGH Mü., 04.01.2010, Az. 10 ZB 09.2212). Odvoz vozila je vedno sorazmeren ukrep tudi, ko je vozilo parkirano na avtobusnem pasu, saj to predstavlja posebno kršitev.

4. Kolesarska steza, pločnik, prehod za pešce

Vozilo, parkirano na kolesarski stezi, je mogoče odstraniti takoj, če je steza popolnoma zaprta. Vozila se lahko odstrani tudi, če le delno zapira kolesarsko stezo. Predpogoj za to pa je, da so kolesarji prisiljeni preiti na prometno cesto ali pločnik.

Če je vozilo parkirano na pločniku in to ovira druge udeležence v prometu, je odvoz dovoljen. To velja v vsakem primeru, če je hoja popolnoma onemogočena. Poleg tega se lahko vozilo, parkirano na pločniku, odstrani, če preostala širina pločnika ne zadostuje za nemoten prehod vozila (BVerwG, 18.02.2002, Az. 3 B 149/91). Na splošno ni določene zahtevane širine prehoda, vendar mora biti preostala pešpot dovolj široka, da lahko otroci, ki se vozijo s kolesom, uporabniki invalidskih vozičkov in starši z otroškimi vozički brez težav mimo parkiranega vozila.

Vozilo, ki je parkirano na prehodu za pešce ali v predpisani razdalji 5 m, predstavlja nevarnost za pešce in ga je zato mogoče takoj odstraniti.

5. Taksi postajališča

Na taksi postajališčih je vozilom, ki niso registrirana kot taksiji, prepovedano ustavljanje (odstavek 12 čl. 9 StVO). Kršitev pomeni motnjo javne varnosti in opravičuje njeno vleko takoj, saj je nemoten promet taksijev pomemben del lokalnega javnega prevoza. Vendar pa takojšnji vlečni ukrep ni, če obstajajo konkretni znaki, da se bo voznik v kratkem času vrnil v svoje vozilo (BVerwG, 9. april 2014, Az. 3 C 5.13).

6. Parkirno mesto za invalide, tirnice

Če je vozilo parkirano na parkirnem mestu za invalide, se lahko vozilo takoj odstrani, saj obstaja javni interes, da bi ta parkirna mesta ostala prosta, saj je iskanje prostih parkirnih mest za invalidno osebo nerazumno.

Takojšna vleka je dovoljena tudi, če je vozilo na tirnicah, ki jih uporabljajo tirna vozila. Enako velja za neposredno bližino tirov, če parkirano vozilo onemogoča varno vožnjo tirnega vozila.

7. Odvozi vozil za druge primere nepravilnega parkiranja

Poleg tega obstajajo primeri, ko so odvozi dovoljeni v skladu s prometno zakonodajo, čeprav zaustavitev ali parkiranje ni posledica neupoštevanja prometnega znaka. To so primeri parkiranja z omejevanjem parkiranja, ki so navedeni v 12. členu 12 StVO.

8. Dostop do stavbe gasilske službe

Če se vozilo ustavi pred uradno označenim vhodom gasilske službe, ga je mogoče odstraniti le, če gasilsko vozilo ne bi več moglo nemoteno vstopati in izstopati. Enako velja za vozilo, ki je parkirano na območju dostopa protipožarne službe. Voznik nezakonito parkiranega vozila nosi stroške vlečnega ukrepa.

9. Vhod/izhod stavbe

Pred vhodom in izhodom stavbe je parkiranje prepovedano v skladu s 3 odst. 12 čl. StVO. To vključuje tudi dostop do bencinskih servisov ali parkirnišč restavracij. V primeru kršitve je javna varnost motena in nezakonito parkirano vozilo se lahko odpelje. V primeru ozkih ulic prepoved parkiranja velja tudi za območje nasproti vhoda. Cesta se šteje za ozko, če lahko vozilo pripelje ali odpelje s kraja le s težkim manevriranjem. Odvoz vozila ni dovoljen, če upravičena oseba dovoli parkiranje pred vhodom.

10. Križišča, jaški, prehodni robniki, ozke točke

V skladu s 3 odst. 12 čl. StVO je parkiranje pred križišči in za križišči dovoljeno le, če je od križišča vozilo oddaljeno najmanj pet metrov. Vozilo, ki je parkirano manj kot pet metrov od križišča, se lahko odstrani, saj to predstavlja nevarnost za vse ostale udeležence v prometu, ki se nahajajo tam. Enako velja za vozila, ki so parkirana v nepreglednih in ozkih uličnih prostorih. Parkiranje je prepovedano tudi nad pokrovi jaškov na pločniku. Kršitev opravičuje odstranitev tudi, če je parkiranje na pločnikih dovoljeno z znakom ali oznakami parkirnih površin.

Če je vozilo parkirano pred poglobljenim robnikom, ga je mogoče odstraniti takoj. Predpogoj za to je, da pešci in zlasti uporabniki invalidskih vozičkov ne morejo več varno zapustiti in vstopiti na pločnik.

11. Ukrepi za odstavitev vozila z zasebne lastnine

Če nekdo parkira svoje vozilo na parkirišču tretje osebe, ki ni javno, to pomeni tako imenovano prepovedano samoupravljanje v smislu 858 člena nemškega civilnega zakonika (BGB). To pomeni, da upravičenca moti parkiranje nepooblaščenih oseb s strani osebe, ki je upravičena do svojega parkirišča, ki ga lahko enostavno po želji uporablja.

Enako velja za parkiranje za oviranje dostopa vhoda v stavbo ali na zemljišče v tuji lastni. Pri tem je pred odstranitvijo potrebno preveriti ali so na voljo blažja sredstva, na primer kratko poizvedovanje o vozniku, potiskanje vozila, uporaba javnega prevoza ali taksija.

Stroški odvoza vozila

Če se je odvoz nepravilno parkiranega vozila opravljen na zahtevo pooblaščenih uradnih oseb, mora kršitelj (tj. voznik) povrniti nastale stroške odvoza, potem ko je obveščen o odvozu. Če pa sta voznik in lastnik vozila različni osebi, mora nadzorni organ najprej prepoznati voznika. Če bi ta odločitev zahtevala nerazumne napore ali če kršitelja ni mogoče določiti pred iztekom zastaralnega roka za preganjanje, se lastniku vozila naložijo stroški, razen če to ne bi bilo smiselno (odstavek 25a (1) stavek 2 StVG).

Stroški odvoza vozila z zasebne površine

Pri nepravilnem parkiranju na zasebni lastnini mora prizadeta oseba najprej nositi stroške ukrepa za odvoz vozila, od voznika vozila pa lahko zahteva povračilo stroškov odvoza.

Podlaga za odstranitev vozila:

V Nemčiji nimajo posebnih določb v prometni zakonodaji za odstranjevanje oz. odvoz vozil, temveč se vozila odstranjujejo na podlagi določbe zakona za zagotavljanje javne varnosti in reda, kot ukrep, ki zahteva takojšnjo izvedbo za zagotavljanje varnosti in reda.

Gesetz zum Schutz der öffentlichen Sicherheit und Ordnung (SOG)

(Zakon o varovanju javne varnosti in reda)

7. člen

Takojšnja izvedba

(1) Ukrep se lahko sprejme z neposredno izvršitvijo, če neposredne nevarnosti za javno varnost ali naročilo ni mogoče preprečiti na drug način ali če ni mogoče odpraviti motenj javne varnosti ali reda.

(2) Če se zadevni osebi posega v njene pravice, mora biti o tem takoj obveščena.

(3) 1. Upravni organi lahko zahtevajo, da stroške neposredne izvršbe z upravnim aktom povrnejo odgovorni iz 8. in 9. točke v enakem obsegu kot stroški upravne izvršbe.

2. Izterjava stroškov po Zakonu o pristojbinah ostaja nespremenjena.

Povezave na uporabljene nemške predpise, sodno prakso in pravno mnenje:

Zakon:

<https://www.bussgeld-info.de/stvo/#paragraph-12-stvo-halten-und-parken>

Pravno mnenje:

<https://www.rechtsanwalt-bach.de/verkehrsrecht-leipzig/ordnungswidrigkeiten/abschleppmassnahmen/>

Odločba upravnega sodišča:

<https://www.iww.de/quellenmaterial/id/2527>

5.2.7.2 Avstrija

Določbe, ki urejajo ustavljanje in parkiranje v naseljih je v sosednji Avstriji določeno v 23. členu. Ustavljanje in parkiranje na avtocestah je urejeno ločeno in sicer v 46. členu. Četrti odstavek, 46. člena prepoveduje voznikom ustavljanje in parkiranje izven območij, ki so označena s prometno signalizacijo.

V 89.a členu so določena pravila za odstranitev ovir, ki je v pristojnosti vzdrževalca cest. Pogoj za odstranitev ovire (vozila) je: oviranje prometa, zapuščeno vozilo, vozilo brez registrskih tablic, vozilo ustavljeno ali parkirano na območju, kjer je to prepovedano ali če povzroča motnje v prometu,

Avstrija <https://www.jusline.at/gesetz/stvo>

5.2.7.3 Nizozemska

Določbe, ki urejajo ustavljanje in parkiranje je na Nizozemskem določeno v 24. in 25. členu. Ustavljanje in parkiranje na avtocestah ni posebej določeno in se smiselno uporabljajo določila 24. in 25. člena.

Parkiranje je dovoljeno skladno s prometno signalizacijo. S prometno signalizacijo se določa časovno omejeno parkiranje kot parkiranje določenih vrst vozil.

Nizozemska <https://wetten.overheid.nl/BWBR0004825/2020-01-01#HoofdstukII>

5.2.8 VOŽNJA DESNO OB RDEČI LUČI NA SEMAFORJU

5.2.8.1 Nemčija

Splošno pravilo ob rdeči luči na semaforju določa, da je vožnja vozil oziroma hoja pešcev prepovedana. Če je v višini rdeče luči na semaforju nameščen prometni znak »vožnja desno ob rdeči luči na semaforju«, je vožnja desno dovoljena, vendar le ob pogoju, da je smer prosta. To pravilo je bilo prvič uvedeno v Vzhodni Nemčiji leta 1978, v letu 1994 pa se je razširilo na območje celotne Nemčije.

Če je v višini rdeče luči na semaforju nameščen prometni znak »vožnja desno ob rdeči luči na semaforju« z dopolnilom le za kolesa, je vožnja desno dovoljena le kolesarjem, vendar le ob pogoju, da je smer prosta.

5.2.8.2 Litva

Splošno pravilo ob rdeči luči na semaforju določa, da je vožnja vozil oziroma hoja pešcev prepovedana. Če je v višini rdeče luči na semaforju nameščen prometni znak »vožnja desno ob rdeči luči na semaforju«, je vožnja desno dovoljena, vendar le ob pogoju, da je smer prosta.

5.2.8.3 Belgija

S spremembo prometne zakonodaje v letu 2012 je bilo določeno, da je vožnja desno ob rdeči luči na semaforju dovoljena le kolesarjem, če je pod semaforjem nameščen prometni znak trikotne oblike z rumenim kolesom in puščico v notranjosti. Enaka ureditev je uzakonjena tudi v Franciji.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne uvaja novih postopkov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne uvaja novih obveznosti strank.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Zakon določa pravila ravnanja za preizkušanje avtomatiziranih vozil.

Uporaba le-teh bo doprinesla h kakovosti zraka, prav tako pa bo imela vpliv na preprečevanje nastanka prometnih nesreč s smrtnim izidom ali telesno poškodbo zaradi napačnega ravnanja človeka.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

- širši javnosti (mediji, spletne predstavitve).

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

- spremljanje izvajanja tega zakona bo potekalo tako na Ministrstvu za infrastrukturo kot tudi na Javni agenciji Republike Slovenije za varnost prometa v okviru rednega dela. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Predlog zakona je bil dostopen javnosti v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja.

Dne 25. aprila 2017 je bila javno objavljena namera o začetku priprave zakona in poziv k tvornemu sodelovanju strokovne in druge zainteresirane javnosti k pripravi predpisa. Določen je bil enomesečni rok za posredovanje predlogov za prenovu zakona. Ministrstvo za infrastrukturo je prejelo predloge s strani naslednje strokovne in druge zainteresirane javnosti:

- Policija,
- Občinsko redarstvo, Občina Logatec,
- Upravna enota Škofja Loka,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za izobraževanje in šport,
- Gasilska zveza Slovenije,
- Upravna enota Kranj,
- Direkcija RS za infrastrukturo,
- Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
- Upravna enota Žalec,
- DARS d.d.,
- Avto-moto zveza Slovenije,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa,
- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Ministrstvo za zdravje,
- Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo in
- nekateri posamezniki.

Na podlagi prejetih predlog je Ministrstvo za infrastrukturo pripravilo osnutek predloga Zakona o pravilih cestnega prometa.

Prvi osnutek predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa je bil v medresorsko usklajevanje ter strokovno usklajevanje (vsem občinam, vsem upravnim enotam in vsej zainteresirani strokovni javnosti) posredovan 11. junija 2019.

Predlog zakona je bil dne 11. junija 2019 objavljen tudi na portalu eDemokracija (v mnenje vsej drugi zainteresirani javnosti).

V času od 12. julija do 17. oktobra 2019 so potekala medsebojna usklajevanja z Javno agencijo Republike Slovenije za varnost prometa, Ministrstvom za notranje zadeve, Ministrstvom za pravosodje, Združenjem mestnih redarjev, DARS-om in drugo zainteresirano strokovno javnostjo.

Dne 17. oktobra 2019 je bil predlog zakona ponovno posredovan v medresorsko usklajevanje Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvu za finance, Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvu za javno upravo, Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za okolje in prostor, Ministrstvu za pravosodje, Ministrstvu za zdravje, Javni agenciji RS za varnost prometa, DARS-u in AMZS-ju.

Pripombe na predlog zakona so posredovali Ministrstvo za finance, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstvo za notranje zadeve. Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvo za zdravje na posredovan predlog zakona ni imelo pripomb.

Po usklajevanju z Ministrstvom za finance, Ministrstvom za notranje zadeve in Ministrstvom za pravosodje je bil predlog zakona 2. decembra 2019 ponovno posredovan v medresorsko usklajevanje ter objavljen na portalu eDemokracija.

V okviru usklajevanja predloga zakona z Ministrstvom za pravosodje, je bilo Ministrstvo za infrastrukturo seznanjeno z dopisom Ministrstva za pravosodje, posredovanem Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije in Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije (zaposilo za podajo stališča k 2. in 33. členu predloga zakona), prav tako pa je prejelo pozitivno mnenje Ministrstva za finance. V tem krogu je pozitivno mnenje k predlogu zakona podalo Ministrstvo za finance, Ministrstvo za pravosodje in Ministrstvo za notranje zadeve pa sta k predlogu zakona podali pripombe.

V zadnjem krogu medresorskega usklajevanja je Ministrstvo za infrastrukturo izvedlo usklajevanje z Ministrstvom za notranje zadeve, Ministrstvom za pravosodje in Službo Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

Dne 13. julija 2020 je bil popravljen predlog zakona posredovan v končno mnenje Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za pravosodje, Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo in Službi Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa je v celoti usklajeno z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvom za okolje in prostor, Ministrstvom za javno upravo, Ministrstvom za zdravje, Ministrstvom za finance, Ministrstvom za notranje zadeve, Ministrstvom za pravosodje in Službo Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

8. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona, in znesku plačila za ta namen:

Pri pripravi predloga zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

Pri delu Državnega zbora Republike Slovenije in delovnih teles bodo sodelovali:

- Jernej Vrtovec, minister, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Aleš Mihelič, državni sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Blaž Košorok, državni sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Monika Pintar Mesarič, v. d. generalne direktorice Direktorata za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- mag. Andreja Knez, p. p. vodja Sektorja za ceste in cestni promet, Direktorat za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Brigita Miklavc, sekretarka, Sektor za ceste in cestni promet, Direktorat za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 – uradno prečiščeno besedilo, 68/16, 54/17, 69/17 – popr., 3/18 – odl. US, 43/19 – ZVoz-1B in 92/20) se v 3. členu v prvem odstavku za 15. točko doda nova 15.a točka, ki se glasi:

»15.a »lahka motorna vozila« so invalidski vozički in vozila na motorni pogon, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h in niso širša od 80 cm ter so izvzeta iz področja uporabe Uredbe (EU) št. 168/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o odobritvi in tržnem nadzoru dvo-ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov (UL L št. 60 z dne 2. 3. 2013, str. 52);«.

V 29. točki se za besedo »inšpektorji« dodata vejica in besedilo »pooblaščne uradne osebe finančne uprave«.

30. točka se spremeni tako, da se glasi:

»30. »posebna prevozna sredstva« so invalidski vozički, prevozna sredstva ter pripomočki in naprave, ki jih poganja uporabnik z lastno močjo in omogočajo gibanje, hitreje od hoje pešca, kot so: skiro, kotalke, rolke, rolerji, otroško kolo s pomožnimi kolesi, monokolo in po namenu uporabe podobna prevozna sredstva, ki niso vozila po zakonu, ki ureja motorna vozila;«.

V 52. točki se črta besedilo »kolesa s pomožnim motorjem,«.

2. člen

8. člen se spremeni tako, da se glasi:

»8. člen (odgovornost lastnika ali imetnika pravice uporabe vozila)

(1) Če ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec prekrška zoper varnost cestnega prometa, ki je storjen z vozilom, se domneva, da je storilec:

- a) fizična oseba, ki je lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila, s katerim je bil prekršek zoper varnost cestnega prometa storjen, pri čemer se za imetnika pravice uporabe vozila šteje oseba, ki je v času storitve prekrška vozilo uporabljala,
- b) odgovorna oseba državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti, če je lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila državni organ ali samoupravna lokalna skupnost.

(2) Fizična oziroma odgovorna oseba iz prejšnjega odstavka se ne kaznuje, če dokaže, da prekrška ni storila.

(3) Če ob zaznavi prekrška ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec prekrška zoper varnost cestnega prometa, ki je storjen z vozilom, katerega lastnik ali imetnik pravice uporabe je pravna oseba, se domneva, da je njen vodstveni organ ali njena odgovorna oseba opustila dolžno nadzorstvo, s katerim bi se prekršek lahko preprečil, in se za prekršek kaznuje pravna oseba.

(4) Če ob zaznavi prekrška ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec prekrška zoper varnost cestnega prometa, ki je storjen z vozilom, katerega lastnik ali imetnik pravice uporabe je samostojni podjetnik posameznik, se domneva, da je samostojni podjetnik opustil dolžno nadzorstvo, s katerim bi se prekršek lahko preprečil, in se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik.

(5) Če pravna oseba izpodbija domnevo opustitve dolžnega nadzorstva iz tretjega odstavka tega člena, mora navesti ime, priimek, naslov bivališča in rojstne podatke oziroma EMŠO (če s podatkom razpolaga) osebe, ki je v času storitve prekrška upravljala vozilo, s katerim je bil storjen prekršek, in izkazati, da je v razmerju do te osebe izpolnila dolžno nadzorstvo.

(6) Če samostojni podjetnik posameznik izpodbija domnevo opustitve dolžnega nadzorstva iz četrtega odstavka tega člena, mora navesti ime, priimek, naslov bivališča in rojstne podatke oziroma EMŠO (če s podatkom razpolaga) osebe, ki je v času storitve prekrška upravljala vozilo, s katerim je bil storjen prekršek, in izkazati, da je v razmerju do te osebe izpolnil dolžno nadzorstvo. Če se samostojni podjetnik posameznik sklicuje na privilegij zoper samoobtožbo, mora dokazati, da prekrška ni storil sam niti ga ni storila nobena od njegovih odgovornih oseb iz prvega odstavka 15. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US in 73/19 – odl. US), ki niso zajete s privilegijem zoper samoobtožbo.

(7) Če v primerih iz tretjega in četrtega odstavka tega člena teče hitri postopek o prekršku, pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik dejstva iz petega in šestega odstavka tega člena dokazujeta v zahtevi za sodno varstvo.

(8) Če v primerih iz tretjega in četrtega odstavka tega člena teče redni sodni postopek, pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik dejstva iz petega in šestega odstavka tega člena dokazujeta v postopku dokazovanja pred izdajo sodbe o prekršku.

(9) Kadar se zoper fizično, odgovorno ali pravno osebo in samostojnega podjetnika posameznika uveljavi domnevna oziroma nadomestna odgovornost po tem členu, se jim za prekršek izreče globa, predpisana za voznika. Kazenske točke se ne izrečejo.

(10) Lastnik, imetnik pravice uporabe vozila oziroma voznik, ki mu je vozilo zaupano za vožnjo, ne sme omogočiti, dopustiti ali dovoliti vožnje vozila osebi, ki kaže znake nezanesljivega ravnanja, ali osebi, ki ne sme voziti takega vozila.«.

3. člen

V 15. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Občinski redarji na cestah v naselju (vključno z nekategoriziranimi cestami, ki se uporabljajo za javni cestni promet), na občinskih cestah zunaj naselja in nekategoriziranih cestah zunaj naselja, ki se uporabljajo za javni cestni promet, izvajajo nadzor nad določbami tega zakona:

- 5. člena (varstvo okolja),
- 7. člena (odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov),
- prvega in drugega odstavka 16. člena (listine, ki jih morajo imeti pri sebi udeleženci cestnega prometa, razen listine o tovoru in pri opravljanju prevoza skupine otrok, potrdila o poklicnih voznih izkušnjah),
- 17. člena (izločitev vozila iz prometa),
- 18. člena (čas trajanja izločitve iz prometa),
- 19. člena (odstranitev nepravilno parkiranega in zapuščenega vozila),
- 27. člena (dolžnost upoštevanja pravil),
- 31. člena (območje umirjenega prometa),
- 31.a člena (območje skupnega prometnega prostora),
- 32. člena (območje za pešce),
- 33. člena (varnostni pas),
- 34. člena (zaščitna čelada),
- 35. člena (prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanje vozila),
- 37. člena (vožnja z vozilom po cesti),
- 41. člena (vožnja z vozilom na prehodu za pešce),
- 46. člena (najvišje dovoljene hitrosti),
- 47. člena (najvišje dovoljene hitrosti posameznih vrst vozil),
- 57. člena (približevanje križišču in razvrščanjem pred križiščem),
- 61. člena (odpiranje vrat vozila),
- 62. člena (zapustitev vozila),
- 63. člena (označitev ustavljenih vozil),
- 65. člena (ustavitev in parkiranje),
- 67. člena (parkiranje na parkirnem mestu označenem za invalide),
- 68. člena (območja kratkotrajnega parkiranja),
- 69. člena (izjeme parkiranja na prostoru, kjer to ni dovoljeno),
- 77. člena (pogoji za nalaganje in razlaganje tovara na cesti),
- 78. člena (pogoji za opravljanje gospodarske vožnje),
- 83. člena (udeležba pešcev v cestnem prometu),
- 84. člena (označitev pešcev),
- petega in šestega odstavka 87. člena (varstva otrok),
- 88. člena, razen nad določbo sedmega in devetega odstavka tega člena (prevoz oseb),
- 92. člena (jahač, gonič in vodič živali v prometu ter pogoji za udeležbo živali v cestnem prometu),
- 93. člena (pogoji za udeležbo koles v cestnem prometu),
- 94. člena (vožnja voznikov koles z licenco),
- 95. člena (pogoji za udeležbo mopedov, motornih koles, trikoles, lahkih štirikoles in štirikoles v cestnem prometu),
- 97. člena (pogoji za uporabo posebnih prevoznih sredstev v cestnem prometu),
- 97.a člena (pogoji za udeležbo lahkih motornih vozil v cestnem prometu),
- 98. člena (prometna signalizacija),
- 99. člena (svetlobni prometni znaki),
- 100. člena (prepoved vožnje na križišče pri zeleni luči na semaforju).«.

4. člen

V 15.a členu se v sedmi alineji beseda »tretjega« nadomesti z besedilom »prvega, tretjega«.

Za sedmo alinejo se dodajo nove osma do deseta alineja, ki se glasijo:

- » - osmega, enajstega, petnajstega, šestnajstega, sedemnajstega, osemnajstega in devetnajstega odstavka 30. člena,
- 98. člena,
- šestega odstavka 99. člena.«.

Dosedanja osma alineja postane enajsta alineja.

5. člen

V 19. členu se v prvem odstavku besedilo »v smislu 1., 4., 16., 17., 18. ali 19. točke« nadomesti z besedilom »skladno s 1., 4., 16., 17., 18. ali 19. točko«.

V tretjem odstavku se na koncu prvega stavka pika nadomesti z vejico in doda besedilo »ki lahko poseže v vozilo, z namenom pridobitve identifikacijske številke vozila.«.

6. člen

V 23. členu se v prvem odstavku na koncu 5. točke pika nadomesti s podpičjem in se doda nova 6. točka, ki se glasi:

»6. voznja z vozniškim dovoljenjem tiste kategorije oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi, katerega veljavnost je potekla, če je pogoj za podaljšanje njegove veljavnosti predložitev veljavnega zdravniškega spričevala, potrdila o dodatnem usposabljanju voznika začetnika ali potrdila o dodatnem usposabljanju voznika.«.

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Za hujši prekršek se šteje:

1. prekršek, za katerega je predpisana stranska sankcija najmanj treh kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila,
2. voznja z vozniškim dovoljenjem tiste kategorije oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, katerega veljavnost je potekla, če je pogoj za podaljšanje njegove veljavnosti predložitev veljavnega zdravniškega spričevala, potrdila o dodatnem usposabljanju voznika začetnika ali potrdila o dodatnem usposabljanju voznika, ki ga vozi voznik v času prekrška,
3. voznja brez veljavnega vozniškega dovoljenja tiste kategorije oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki ga vozi voznik v času prekrška, ali
4. voznja vozila v času izvrševanja prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepovedi uporabe vozniškega dovoljenja.«.

7. člen

V 24. členu se v prvem odstavku v 3. točki besedilo »indikatorjem alkohola v izdihanem zraku« povsod nadomesti z besedilom »indikatorjem alkohola« ter besedilo »merilnikom alkohola v izdihanem zraku« nadomesti z besedo »etilometrom«.

8. člen

Za 26. členom se doda novi 26.a člen, ki se glasi:

»26.a člen
(neizrekanje kazenskih točk v cestnem prometu)

Stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu, predpisana za voznika motornega vozila, se ne izreče vozniku motornega vozila za vožnjo motornega vozila, katerega pogoj za udeležbo v cestnem prometu ni veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo tiste kategorije, v katero spada motorno vozilo, ki ga vozi.«.

9. člen

Za 27. členom se doda novi 27.a člen, ki se glasi:

»27.a člen
(preizkušanje avtomatiziranih vozil)

(1) Avtomatizirano vozilo je motorno vozilo z vgrajenimi sistemi prve, druge ali tretje stopnje, ki lahko samostojno upravljajo vozilo v cestnem prometu brez posredovanja voznika, in izpolnjujejo vse pogoje za udeležbo v cestnem prometu kot to določa zakon, ki ureja motorna vozila. Prav tako mora biti avtomatizirano vozilo oziroma sistem za avtomatizirano vožnjo predhodno preizkušeno na površinah, namenjenim cestnemu prometu.

(2) Na cesti se določi območje, kjer lahko proizvajalci avtomatiziranih vozil oziroma sistemov za avtomatizirano vožnjo preizkušajo avtomatizirana vozila. Območje za preizkušanja avtomatiziranih vozil se označi s predpisano prometno signalizacijo, v skladu s predpisi, ki urejajo prometno opremo in prometno signalizacijo na cestah.

(3) Avtomatizirana vozila morajo biti označena s predpisano tablico »CAV«, izdelano iz vremensko odpornih materialov in odseva svetlobo. Oblika, barva in minimalne dimenzije tablice »CAV« so določene v podzakonskem aktu, izdanem na podlagi zakona, ki ureja motorna vozila.

(4) Voznik avtomatiziranega vozila mora biti ves čas v pripravljenosti, tako da lahko v vsakem trenutku prevzame vožnjo vozila. Voznik avtomatiziranega vozila se šteje za voznika motornega vozila, kot to določa zakon, ki ureja voznike.

(5) Avtomatizirano vozilo sme v času preizkušanja voziti voznik, ki ni voznik začetnik in je usposobljen za izvajanje preizkušanja avtomatiziranih vozil oziroma sistemov za avtomatizirano vožnjo.

(6) Z namenom ugotavljanja ravnanja voznika med preizkušanjem avtomatiziranega vozila, se mora voznika avtomatiziranega vozila med vožnjo ves čas spremljati in beležiti z elektronskimi sistemi, vgrajenimi v vozilo. V primeru prometne nesreče ali prometnega prekrška podatkov ni dovoljeno spreminjati in morajo biti dani na razpolago pooblaščenim uradni osebi za obdobje 30 sekund pred prometno nesrečo oziroma prekrškom in 30 sekund po tem.

(7) Podatke iz prejšnjega odstavka tega člena lahko proizvajalec avtomatiziranega vozila ali sistema za avtomatizirano vožnjo obdeluje največ eno leto, pristojni nadzorni organ iz 13. člena tega zakona pa v tolikšnem obsegu in trajanju, kolikor je nujno potrebno za izvedbo nadzora ali postopka o prekršku oziroma kazenskega postopka, vendar najdlje tri leta od njihove pridobitve. Po poteku rokov iz prejšnjega stavka se podatki izbrišejo.

(8) Proizvajalec avtomatiziranega vozila oziroma sistema za avtomatizirano vožnjo mora imeti sklenjeno pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škodo, ki jo z uporabo avtomatiziranega vozila povzroči tretjim osebam v skladu s predpisi, ki urejajo obvezna zavarovanja v prometu, tudi za čas preizkušanja tega vozila. Voznik mora imeti zavarovalno polico ali drugo potrdilo o sklenjenem

zavarovanju, kadar vozi avtomatizirano vozilo v prometu, pri sebi in ga mora na zahtevo pokazati pooblaščenim uradni osebi.

(9) Predhodna preizkušnost avtomatiziranega vozila oziroma sistema za avtomatizirano vožnjo iz prvega odstavka tega člena in usposobljenost voznika za izvajanje preizkušanja avtomatiziranih vozil oziroma sistemov za avtomatizirano vožnjo iz petega odstavka se dokazujeta na podlagi izjave proizvajalca avtomatiziranega vozila oziroma sistema za avtomatizirano vožnjo. Voznik mora imeti med preizkušanjem izjavo pri sebi in jo mora na zahtevo pokazati pooblaščenim uradni osebi.

(10) Proizvajalec avtomatiziranega vozila oziroma sistema za avtomatizirano vožnjo mora po elektronski poti obvestiti policijo in prometno-informacijski center o nameravanem preizkušanju avtomatiziranih vozil. V obvestilu mora navesti podatke o proizvajalcu, odgovorni osebi proizvajalca, podatke o voznikih, ki bodo preizkušali avtomatizirano vozilo, podatke o avtomatiziranem vozilu, vključno s številko registrske tablice, podatke o opremi, ki se bo preizkušala, in predviden odsek ter čas preizkušanja.

(11) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo četrtega, petega, osmega ali devetega odstavka tega člena.

(12) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek proizvajalec avtonomnega vozila ali sistema za avtonomno vožnjo, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega, šestega, sedmega, osmega, devetega ali desetega odstavka tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.«.

10. člen

30. člen se spremeni tako, da se glasi:

»30. člen (avtocesta in hitra cesta)

(1) Na avtocesto ali hitro cesto, lahko zapeljejo in vozijo po njej le vozniki motornih vozil in skupin vozil, ki po deklaraciji proizvajalca dosegajo hitrost, večjo od 60 km/h.

(2) V promet na avtocesti in hitri cesti se sme voznik vključiti in izključiti le na označenih priključkih.

(3) Vozila, ki že vozijo po smernem vozišču avtoceste in hitre ceste, imajo prednost pred vozili, ki se vključujejo v promet na tej cesti.

(4) Voznik, ki se z motornim vozilom vključuje v promet na avtocesti in hitri cesti, mora voziti po pospeševalnem pasu in se z ustrezno hitrostjo vključiti v promet, pri tem ne sme ovirati ali ogrožati vozil, ki vozijo po njej.

(5) Voznik, ki se izključuje iz prometa na avtocesti in hitri cesti, se mora z vozilom pravočasno pomakniti na desni prometni pas in brez zmanjševanja hitrosti zapeljati na začetek zaviralnega pasu.

(6) Na avtocesti in hitri cesti z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer, ni dovoljeno voziti po smernem vozišču, namenjenemu vožnji v nasprotni smeri.

(7) Na avtocesti in hitri cesti z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer morajo motorna vozila voziti po skrajnem desnem prometnem pasu, ki ni zaseden z vozili v koloni.

(8) Na avtocesti in hitri cesti, ki ima tri ali več prometnih pasov za promet vozil v eni smeri, smejo vozniki tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 t, in vozniki vozil in skupin vozil, daljših od 7 m, voziti le po dveh prometnih pasovih, ki sta na desni strani smernega vozišča. Vozniki tovornih vozil smejo prehitevati na avtocestah in hitrih cestah le na delih, kjer to ni prepovedano s prometno signalizacijo.

(9) Pri vožnji ponoči s kratkimi žarometi po avtocesti in hitri cesti, ki ima dva ali več prometnih pasov za vožnjo v eno smer, hitrosti ni treba prilagoditi vidni razdalji, če:

- so dobro vidne pozicijske svetilke spredaj vožečega vozila;
- je rob vozišča oziroma robnega ali odstavnega pasu označen z odsevniki za označevanje poteka ceste;
- so pričakovane ovire pravočasno vidne tudi brez uporabe dolgih žarometov.

(10) Na vozišču avtoceste in hitre ceste je prepovedano obračanje, vzratna vožnja, ustavitev ali parkiranje.

(11) Na odstavnem pasu ali odstavni niši je prepovedana vožnja, parkiranje ali ustavitev, razen ustavitev v sili in ustavitev zaradi nudenja potrebne pomoči. Voznik vozila, ki je ustavil v sili, mora poskrbeti, da se vozilo takoj odstrani. Če tega ne stori, odstrani vozilo na njegove stroške izvajalec rednega vzdrževanja cest, skladno z določbami zakona, ki ureja ceste.

(12) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je vožnja na odstavnem pasu kljub označeni robni črti dovoljena, če je to označeno s predpisano spremenljivo prometno signalizacijo.

(13) Na odstavnem pasu ali odstavni niši lahko vozijo in ustavijo vozila:

1. nujne medicinske pomoči, gasilska vozila in vozila zaščite in reševanja pri izvajanju intervencijskih nalog,
2. izvajalca rednega vzdrževanja avtoceste pri pregledu in vzdrževanju ceste ter pri izločanju vozil,
3. upravljavca cestninskih cest, ki jih pri izvajanju nadzora uporabljajo cestninski nadzorniki,
4. finančne uprave pri opravljanju nalog pooblaščene uradne osebe,
5. policije in vojaške policije pri nadzoru in urejanju cestnega prometa in
6. inšpektorjev pri opravljanju inšpekcijskega nadzora.

Pri tem morajo biti vsa navedena vozila označena s predpisanimi svetlobnimi znaki oziroma s pomičnimi signalnimi ali zapornimi tablami.

(14) V primeru ustavljanja ali zastoja prometa na avtocesti in hitri cesti z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer morajo vozniki med kolonama vozil takoj vzpostaviti reševalni pas, ki je dovolj širok za varno vožnjo intervencijskih vozil. Vozila, ki se ustavljajo ali stojijo na skrajnem levem prometnem pasu, se morajo razvrstiti čim bolj levo, tudi čez robno črto smernega vozišča. Vozila, ki se ustavljajo ali stojijo na ostalih prometnih pasovih, pa se morajo razvrstiti čim bolj desno, tudi čez robno črto smernega vozišča, kar vključuje tudi odstavni pas.

(15) Avtobus in tovorno vozilo z največjo dovoljeno maso vozila nad 3.500 kg je dovoljeno parkirati največ 25 ur le na označenih parkirnih mestih, skladno s postavljeno prometno signalizacijo. Če je promet tovornih vozil z odredbo o omejitvi ali prepovedi prometa omejen ali prepovedan za več kot 25 ur, je dovoljeno parkiranje za čas omejitve ali prepovedi prometa tovornih vozil.

(16) Motorno vozilo z največjo dovoljeno maso vozila do 3.500 kg je dovoljeno parkirati le na označenih parkirnih mestih, skladno s postavljeno prometno signalizacijo.

(17) Voznik na notranji strani vetrobranskega stekla, na način, ki ga določi upravljavec avtoceste in hitre ceste, vidno označi čas in datum začetka parkiranja. Upravljavec avtocest in hitrih cest v skladu s pravilnikom, ki ureja prometno signalizacijo in prometno opremo na cestah, označi počivališča s predpisano prometno signalizacijo, ki voznike obvešča o dovoljenem času parkiranja in obveznosti označitve časa in datuma začetka parkiranja na označenih parkirnih mestih.

(18) Vozilo, ki je parkirano izven označenega parkirnega mesta ali je parkirano na označenem parkirnem mestu več kot 30 dni, ga na podlagi odredbe pooblaščene uradne osebe odstrani pristojni izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki lahko v primeru zapuščenega vozila, poseže v vozilo z namenom pridobitve identifikacijske številke vozila. Odstranjeno vozilo lahko upravljavec avtocest in hitrih cest po treh mesecih uniči ali proda. Odstranitev vozila se opravi na stroške lastnika vozila.

(19) Višino stroškov, potrebnih za odstranitev vozila ter namestitvev in odstranitev tehnične naprave določi upravljavec avtocest in hitrih cest.

(20) Parkiranje samo priklopnega vozila na avtocesti in hitri cesti je prepovedano.

(21) Na vozilo, parkirano v nasprotju z določbo petnajstega in šestnajstega odstavka tega člena, za

katerega ni mogoče ugotoviti lastnika, se namesti tehnično napravo, ki preprečuje nadaljevanje vožnje. Tehnično napravo se odstrani po ugotovitvi lastnika oz. najkasneje po tridesetih dneh po namestitvi. Če lastnik po tridesetih dneh ni ugotovljen, vozilo na podlagi odredbe pooblaščenega uradne osebe odstrani pristojni izvajalec rednega vzdrževanja cest. Namestitvev in odstranitvev tehnične naprave, ki preprečuje nadaljevanje vožnje se opravi na stroške lastnika oz. voznika vozila.

(22) Pešci ne smejo stopiti na avtocesto in hitro cesto ali hoditi po njej.

(23) Prepoved iz prejšnjega odstavka ne velja za:

1. policiste in vojaške policiste pri opravljanju uradnih nalog;
2. osebe, ki opravljajo ogled prometne nesreče ali so vključene v ogled;
3. zdravstvene delavce, gasilce in druge osebe, ki nudijo in zagotavljajo potrebno pomoč;
4. inšpektorje, pristojne za nadzor cest in druge pooblaščenega delavce, kadar nadzirajo stanje cest, ter upravljavce cestninskih cest, kadar izvajajo nadzor;
5. pooblaščenega uradne osebe finančne uprave pri opravljanju njenih nalog;
6. delavce, ki delajo na označenem gradbišču na avtocesti in hitri cesti;
7. delavce izvajalca rednega vzdrževanja cest in cestninske blagajnike pri opravljanju delovnih nalog;
8. izvajalce izrednega prevoza, ki zaradi okvare obstane na avtocesti, pri označevanju ovire ali pomagajo pri prehodih preko cestninskih postaj ali gradbišč ter
9. voznika ali potnika vozila, ustavljenega v sili na odstavnem pasu.

(24) Z globo 150 eurov se kaznuje za prekršek voznik ali pešec, ki ravna v nasprotju z določbo prvega, sedmega, šestnajstega ali dvaindvajsetega odstavka tega člena.

(25) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo četrtega, petega, trinajstega ali štirinajstega odstavka tega člena.

(26) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo drugega, osmega, desetega, enajstega, petnajstega ali dvajsetega odstavka tega člena.

(27) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik ravna v nasprotju z določbo enajstega, petnajstega ali dvajsetega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 300 eurov.

(28) Z globo najmanj 1.200 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi vozilo na avtocesti in hitri cesti v nasprotju z določbo šestega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.«.

11.člen

Za 31. členom se doda novi 31.a člen, ki se glasi:

»31.a člen (območje skupnega prometnega prostora)

(1) Območje skupnega prometnega prostora souporabljajo vsi udeleženci cestnega prometa v skladu z načeli cestnega prometa.

(2) Vozniki morajo v območju skupnega prometnega prostora voziti tako, da ne ogrožajo pešcev.

(3) Pešci ne smejo v območju skupnega prometnega prostora namenoma ovirati voznikov.

(4) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje voziškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbo drugega odstavka tega člena, ter pešec, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega odstavka tega člena.

(5) Z globo 120 eurov se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbo drugega odstavka tega člena.«.

12.člen

V 32. členu se v prvem odstavku za besedo »sredstev« dodata vejica in besedilo »voznikov lahkih motornih vozil« ter na koncu prvega stavka doda besedilo »Način in hitrost gibanja morajo prilagoditi razmeram v prometu, njihova hitrost pa ne sme preseči največje hitrosti, s kakršno se lahko gibljejo pešci.«.

13.člen

V 34. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Voznik in potnik na kolesu in lahkem motornem vozilu, razen voznik invalidskega vozička na motorni pogon, morajo imeti do dopolnjenega 18. leta starosti med vožnjo ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado.«.

V petem odstavku se v 1. točki za besedilom »potnik na kolesu,« doda besedilo »lahkem motornem vozilu,«.

14.člen

V 35. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Voznik in učitelj vožnje se morata med vožnjo vzdržati vseh ravnanj, ki bi zmanjševala njuno slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila.«.

V tretjem odstavku se za besedo »avtomobil« črta vejica.

Četrty in peti odstavek se spremenita tako, da se glasita:

»(4) Z globo 120 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje voznškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

(5) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek voznik, učitelj vožnje motornega vozila ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena. Vozniku motornega vozila, učitelju vožnje ali spremljevalcu se izreče tudi 3 kazenske točke.«.

15.člen

V 40. členu se v drugem odstavku doda nova 4. točka, ki se glasi:

»4. če bi zaradi gostote prometa, ovire ali drugega vzroka obstal na prehodu ceste čez železniško progo;«.

Dosedanja 4. točka postane 5. točka.

16. člen

V 46. členu se v prvem odstavku za 2. točko doda nova 3. točka, ki se glasi:

»3. v območju skupnega prometnega prostora 20 km/h;«.

Dosedanja 3. točka postane 4. točka.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je lahko največja dovoljena hitrost v območju skupnega prometnega prostora 30 km/h ter na posameznih cestah v naselju ali njihovih delih 70 km/h, če varnost prometa in predpisani prometnotehnični elementi to omogočajo in je to določeno s predpisanim prometnim znakom.«.

V napovednem stavku četrtega odstavka se za besedo »pešce« dodata vejica in besedilo »v območju skupnega prometnega prostora«.

V petem odstavku se v 4. in 5. točki pika na koncu zadnjega stavka nadomesti s podpičjem.

V šestem odstavku se v 4. in 5. točki pika na koncu zadnjega stavka nadomesti s podpičjem.

17. člen

V 47. členu se v prvem odstavku črta 1. točka.

Dosedanje 2., 3. in 4. točka postanejo 1., 2. in 3. točka.

V dosedanji 5. točki, ki postane 4. točka, se pika na koncu pete alineje nadomesti s podpičjem ter se doda nova šesta alineja, ki se glasi:

» - za avtomatizirana vozila v času preizkušanja.«.

Dosedanja 6. točka, ki postane nova 5. točka, se spremeni tako, da se glasi:

»5. 30 km/h:

- za motorna vozila, na katerih se vozijo potniki na stojščih ali sedežih, prigrajenih na zunanji strani vozila.«.

Za novo 5. točko se doda nova 6. točka, ki se glasi:

»6. 20 km/h:

- za cestni turistični vlak.«.

18. člen

V 48. členu se v prvem odstavku v 1. in 2. točki podpičje na koncu alineje nadomesti s piko.

V 3. točki se pika na koncu prve in druge alineje nadomesti s podpičjem ter se doda nova tretja alineja, ki se glasi:

» - za avtomatizirana vozila v času preizkušanja.«.

19. člen

49. člen se spremeni tako, da se glasi:

»49. člen

(upoštevanje pravil ravnanja v cestnem prometu za vozila policije in Slovenske obveščevalno varnostne agencije pri opravljanju posebnih nalog)

Pravila ravnanja v cestnem prometu, določena v tem zakonu, ter pravila ravnanja, določena s postavljenimi prometno signalizacijami, ne veljajo za vozila:

1. policije, opremljena s posebnimi napravami za ugotavljanje hitrosti, kadar policisti z njimi nadzirajo hitrost vozil v cestnem prometu,

2. policije, Slovenske obveščevalno varnostne agencije in Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo, kadar policisti, uradne osebe agencije ali Obveščevalno varnostne službe z njimi na podlagi dovoljenja državnega tožilca, preiskovalnega sodnika, direktorja Slovenske obveščevalno-varnostne agencije ali ministra, pristojnega za obrambo, izvajajo prikrita preiskovalna dejanja, ali kadar policisti, uradne osebe agencije ali Obveščevalno varnostne službe z njimi izvajajo naloge, ki so neposredno povezane z izvajanjem prikritih preiskovalnih dejanj, vse iz svoje pristojnosti po zakonu, ki ureja naloge, pristojnosti in pooblastila policije ali po zakonu, ki ureja kazenski postopek ali zakonu, ki ureja zaščito prič oziroma posebne oblike pridobivanja podatkov po zakonu, ki ureja delovanje Slovenske obveščevalno-varnostne agencije ali po zakonu, ki ureja delovanje Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo.

Vozniki teh vozil morajo voziti na tak način in s takšno hitrostjo, da ves čas obvladujejo vozilo in da ne ogrožajo drugih udeležencev cestnega prometa ali njihovega premoženja.«.

20. člen

V 51. členu se v drugem odstavku na koncu prvega stavka pika nadomesti z vejico in doda besedilo »pri čemer je primerna bočna razdalja pri prehitevanju kolesarjev, voznikov lahkih motornih vozil in voznikov mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, najmanj 1,5 m.«.

21. člen

V 65. členu se v četrtem odstavku v 8. točki za besedo »policisti« dodata vejica in besedilo »pooblaš čene uradne osebe finančne uprave«.

V 20. točki se za besedo »prometa« doda besedilo »in skupnega prometnega prostora«.

V 21. točki se besedilo »omejitvami, prepovedmi in obveznostmi« nadomesti z besedilom »omejitvami in prepovedmi« ter pika na koncu stavka nadomesti s podpičjem.

Za 21. točko se doda nova 22. točka, ki se glasi:

»22. kjer je to v nasprotju z obveznostmi, določenimi s prometno signalizacijo ali na prostoru, urejenem za parkiranje vozil, kjer je to časovno omejeno in plačljivo, če dnevna parkirna ni plačana.«.

V petem odstavku se besedilo »15. ali 20. točko« nadomesti z besedilom »15., 20. ali 22. točko«.

22. člen

V 73. členu se v prvem odstavku besedilo »označena s svetilko« nadomesti z besedilom »označena z odsevnim telesom«.

23. člen

V 83. členu se v drugem odstavku besedilo »kolesarjev in voznikov koles s pomožnim motorjem« nadomesti z besedilom »uporabnikov posebnih prevoznih sredstev, kolesarjev in voznikov mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h«.

V devetem odstavku se besedilo »sedmega in osmega« nadomesti z besedilom »sedmega ali osmega«.

24. člen

V 86. členu se v prvem odstavku v napovednem stavku besedilo »odsevni telovnik živo rumene ali oranžne barve« nadomesti z besedilom »odsevna dobro vidna zgornja oblačila živo rumene, oranžne ali živo rdeče barve«.

Za 4. točko se doda nova 5. točka, ki se glasi:

»5. pooblaščne uradne osebe finančne uprave pri opravljanju njenih nalog;«.

Dosedanji 5. in 6. točka postaneta 6. in 7. točka.

25. člen

V 88. členu se štirinajsti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(14) Med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom mora biti otrok, manjši od 140 cm ali lažji od 36 kg, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren fizičnim lastnostim otroka. V motornem vozilu, ki ni opremljen z zadrževalnim sistemom, ni dovoljeno prevažati otrok, mlajših od treh let, otroci starejši od treh let in manjši od 140 cm pa se smejo prevažati le na sedežih, ki niso prednji sedeži. Otrok ni dovoljeno prevažati v nazaj obrnjenem zadrževalnem sistemu v sedežu za potnike, zaščitenem s prednjo zračno blazino, razen če je zračna blazina deaktivirana mehani

čno.«.

26. člen

V 95. členu se za osmim odstavkom doda nov deveti odstavek, ki se glasi:

»(9) Določbe tega zakona, ki veljajo za kolesarje, se smiselno uporabljajo tudi za voznike mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h.«.

Dosedanja deveti in deseti odstavek postaneta deseti in enajsti odstavek.

27. člen

V 97. členu se v prvem odstavku črta besedilo »in kolesarjev«.

Peti odstavek se črta.

Dosedanji šesti odstavek postane peti odstavek.

Dosedanji sedmi odstavek se črta.

28. člen

Za 97. členom se doda novi 97.a člen, ki se glasi:

»97.a člen
(pogoji za udeležbo lahkih motornih vozil v cestnem prometu)

(1) Vozniki lahkih motornih vozil morajo voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni oziroma niso prevozne, smejo voziti ob desnem robu smernega vozišča ceste v naselju, kjer je najvišja dovoljena hitrost vožnje omejena do 50 km/h.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je dovoljena uporaba invalidskih vozičkov na motorni pogon tudi na vozišču ceste v naselju, namenjene prometu motornih vozil, kjer je najvišja dovoljena hitrost vožnje omejena do 70 km/h ali ceste izven naselja.

(3) Določbe tega zakona, ki veljajo za kolesarje, se smiselno uporabljajo tudi za voznike lahkih motornih vozil.

(4) Vozniki lahkih motornih vozil morajo voziti drug za drugim, razen na kolesarski poti, kjer smeta voziti dva vzporedno, če širina poti to omogoča.

(5) Med vožnjo z lahkim motornim vozilom je prepovedano:

- voditi, vleči ali potiskati druga vozila;
- pustiti se vleči ali potiskati;
- prevažati druge osebe, razen če je lahko motorno vozilo, skladno z navodili proizvajalca, konstruirano za prevoz oseb;

- prevažati predmete, ki ovirajo voznika pri vožnji.

(6) Voznik lahkega motornega vozila mora imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti prižgan na sprednji strani žaromet za osvetljevanje ceste, ki oddaja belo svetlobo, na zadnji strani pa pozicijsko svetilko, ki oddaja rdečo svetlobo. Na zadnji strani lahkega motornega vozila mora imeti nameščen rdeč odsevník, na obeh straneh pa rumene ali oranžne bočne odsevníke.

(7) Parkirano lahko motorno vozilo mora biti postavljeno tako, da ne ovira prometa.

(8) Uporaba lahkih motornih vozil, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost presega 25 km/h ali so širša od 80 cm, lahkih motornih vozil brez krmila in miniaturnih motornih vozil, v cestnem prometu ni dovoljena. Izjemoma je dovoljena uporaba motornih sani v cestnem prometu, če je to potrebno za reševanje človeških življenj ali premoženja, preprečitev ali odpravo velike materialne škode ali odpravo posledic onesnaženja okolja. V takih primerih sme v skladu s prometnimi pravili, ki se uporabljajo za vožnjo motornih vozil, upravljati motorne sani oseba, ki sme voziti motorno vozilo.

(9) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik lahkega motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbo prvega, četrtega, petega, šestega ali sedmega odstavka tega člena.

(10) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek voznik lahkega motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbo osmega odstavka tega člena.«.

29. člen

V 99. členu se v prvem odstavku za 1. točko doda nova 2. točka, ki se glasi:

»2. rdeča luč in prometni znak za vožnjo desno ob rdeči luči na semaforju – dovoljena vožnja desno ob rdeči luči na semaforju, ob pogoju, da je smer prosta;«.

Dosedanje 2. do 6. točka postanejo 3. do 7. točka.

V devetem odstavku se besedilo »2., 3., 4., ali 5.« nadomesti z besedilom »3., 4., 5. ali 6.«.

V desetem odstavku se besedilo »1. ali 6.« nadomesti z besedilom »1., 2. ali 7.«.

30. člen

V 101. členu se osmi in deveti odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(8) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo prejšnjega odstavka, drug udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju z določbo 1., 2. ali 4. točke tretjega odstavka tega člena ter potnik, ki ravna v nasprotju z določbo 3. točke tretjega odstavka tega člena.

(9) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo 1., 2. ali 4. točke

tretjega odstavka tega člena ter voznik, ki ravna v nasprotju z določbo petega odstavka tega člena.«.

31. člen

V 105. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) V cestnem prometu ne sme imeti alkohola v organizmu:

1. voznik motornega vozila ali skupine vozil kategorije C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE;
2. voznik vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali blaga ali prevoz oseb za lastne potrebe;
3. voznik vozila, s katerim se prevaža nevarno blago;
4. poklicni voznik motornega vozila, kadar opravlja ta poklic;
5. voznik, ki preizkuša avtomatizirano vozilo oziroma sistem za avtomatizirano vožnjo;
6. učitelj vožnje med usposabljanjem kandidata za voznika v vožnji motornega vozila;
7. kandidat za voznika med usposabljanjem v vožnji motornega vozila;
8. spremljevalec;
9. voznik začetnik;
10. voznik motornega vozila, ki nima vozniškega dovoljenja;
11. voznik motornega vozila, ki v vozniškem dovoljenju nima vpisane kategorije motornega vozila, ki ga vozi;
12. voznik motornega vozila, ki se mu izvršuje prepoved vožnje motornega vozila ali mu je vozniško dovoljenje odvzeto;
13. voznik, ki prevaža skupino otrok.

Tretji odstavek se črta.

Dosedanja četrti in peti odstavek, ki postaneta tretji in četrti odstavek, se spremenita tako, da se glasita:

»(3) Voznika iz 1., 2., 3., 4., 5., 7., 9., 10, 11., 12. ali 13. točke prvega odstavka tega člena, učitelja vožnje ali spremljevalca, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 300 eurov, če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku iz 1., 2., 3., 4., 8., 9.a, 10. in 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelju vožnje ali spremljevalcu se izreče tudi 4 kazenske točke;
2. 600 eurov, če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku iz 1., 2., 3., 4., 8., 9.a, 10. in 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelju vožnje ali spremljevalcu se izreče tudi 8 kazenskih točk;
3. 900 eurov, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku iz 1., 2., 3., 4., 8., 9.a, 10. in 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelju vožnje ali spremljevalcu se izreče tudi 16 kazenskih točk;
4. najmanj 1.200 eurov, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku iz 1., 2., 3., 4., 8., 9.a, 10. in 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelju vožnje ali spremljevalcu se izreče tudi 18 kazenskih točk.

(4) Voznika, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 300 eurov, če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama v litru izdihanega zraka in kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 4 kazenske točke;
2. 600 eurov, če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 8 kazenskih točk;
3. 900 eurov, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot

- 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 16 kazenskih točk;
4. najmanj 1.200 eurov, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zrak. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.«.

32. člen

V 106. členu se v prvem odstavku v prvem stavku za besedo »presnovkov« črtata vejica in besedilo »ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo« ter v drugem stavku za besedo »snovi« črtata vejica in besedilo »ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo«.

V tretjem odstavku se za besedo »vozila« dodata vejica in besedilo »učitelju vožnje in spremljevalcu«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Če se s toksikološko preiskavo telesnih tekočin ugotovi prisotnost psihoaktivnih zdravil ali njihovih presnovkov v krvi ali slini, se voznika, učitelja vožnje ali spremljevalca napoti na kontrolni zdravstveni pregled v skladu z zakonom, ki ureja voznike. Ne glede na drugi odstavek tega člena se šteje, da voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec ni pod vplivom psihoaktivnih zdravil, če se s kontrolnim zdravstvenim pregledom ugotovi, da je voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec uporabljal psihoaktivna zdravila v skladu s predpisano terapijo in navodilom lečečega zdravnika.«.

33. člen

V 107. členu se v prvem odstavku za besedo »nesreče« dodata vejica in besedilo »razen otroku,«.

V drugem odstavku se besedilo »indikatorjem alkohola v izdihanem zraku« povsod nadomesti z besedilom »indikatorjem alkohola« ter besedilo »merilnikom alkohola v izdihanem zraku (etilometrom)« povsod nadomesti z besedo »etilometrom«.

V petem odstavku se besedilo »indikatorjem alkohola v izdihanem zraku« nadomesti z besedilom »indikatorjem alkohola« ter besedilo »merilnikom alkohola v izdihanem zraku (etilometrom)« nadomesti z besedo »etilometrom«.

V enajstem odstavku se besedilo »merilnikom alkohola« povsod nadomesti z besedo »etilometrom«.

V dvanajstem odstavku se za besedo »vozila« dodata vejica in besedilo »učitelju vožnje in spremljevalcu«.

34. člen

110. člen se spremeni tako, da se glasi:

»110. člen
(dolžnostna ravnanja ob prometni nesreči)

(1) Vsakdo mora pomagati pri prometni nesreči, če je treba:

- rešiti človeška življenja;
- preprečiti ogrožanje drugih udeležencev cestnega prometa;
- preprečiti ali omiliti ekološko nesrečo.

(2) Po prometni nesreči mora udeleženec prometne nesreče:

1. ustaviti vozilo;
2. zavarovati in označiti kraj nesreče, pri prometni nesreči I. kategorije pa vozilo čimprej odstraniti z vozišča;
3. pomagati poškodovanim;
4. obvestiti policijo, center za obveščanje ali koga drugega, ki lahko obvesti policijo, razen pri prometni nesreči I. kategorije;
5. soudeleženi ali poškodovanim v prometni nesreči posredovati ime in priimek ter naslov, posredovati podatke iz vozniškega dovoljenja in prometnega dovoljenja ter posredovati podatke o obveznem zavarovanju ali izpolniti Evropsko poročilo o prometni nesreči;
6. ostati na kraju prometne nesreče I. kategorije toliko časa, kolikor je potrebno, da udeleženci v prometni nesreči dobijo podatke iz prejšnje točke, in izpolniti Evropsko poročilo o prometni nesreči, oziroma osebi, ki ji je povzročena škoda, pa je ni na kraju nesreče, posredovati svoje osebne podatke;
7. ostati na kraju prometne nesreče II., III. in IV. kategorije;
8. ostati na kraju prometne nesreče dokler ni končan ogled, razen če tisti, ki vodi ogled, ne odloči drugače;
9. vrniti se takoj na kraj prometne nesreče, če ga je zapustil zaradi odvoza ponesrečenca v bolnišnico ali zaradi obveščanja policije o prometni nesreči;
10. omogočiti naknadno ugotavljanje dejstev, če je zapustil mesto prometne nesreče.

(3) Neposredni udeleženci prometne nesreče od trenutka nesreče do zaključka ogleda ne smejo u živati alkoholnih pijač, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njihovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

(4) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju z določbo prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek neposredni udeleženec prometne nesreče, razen pe šec, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega odstavka tega člena, če ima v organizmu:

1. več kot 0,20 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,10 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, ali
2. prepovedane droge, psihoaktivna zdravila ali druge psihoaktivne snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

(6) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek neposredni udeleženec prometne nesreče, ki ravna v nasprotju z določbo 1., 2., 3., 4., 5., 6., 9. ali 10. točke drugega odstavka tega člena.

(7) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek v prometni nesreči udeleženi voznik motornega vozila iz prvega odstavka 105. člena tega zakona, učitelj vožnje ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega odstavka tega člena, če ima v organizmu:

1. alkohol ali
2. prepovedane droge, psihoaktivna zdravila ali druge psihoaktivne snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

(8) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek v prometni nesreči udeleženi voznik motornega vozila iz drugega odstavka 105. člena tega zakona, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega odstavka tega člena, če ima v organizmu:

1. več kot 0,20 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,10 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka ali
2. prepovedane droge, psihoaktivna zdravila ali druge psihoaktivne snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

(9) Z globo 1.200 eurov se kaznuje za prekršek neposredni udeleženec prometne nesreče, ki ravna v nasprotju z določbo 7. ali 8. točke drugega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče

tudi 18 kazenskih točk.«.

35. člen

V 111. členu se deseti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(10) Na podlagi odredbe preiskovalnega sodnika ali policista, mora zdravnik odvzeti udeležencu prometne nesreče kri, urin, drugo telesno tekočino oziroma tkivo za analizo in v treh dneh od sprejema poškodovanega udeleženca prometne nesreče najbližji policijski postaji brezplačno posredovati podatke o vrsti telesne poškodbe udeležencev prometne nesreče (lahka telesna poškodba, huda telesna poškodba).«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

36. člen

(uskladitev odlokov samoupravnih lokalnih skupnosti)

Samoupravne lokalne skupnosti uskladijo odloke samoupravnih lokalnih skupnosti v skladu z določbo 19. člena tega zakona v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

37. člen

(prenehanje veljavnosti zakona in sprememba zakona, ki ureja ceste)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati določba šestega odstavka 5. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18).

V dosedanjsima sedmem in osmem odstavku, ki postaneta nova šesti in sedmi odstavek, se besedilo »tretjim, četrtem ali šestim« nadomesti z besedilom »tretjim ali četrtem«.

Dosedanji deveti odstavek postane novi osmi odstavek.

V 106. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Nadzor nad določbo 5.a člena tega zakona izvajajo cestninski nadzorniki in policisti.«.

V 121. členu se v prvem odstavku črta besedilo »šestega odstavka 5.,«.

Tretji odstavek 121. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Cestninski nadzorniki in policisti so prekrškovni organ za prekrške iz 5.a člena tega zakona.«.

38. člen

(sprememba zakona, ki ureja voznike)

V Zakonu o voznikih (Uradni list RS, št. 85/16, 67/17, 21/18 – ZNOrg in 43/19) se v 55. členu naslov spremeni tako, da se glasi: »(pogoji za vožnjo koles, lahkih motornih vozil in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h)«.

Za petim odstavkom se doda novi šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Lahko motorno vozilo sme v cestnem prometu voziti oseba, ki je starejša od 14 let.«.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se za besedo »kolo«, dodata vejica in besedilo »lahko motorno vozilo«.

Dosedanja sedmi in osmi odstavek postaneta osmi in deveti odstavek.

39. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Sprememba določbe 3. člena ZPrCP (pomen izrazov)

Nova 15.a točka: S predlagano novo 15.a točko se določa definicija lahkih motornih vozil, med katera štejemo tudi električne skiroje in ostala lahka motorna vozila, ki so izvzeta iz uporabe Uredbe (EU) 168/2013. Za uvrstitev vozila med lahko motorno vozilo morajo biti kumulativno izpolnjeni trije pogoji, in sicer:

- vozilo je izvzeto iz področja uporabe Uredbe (EU) 168/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o odobritvi in tržnem nadzoru dvo-ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov,
- konstrukcijsko določena hitrost vozila ne presega 25 km/h in
- vozilo ni širše od 80 cm.

S tem predlogom zakona se določajo tudi pogoji za udeležbo lahkih motornih vozil v cestnem prometu (nova določba 97.a člena Zakona o pravilih cestnega prometa).

Dopolnitev 29. točke: V 29. točki je določena definicija pooblaščenih uradnih oseb. Med primere pooblaščenih uradnih oseb, ki so primeroma navedena v oklepaju, se dodajajo tudi pooblaščenice finančne uprave. Uradne osebe Finančne uprave RS so na podlagi 24. člena Zakona o finančni upravi (Uradni list RS, št. 25/2014 z dne 11. 4. 2014) pooblaščenice, da lahko pri opravljanju nalog na območju Republike Slovenije ustavijo vsako prevozno sredstvo v cestnem prometu, razen vozil s prednostjo, vozil za spremstvo, vozil, ki prevažajo varovano osebo ali vozil Slovenske vojske. Uradne osebe morajo biti za to tudi posebej usposobljene. Navedeno pooblastilo izvršujejo uradne osebe mobilnih oddelkov Finančne uprave RS (finančni preiskovalci), v okviru izvajanja finančnega nadzora. Pri tem uporabljajo službena vozila s prednostjo, opremljena z napravami za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov in drugo opremo za ustavljanje (lopar za urejanje prometa, ročno svetilko, tripan znak in svetlobno tablo, nameščeno v službenem vozilu).

Sprememba 30. točke: S tem predlogom zakona se spreminja tudi definicija posebnih prevoznih sredstev (30. točka). Med slednja spadajo le pripomočki in naprave, ki jih poganja uporabnik z lastno močjo in omogočajo gibanje, hitrejše od hoje pešca.

Sprememba 52. točke: Po določbi 13. točke prvega odstavka 3. člena Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 – uradno prečiščeno besedilo, 69/17 – popr., 68/16 in 54/17; v nadaljnjem besedilu: ZPrCP) je kolo enosledno ali dvosledno vozilo, ki ga poganja voznik z lastno močjo ali kolo s pomožnim motorjem, ki je enosledno ali dvosledno vozilo s pedali, opremljeno s pomožnim električnim motorjem z največjo trajno nazivno močjo 0,25 kW, katerega moč se progresivno zmanjšuje in končno prekine, ko vozilo doseže hitrost 25 km/h ali prej, če kolesar preneha poganjati pedala.

Navedena definicija kolesa, določena z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 68/16), je izenačila pojem kolesa in kolesa s pomožnim motorjem, ki je opremljeno s pomožnim električnim motorjem z največjo trajno nazivno močjo 0,25 kW, pri čemer tovrstna uskladitev ni bila opravljena v nekaterih določbah ZPrCP, in sicer v 3. členu v 52. točki prvega odstavka, v 15. členu v enaintrideseti in triintrideseti alineji in v 83. členu v drugem odstavku. S predlaganimi spremembami navedenim določb se v celoti opravlja tovrstna uskladitev, na katero je v Mnenju o Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-D) opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora Republike Slovenije.

K 2. členu:

Sprememba določbe 8. člena ZPrCP (odgovornost lastnika ali imetnika pravice uporabe vozila)

Trenutni sistem ne omogoča hitrega vodenja postopkov, zato prednosti avtomatizirane obdelave (avtomatsko preverjanje lastništev vozil in tiskanje plačilnih nalogov oziroma obvestil o prekrških) niso optimalno izkoriščene, saj prekrškovni organi glavniko svoje dejavnosti usmerjajo v pisno korespondenco z lastniki vozil (lastniki dokazujejo, da očitane prekrška niso storili – sledi ugotavljanje in preverjanje dejstev, ki jih navaja lastnik vozila, pri pravnih osebah pa je potrebno ugotavljati odgovorne osebe,...).

Ker so za določene kršitve predpisane tudi kazenske točke v cestnem prometu, morajo pooblašene uradne osebe pri vodenju postopkov o prekršku (v primerih, ko je bil prekršek zaznan s tehničnim sredstvom, kot kazenska sankcija pa je predpisana tako globa kot tudi kazenske točke) ugotavljati lastnika vozila, imetnika pravice uporabe vozila, veljavnost vozniškega dovoljenja in morebitni status voznika začetnika, odgovorno osebo pravne osebe, morebitno neodgovornost pravne osebe, kar postopek o prekršku dodatno podaljšuje.

S spremembo člena, ki ureja odgovornost lastnika vozila se uzakonja domnevna odgovornost lastnika oziroma imetnika uporabe vozila za storjeni prekršek, in sicer na način, da v primerih ko ni mogoče ugotoviti kdo je storilec prekrška zoper varnost cestnega prometa, ki je storjen z vozilom, se domneva, da je storilec:

- fizična oseba, ki je lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila, pri čemer se za imetnika pravice uporabe vozila šteje oseba, ki je imela ali ima, v času storitve prekrška, vozilo v uporabi,
- odgovorna oseba državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti, če je lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila državni organ ali samoupravna lokalna skupnost.

Fizična oseba se ne kaznuje, če dokaže, da prekrška ni storila.

Če ob zaznavi prekrška ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec prekrška, ki je storjen z vozilom, katerega lastnik ali imetnik pravice uporabe je pravna oseba, se domneva, da je njen vodstveni organ ali njena odgovorna oseba opustila dolžno nadzorstvo, s katerim bi se prekršek lahko preprečil, in se za prekršek kaznuje pravna oseba.

Če ob zaznavi prekrška ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec prekrška, ki je storjen z vozilom, katerega

lastnik ali imetnik pravice uporabe je samostojni podjetnik posameznik, se domneva, da je samostojni podjetnik opustil dolžno nadzorstvo, s katerim bi se prekršek lahko preprečil, in se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik.

Če pravna oseba izpodbija domnevo opustitve dolžnega nadzorstva mora navesti ime, priimek, naslov bivališča in rojstne podatke oziroma EMŠO (če s podatkom razpolaga) osebe, ki je v času storitve prekrška upravljala vozilo, s katerim je bil storjen prekršek, in izkazati, da je v razmerju do te osebe izpolnila dolžno nadzorstvo.

Če samostojni podjetnik posameznik izpodbija domnevo opustitve dolžnega nadzorstva mora navesti ime, priimek, naslov bivališča in rojstne podatke oziroma EMŠO (če s podatkom razpolaga) osebe, ki je v času storitve prekrška upravljala vozilo, s katerim je bil storjen prekršek, in izkazati, da je v razmerju do te osebe izpolnil dolžno nadzorstvo. Če se samostojni podjetnik posameznik sklicuje na privilegij zoper samoobtožbo, mora dokazati, da prekrška ni storil sam niti ga ni storila nobena od njegovih odgovornih oseb iz prvega odstavka 15. člena Zakona o prekrških, ki niso zajete s privilegijem zoper samoobtožbo.

Sprememba navedene določbe naj bi pripomogla k enostavnejši izvedbi prekrškovnih postopkov (zlasti kršitve, povezane s prekoračitvami najvišje dovoljene hitrosti). Če bo zoper fizično, odgovorno ali pravno osebo in samostojnega podjetnika posameznika uveljavljena domnevna oziroma nadomestna odgovornost, se jim bo za prekršek izrekla globa, predpisana za voznika. Kazenske točke se ne bodo izrekle.

K 3. členu:

Sprememba določbe 15. člena ZPrCP (pooblastila občinskega redarstva)

V tem členu se dodajajo pooblastila občinskih redarjev pri izvajanju nadzora nad določbami novega 31.a člena (območje skupnega prometnega prostora), 57. člena (približevanje križišču in razvrščanjem pred križiščem), 97.a člena (pogoji za udeležbo lahkih motornih vozil v cestnem prometu) in 100. člena (prepoved vožnje na križišče pri zeleni luči na semaforju) ZPrCP.

Glede uskladitve pojma kolo s pomožnim motorjem glej obrazložitev k 1. členu tega zakona (sprememba 52. točke).

K 4. členu:

Sprememba določbe 15.a člena ZPrCP (pooblastila cestninskega nadzora)

V tem členu se dodajajo pooblastila cestninskega nadzora pri izvajanju nadzora nad določbami prvega odstavka 29. člena (zima in zimske razmere), osmega, enajstega ter novega petnajstega in šestnajstega odstavka 30. člena (avtocesta in hitra cesta), 98. člena (prometna signalizacije) in šestega odstavka 99. člena ZPrCP (svetlobni prometni znaki).

K 5. členu:

Sprememba določbe 19. člena ZPrCP (odstranitev nepravilno parkiranega vozila)

V tem členu se dodaja pravna podlaga za pridobitev identifikacijske številke vozila, in sicer v primeru, ko zapuščeno vozilo (ki je motorno ali priklopno vozilo, parkirano na javni cesti ali na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet ali na drugi javni površini, ki ni namenjena prometu vozil in nima registrskih tablic ali ni registrirano več kot 30 dni in ni nerabno ali zavrženo motorno vozilo, ki mu je življenjska doba iztekla zaradi poškodb, starosti ali drugih razlogov in je zaradi tega postalo odpadek po merilih iz predpisa, ki ureja ravnanje z odpadki) ni odstranjeno v roku treh dni od dneva izdaje pisne odredbe pooblaščenih uradnih oseb. V navedenem primeru je le na podlagi identifikacijske številke vozila možno pridobiti podatek o lastniku vozila, ki je potreben za vodenje prekrškovnega postopka in poziva lastniku, da motorno vozilo odstrani oziroma prevzame.

K 6. členu:

Sprememba določbe 23. člena ZPrCP (zaseg motornega vozila)

S predlagano spremembo ZPrCP se jasno določa, da policist zaseže vozniku motorno vozilo, če voznik vozi brez veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo tiste kategorije oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi, ali če voznik vozi z vozniškim dovoljenjem tiste kategorije oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi, katerega veljavnost je potekla, če je pogoj za podaljšanje njegove veljavnosti predložitev veljavnega zdravniškega spričevala, potrdila o dodatnem usposabljanju voznika začetnika ali potrdila o dodatnem usposabljanju voznika. Vožnja z vozniškim dovoljenjem, katerega veljavnost je le datumsko potekla in pogoj za podaljšanje njegove veljavnosti ni predložitev veljavnega zdravniškega spričevala, potrdila o dodatnem usposabljanju voznika začetnika ali potrdila o dodatnem usposabljanju voznika (administrativni potek veljavnosti vozniškega dovoljenja) se ne šteje za hujši prekršek, prav tako pa to ni pogoj za zaseg motornega vozila.

K 7. členu:

Sprememba določbe 24. člena ZPrCP (pridrzanje)

S predlagano spremembo se usklajuje dosledna uporaba pojmov indikator alkohola in etilometer, ki sta določena v 3. členu ZPrCP. Nedosledna uporaba obeh pojmov vnaša zmedo pri razumevanju nekaterih določb ZPrCP, zato se pojma usklajujeta v 24. in 107. členu ZPrCP.

K 8. členu:

Nova določba 26. a člena ZPrCP (neizrekanje kazenskih točk v cestnem prometu)

S predlagano novo določbo se določa katerim udeležencem se kazenske točke, kljub temu, da so predpisane, v prekrškovnem postopku ne izrečejo. Kazenske točke se torej ne izrečejo vozniku lahkega motornega vozila in vozniku mopeda, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h.

K 9. členu:

Nova določba 27.a člena ZPrCP (preizkušanje avtonomnih vozil)

S predlagano rešitvijo v novem 27.a členu se dovoljuje preizkušanje avtomatiziranih vozil na cestah in določeni pogoji pod katerimi se takšna vozila lahko preizkušajo. Med avtomatizirana vozila štejemo motorna vozila z vgrajenimi sistemi, ki lahko samostojno upravljajo vozilo v prometu brez posredovanja voznika.

Območja preizkušanja avtomatiziranih vozil bodo označena s predpisano prometno signalizacijo v skladu s predpisi, ki urejajo prometno opremo in prometno signalizacijo na cestah. Tudi avtomatizirana vozila bodo morala biti v času preizkušanja označena, predvsem zaradi lažje prepoznave.

Voznik bo moral ves čas spremljati vožnjo in dogajanje v prometu ter po potrebi prevzeti upravljanje vozila. Zaradi raziskovanja morebitnih prometnih nesreč ali prometnih prekrškov je določeno, da se z elektronskimi sistemi, vgrajenimi v vozilo, ves čas spremlja voznika avtomatiziranega vozila med vožnjo. V primeru prometne nesreče ali prometnega prekrška podatkov ni dovoljeno spreminjati in morajo biti dani na razpolago pooblaščenim uradnim osebam. Te podatke lahko proizvajalec avtomatiziranega vozila ali sistema za avtomatizirano vožnjo obdeluje največ eno leto, policija pa v tolikšnem obsegu in trajanju, kolikor je nujno potrebno za izvedbo nadzora ali postopka o prekršku oziroma kazenskega postopka, vendar najdlje tri leta od njihove pridobitve. Po poteku rokov iz prejšnjega stavka se podatki izbrišejo.

Zaradi morebitnih škodnih primerov je pomembno zavarovanje avtomatiziranih vozil. Zavarovanje mora biti sklenjeno v skladu s predpisi, ki urejajo področje obveznega zavarovanja v prometu tudi za čas, ko se vozila preizkušajo. Voznik avtomatiziranega vozila mora imeti zavarovalno polico ali drugo potrdilo o sklenjenem zavarovanju s seboj v vozilu.

Zaradi obveščanja drugih udeležencev v prometu bo moral proizvajalec avtomatiziranih vozil obvestiti policijo in prometno-informacijski center.

K 10. členu:

Sprememba določbe 30. člena ZPrCP (avtocesta in hitra cesta)

Pooblaščenec uradne osebe finančne uprave opravljajo finančni nadzor tudi na avtocestah in hitrih cestah, zato se v predlogu tega zakona določa, da v okvir izjem po trinajstem odstavku (vožnja na odstavnem pasu ali odstavni niši) in novem osemnajstem odstavku (hoja po avtocesti in hitri cesti) 30. člena Zakona o pravilih cestnega prometa, izrecno doda izjema tudi za pooblaščenec uradne osebe finančne uprave oziroma njenih službenih vozil.

Iz Zakona o cestah se v Zakon o pravilih cestnega prometa prenašajo določbe, ki urejajo parkiranje tovornih vozil na prometnih površinah počivališč zunaj vozišča avtocest in hitrih cest.

V praksi so težave s parkiranji tovornih vozil na počivališčih avtocest in hitrih cest, ki niso namenjena počitku voznikov in zadovoljevanju njihovih osnovnih življenjskih potreb, ampak se počivališča pogosto uporabljajo za parkiranje tovornih vozil do nadaljevanja vožnje, kar pa v praksi lahko traja tudi po več dni. Posledica takšnih ravnanj je, da zmanjka potrebnih parkirnih površin za vozila, katerih vozniki morajo v skladu z veljavno zakonodajo opraviti obvezne počitke med vožnjo ali izvesti ustavitve vozila v času veljavnosti Odredbe o omejitvi prometa na cestah v Republiki Sloveniji. Zato se v praksi dogaja, da vozniki tovornih vozil parkirajo tovorna vozila že na uvozih in tudi izvozih po počivališčih, kar pa predstavlja veliko nevarnost za udeležence v cestnem prometu. Da bi preprečili parkiranje tovornim vozilom, katerih vozniki ne opravljajo kratkotrajnih postankov, se predlaga, da se tovornim vozilom na označenih parkirnih mestih na počivališčih avtocest in hitrih cest dovoli časovno omejeno parkiranje, in sicer največ 25 ur. Parkiranje zunaj označenih parkirnih mest je prepovedano. Prav tako na počivališčih ni dovoljeno parkiranje samo priklopnih vozil. Omenjeno obdobje dovoljenega parkiranja se lahko preseže zgolj v primeru, ko je promet tovornih vozil omejen ali prepovedan za več kot 25 ur.

Z enakimi težavami kot Slovenija se je na področju parkiranja tovornih vozil na počivališčih avtocest in hitrih cest ukvarjala tudi Belgija, ki je leta 2018 uvedla časovno omejeno parkiranje tovornih vozil na počivališčih avtocest in hitrih cest največ 25 ur. Dejstvo je, da država ni dolžna zagotavljati transportni industriji prostih parkirnih površin za »klasično« parkiranje tovornih vozil. Prav tako ni korektno do voznikov tovornih vozil, da preživljajo dneve na počivališčih slovenskih avtocest in hitrih cest. Poleg tega je z namenom zagotovitve zadostnih parkirnih mest prepovedano parkiranje zgolj priklopnih vozil. Voznik mora na notranji strani vetrobranskega stekla vidno označiti čas in datum začetka parkiranja. Če voznik prekorači dovoljeni čas parkiranja ali ne označi začetka parkiranja, se mu izreče predpisana globa. Globa se izreče tudi pravnemu subjektu in njegovi odgovorni osebi, saj je interes parkiranja na brezplačnih javnih prometnih površinah zlasti v njenem interesu z namenom zniževanja prevoznih stroškov, povezanih z dostopom na za parkiranje tovornih vozil namenjene površine, pa tudi zaradi reševanja morebitne problematike pomanjkanja oziroma nerazpolaganja z lastnimi parkirnimi prostori.

Upravljalavce avtocest in hitrih cest mora označiti prometne površine počivališč s predpisano prometno signalizacijo, ki bo voznike obveščala o dovoljenem času parkiranja in obveznosti označitve časa in datuma začetka parkiranja.

Nadzor nad parkiranjem tovornih vozil na počivališčih avtocest in hitrih cest bodo še naprej opravljali policisti in cestninski nadzorniki.

Za kršitev določbe novega petnajstega ali šestnajstega odstavka se predpisuje globa za voznika in odgovorno osebo pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki

samostojno opravlja dejavnost, v višini 300 eurov (prej 1.000 eurov) ter globa za pravno osebo v višini 1.000 eurov (prej 4.000 eurov).

Ob tem je treba poudariti, da je časovno omejeno parkiranje tovornih vozil na počivališčih avtocest in hitrih cest že sedaj urejeno v šestem odstavku 5. člena Zakona o cestah, ki je v osnovi namenjen urejanju razmerij, povezanih z upravljanjem, načrtovanjem, gradnjo, vzdrževanjem in varstvom cestne infrastrukture. Da bi bilo parkiranje tovornih vozil na počivališčih avtocest in hitrih cest urejeno v predpisu, ki sistemsko ureja področje parkiranja vozil, se predlaga prenos omenjene določbe v Zakonu o pravilih cestnega prometa, pri čemer se že omenjena določba nadgrajuje po zgledu Danske z namenom dosega njene večje učinkovitosti kot jo ima trenutna ureditev.

K 11. členu:

Nova določba 31.a člena ZPrCP (območje skupnega prometnega prostora)

Skupni prometni prostor je v zakonu, ki ureja ceste, določen kot prostor oziroma cesta s posebej grajenim cestiščem, ki je namenjena skupni uporabi udeležencev cestnega prometa, skladno z ZPrCP in je označena s predpisano prometno signalizacijo. V skupnem prometnem prostoru ni jasne vizualne delitve cestišča in pločnika. V želji po zblizevanju tistih, ki pešačijo, in tistih, ki so mobilni na kolesih, se na določenem področju odstranijo talne označbe, robniki, prometni znaki in luči. Skupni prometni prostor se lahko pojavi v različnih oblikah. Med bistvenimi elementi pri urejanju vsakodnevnega prometa takega prostora je vizualna komunikacija, ki temelji na vzajemnem zaupanju in predvsem enakopravnosti. Namesto označb, ki določajo, kje lahko pelje motorizirano vozilo, kje kolesar in kje lahko hodi pešec, imajo vsi prosto izbiro, kako se bodo gibali. Vodila so torej enakopravnost, svoboda in spoštovanje – ki vodijo do višje kakovosti življenja v urbanem okolju, večje varnosti in izboljšanja prometne kulture vseh udeležencev.

S tem zakonom se za celostno ureditev območja skupnega prometnega prostora določajo pravila ravnanja v območju skupnega prometnega prostora.

To območje souporabljajo vsi udeleženci cestnega prometa v skladu s temeljnimi načeli, določenimi v 4. členu ZPrCP. Vozniki morajo voziti tako, da ne ogrožajo pešcev, slednji pa ne smejo namenoma ovirati voznikov. V območju skupnega prometnega prostora je dovoljeno parkirati le na označenih parkirnih mestih.

K 12. členu:

Sprememba določbe 32. člena ZPrCP (območje za pešce)

Skladno z določbo prvega odstavka 32. člena je v območjih za pešce dovoljen tudi promet uporabnikov posebnih prevoznih sredstev, vendar le tako, da ne ogrožajo pešcev.

Z dopolnitvijo določbe prvega odstavka 32. člena se določa, da morajo uporabniki posebnih prevoznih sredstev in kolesarji način in hitrost gibanja prilagoditi razmeram v prometu, njihova hitrost pa ne sme preseči največje hitrosti, s kakršno se lahko gibljejo pešci.

K 13. členu:

Sprememba določbe 34. člena ZPrCP (zaščitna čelada)

S spremembo določbe tretjega odstavka 34. člena ZPrCP se določa, da je uporaba zaščitne kolesarske čelade med vožnjo obvezna za voznike in potnike na kolesu in lahkem motornem vozilu, in sicer do dopolnjenega 18. leta starosti.

K 14. členu:

Sprememba določbe 35. člena ZPrCP (prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila)

Zaradi vse večje razširjenosti uporabe mobilnih telefonov v Sloveniji in premajhnega zavedanja o posledicah v prometnih nesrečah, ki ga predstavlja uporaba mobilnega telefona med vožnjo, se predlaga sprememba 35. člena ZPrCP, in sicer dvig kazenske sankcije iz 40 eurov na 120 eurov za

voznika, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja in ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom 35. člena ter iz 120 eurov na 250 € in stranska sankcija 3 kazenskih točk za voznika, učitelja vožnje motornega vozila ali spremljevalca, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom 35. člena.

V prvem odstavku se jasno določa, da voznik in učitelj vožnje med vožnjo ne sme početi kar bi zmanjševalo njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila, in sicer uporabljati opreme ali naprav, gledati televizijo, telefonirati, uživati hrano, se lepotičiti, reševati križanke, brati knjig in časopisov, izpolnjevati različne obrazce, uporabljati prenosne računalnike, pisati SMS/MMS sporočila, ipd..

Javna agencija RS za varnost prometa je v letu 2016 izvedla raziskavo o uporabi mobilnih telefonov, ki je pokazala:

- da je uporaba mobilnih telefonov precej razširjena v Sloveniji,
- da se premalo zavedamo posledic uporabe mobilnega telefona med vožnjo in
- da predstavlja uporaba mobilnega telefona med vožnjo resno tveganje za nastanek prometnih nesreč.

Ugotovitve iz raziskave so pokazale, da v Sloveniji med vožnjo telefone uporablja kar 75 % voznikov. Skoraj vsi (74 %) med vožnjo telefonirajo, ena tretjina (30 %) pregleduje socialna omrežja, 7 % si zapisuje beležke, opomnike in podobno, 5 % jih brska po spletnih straneh, 3 % uporabljajo mobilne aplikacije, poleg tega pa skoraj desetina (9 %) telefon uporablja za poslušanje glasbe ali navigacijo.

Tuje raziskave in študije dokazujejo negativni vpliv uporabe mobilnega telefona med vožnjo na voznika, predvsem gre za slabši reakcijski čas, počasnejše zaznavanje in reagiranje na prometno signalizacijo, daljši zavorni čas, zmanjšano zaznavanje okolice in prometa, večje tveganje pri odločitvah, itd. Leta 2013 so bili objavljeni izsledki ameriške raziskave, kjer je bilo ugotovljeno, da uporaba mobilnega telefona bistveno vpliva na voznikovo vidno zaznavanje sprednjega dela vozišča. Najbolj je kritično pisanje SMS sporočil, saj voznik v povprečju na vozišče ne gleda kar 23.2 sekund.

Vse več evropskih držav problematiki uporabe mobilnih telefonov med vožnjo posveča resno pozornost. V lanskem letu je Republika Italija zaostрила zakonodajo, ki opredeljuje ravnanje v primeru uporabe mobilnih telefonov med vožnjo. Kazni za uporabo mobilnega med vožnjo se gibljejo od 161 do 646 EUR, kjer vozniku, ki uporablja mobilni telefon med vožnjo lahko pristojni organi odvzamejo vozniško dovoljenje od 15 dni do dveh mesecev. V primeru povzročitve prometne nesreče, pa telefon tudi zasežejo. Prav tako je predvidena kazen 5 kazenskih točk za italijanske državljane.

V letu 2017 je tudi Velika Britanija (Anglija, Škotska in Wales) zaostрила kazni za uporabo mobilnih telefonov med vožnjo tako da je denarno globo podvojila in sicer iz 100 na 200 GBP in predpisala še stransko sankcijo 6 kazenskih točk. Prav tako se vozniku začetniku, če v dveh letih od pridobitve vozniškega dovoljenja krši zakonodajo in uporablja mobilni telefon med vožnjo, prepove vožnja in odvzame vozniško dovoljenje.

K 15. členu:

Sprememba določbe 40. člena ZPrCP (vožnja z vozilom na prehodu ceste čez železniško progo)

V drugem odstavku 40. člena ZPrCP je predlagana določba, da se mora udeleženec cestnega prometa ustaviti pred prehodom čez železniško progo tudi, če na drugi strani železniškega prehoda ni dovolj prostora, zaradi česar bi udeleženec moral ustaviti na tirih.

K 16. členu:

Sprememba določbe 46. člena ZPrCP (najvišje dovoljene hitrosti)

Za celostno ureditev območja skupnega prometnega prostora se v tem členu določa tudi najvišja dovoljena hitrost v območju skupnega prometnega prostora 20 km/h. Hitrost v območju skupnega prometnega prostora je lahko tudi 30 km/h, če varnost prometa in predpisani prometnotehnični elementi to omogočajo in je to določeno s predpisanim prometnim znakom. Prav tako se s spremembo četrtega odstavka 46. člena ZPrCP določajo sankcije za prekoračitev najvišje dovoljene

hitrosti, ki je določena s prometnim pravilom ali prometnim znakom.

K 17. členu:

Sprememba določbe 47. člena ZPrCP (najvišje dovoljene hitrosti posameznih vrst vozil)

Za avtomatizirana vozila v času preizkušanja se določa najvišja dovoljena hitrost 50 km/h za vožnjo na ostalih cestah, razen na avtocestah in hitrih cestah (glej tudi obrazložitev k 18. členu tega zakona).

Za motorna vozila, na katerih se vozijo potniki na stojiščih ali sedežih, prigrajenih na zunanji strani vozila, se najvišja dovoljena hitrost zvišuje iz 20 km/h na 30 km/h, kar je primerljivo z ureditvami v drugih državah članicah Evropske unije.

Upravičenost dviga najvišje dovoljene hitrosti se utemeljuje s sistemom za avtomatski vklop omejevalnika hitrosti, ki ne omogoča vožnje, hitrejše od 30 km/h v primeru, ko se potnik vozi na stojiščih ali sedežih, prigrajenih na zunanji strani vozila.

K 18. členu:

Sprememba določbe 48. člena ZPrCP (najvišje dovoljene hitrosti posameznih vozil na avtocestah in hitrih cestah)

Za avtomatizirana vozila v času preizkušanja se določa najvišja dovoljena hitrost 100 km/h za vožnjo na avtocestah in hitrih cestah.

K 19. členu:

Sprememba določbe 49. člena ZPrCP (dovoljene hitrosti za vozila policije in vozila Slovenske obveščevalno varnostne agencije pri opravljanju posebnih nalog)

Policisti, uradne osebe agencije ali Obveščevalno varnostne službe pri izvajanju zakonsko določenih nalog (zagotavljanje varnosti in preprečevanje življenjske ogroženosti izvajalcev prikritih preiskovalnih dejanj), glede na veljavne določbe ZPrCP, večkrat kršijo pravila ravnanja v cestnem prometu, kar ima za posledico izrek globe in stranskih sankcij, v določenih primerih pa tudi odvzem vozniškega dovoljenja zaradi doseženega števila kazenskih točk.

Naloge, ki so neposredno povezane z izvajanjem prikritih preiskovalnih dejanj, so zlasti naloge varovanja življenj neposrednih izvajalcev prikritih preiskovalnih dejanj (npr. tajnih delavcev). Slednji so v cestnem prometu pogosto udeleženi kot sopotniki v vozilih osumljencev, ki zaradi poznavanja na čina dela kriminalistične policije izvajajo različne kršitve cestno prometnih prekrškov, s ciljem zaznavanja in identifikacije neposrednih izvajalcev prikritih preiskovalnih ukrepov. Pri tem ne gre za neposredno izvajanje prikritih preiskovalnih dejanj kot je npr. tajno opazovanje, temveč le za ukrep zagotavljanja varnosti življenja policista - tajnega delavca.

S spremembo in dopolnitvijo določbe 49. člena ZPrCP se določa, da pravila ravnanja v cestnem prometu, določena v ZPrCP, ter pravila ravnanja, določena s postavljeno prometno signalizacijo, ne veljajo za vozila policije, Slovenske obveščevalno varnostne agencije in Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo, kadar policisti, uradne osebe agencije ali Obveščevalno varnostne službe z njimi na podlagi dovoljenja državnega tožilca, preiskovalnega sodnika, direktorja Slovenske obveščevalno-varnostne agencije ali ministra, pristojnega za obrambo, izvajajo prikrita preiskovalna dejanja, ali kadar policisti, uradne osebe agencije ali Obveščevalno varnostne službe z njimi izvajajo naloge, ki so neposredno povezane z izvajanjem prikritih preiskovalnih dejanj, vse iz svoje pristojnosti po zakonu, ki ureja naloge, pristojnosti in pooblastila policije ali po zakonu, ki ureja kazenski postopek ali zakonu, ki ureja zaščito priči oziroma posebne oblike pridobivanja podatkov po zakonu, ki ureja delovanje Slovenske obveščevalno-varnostne agencije ali po zakonu, ki ureja delovanje Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo.

K 20. členu:

Sprememba določbe 51. člena ZPrCP (varno prehitevanje)

V drugem odstavku se jasno določa, da je primerna bočna razdalja pri prehitevanju kolesarjev, voznikov mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, in voznikov lahkih motornih vozil – torej voznikov, ki morajo, skladno s pravili ravnanja v cestnem prometu, po smernem vozišču v smeri vožnje voziti ob desnem robu – najmanj 1,5 m.

K 21. členu:

Sprememba določbe 65. člena ZPrCP (ustavitev in parkiranje)

V četrtem odstavku 65. člena ZPrCP se določa, da je v območju skupnega prometnega prostora dovoljeno parkiranje le tam, kjer je to izrecno dovoljeno s predpisano prometno signalizacijo.

Predlog novele zakona tudi določa, da je ustavitev in parkiranje prepovedano na prostoru, urejenem za parkiranje vozil, kjer je to časovno omejeno in plačljivo, če dnevna parkirna ni plačana (znak storitve prekrška predstavlja neplačilo dnevne parkirnine, ki jo ima samoupravna lokalna skupnost določeno v odloku).

Samoupravne lokalne skupnosti, ki instituta »dnevne parkirnine« nimajo urejenega v odloku oziroma ga ne bodo uredile s spremembo odloka, bodo neplačnike parkirnine kaznovale na podlagi dopolnjene določbe petega odstavka 65. člena ZPrCP (vezano na materialno določbo nove 22. točke četrtega odstavka 65. člena ZPrCP), ki določa da se z globo 40 eurov kaznuje za prekršek voznik, ki je ustavil in parkiral, kjer je to v nasprotju z obveznostmi, izraženimi s prometno signalizacijo, pri čemer je obveznost plačila parkirnine določena s prometnim znakom za izrecne odredbe – znak za urejanje cestnega prometa 2437 (prostor, urejen za parkiranje vozil, kjer je to časovno omejeno in plačljivo; parkirna ureditev in druge informacije so prikazane z dopolnilno tablo).

K 22. členu:

Sprememba določbe 73. člena ZPrCP (označitev živali ali črede)

Veljavna določba 73. člena določa, da mora gonič, vodič živali ali črede in jahač poskrbeti, da je žival ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti v cestnem prometu označena s svetilko. Ker za označitev živali ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti obstajajo tudi druga odsevna telesa, torej ne samo svetilka, se s spremenjeno določbo določa, da mora biti žival ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti v cestnem prometu označena z odsevnim telesom kot npr. odsevni trak, odsevna oblačila, kresnička, svetilka, ipd..

K 23. členu:

Sprememba določbe 83. člena ZPrCP (udeležba pešcev v cestnem prometu)

Glede uskladitve pojma kolo s pomožnim motorjem in kazenske sankcije glej obrazložitev k 1. členu tega zakona (sprememba 52. točke).

V devetem odstavku 83. člena predlagamo spremembo kazenske določbe, saj trenutna dikcija v devetem odstavku navedenega člena pomeni, da morajo za sankcioniranje biti kumulativno izpolnjeni znaki prekrška iz predhodnih odstavkov. Zato predlagamo, da se v devetem odstavku beseda "in" zamenja z besedo "ali", da ne bo dvoma glede te kazenske določbe.

K 24. členu:

Sprememba določbe 86. člena ZPrCP (označitev oseb na avtocesti in hitri cesti)

Veljavna določba prvega odstavka 86. člena določa, da morajo taksativno navedene osebe, med hojo po avtocesti in hitri cesti nositi odsevni telovnik živo rumene ali oranžne barve z vdelanimi odsevnimi trakovi bele barve. S predlagano spremembo te določbe se določa, da morajo navedene osebe med hojo po avtocesti in hitri cesti nositi odsevna dobro vidna zgornja oblačila živo rumene, oranžne in živo rdeče barve. Določba razširja vrsto odsevnih oblačil (poleg brezrokavnika tudi jakna, majica z dolgimi rokavi, majica s kratkimi rokavi,...) kot tudi barvo odsevnih oblačil (poleg odsevnih oblačil živo rumene ali oranžne barve tudi odsevno oblačilo živo rdeče barve).

K 25. členu:**Sprememba določbe 88. člena ZPrCP (prevoz oseb)**

Direktiva Sveta 1991/671/EGS o obvezni uporabi varnostnih pasov in sistemov za zadrževanje otrok v vozilih z dne 16. decembra 1991 (prenovitev) v 2. členu določa, da se otroci, manjši od 150 cm, ki so potniki v vozilu, zavarujejo z integralnim ali neintegralnim sistemom za zadrževanje otrok, primernim za fizične lastnosti otroka, v skladu s klasifikacijo za sisteme za zadrževanje otrok in razponom velikosti in največjo maso potnika, za katera je sistem za zadrževanje otrok namenjen, pri čemer lahko države članice dovolijo, da se na njihovem ozemlju otroci, manjši od 150 cm in visoki vsaj 135 cm, lahko zavarujejo z varnostnim pasom za odrasle.

Sistemi za zadrževanje otrok so po klasifikaciji razvrščeni v pet skupin glede na težo, in sicer v skupino 0 (otroci, lažji od 10 kg), skupino 0+ (otroci, lažji od 13 kg), skupino I (otroci, teži od 9 do 18 kg), skupino II (otroci, teži od 15 do 25 kg) in skupino III (otroci, teži od 22 do 36 kg).

ZPrCP v štirinajstem odstavku 88. člena določa, da mora biti otrok, manjši od 150 cm, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi.

Pri pregledu statističnih podatkov otrok v Republiki Sloveniji, pridobljenih iz Športnovzgojnega kartona, je pri telesni višini 150 cm povprečna teža otrok 43 kg, pri telesni višini 140 cm pa je povprečna teža otrok med 35 in 36 kg. Slednje pomeni, da otrok telesne višine od 140 cm do 150 cm ne more biti zavarovan z integralnim ali neintegralnim sistemom za zadrževanje otrok, primernim za fizične lastnosti otroka, v skladu s klasifikacijo za sisteme za zadrževanje otrok in razponom velikosti in največjo maso potnika, za katera je sistem za zadrževanje otrok namenjen, saj zadnja skupina predstavlja sisteme za zadrževanje otrok z maksimalno težo 36 kg.

Na podlagi statističnih podatkov in ugotovljenih fizičnih lastnosti otrok se določa, da mora biti otrok, manjši od 140 cm ali lažji od 36 kg, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren fizičnim lastnostim otroka. Otroci, ki so visoki vsaj 140 cm ali težji od 36 kg, se lahko zavarujejo le z varnostnim pasom za odrasle.

K 26. členu:**Sprememba določbe 95. člena ZPrCP (pogoji za udeležbo mopedov, motornih koles, trikoles, lahkih štirikoles in štirikoles v cestnem prometu)**

Z dopolnitvijo te določbe se določa, da se določbe, ki veljajo za kolesarje, smiselno uporabljajo tudi za voznike mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h (npr. določba 37. člena, ki določa pravila ravnanja za vožnjo z vozilom po cesti, določba 41. člena, ki določa pravila ravnanja za vožnjo z vozilom na prehodu za pešce, ipd.).

K 27. členu:**Sprememba določbe 97. člena ZPrCP (pogoji za uporabo posebnih prevoznih sredstev v cestnem prometu)**

Spremenjena določa 97. člena določa, da se smejo posebna prevozna sredstva v cestnem prometu uporabljati le na površinah za pešce in kolesarskih površinah, pri čemer uporabniki posebnih prevoznih sredstev ne smejo ovirati pešcev. V območju umirjenega prometa morajo upoštevati največjo dovoljeno hitrost, ki je skladno z določbo 46. člena ZPrCP 10 km/h.

Za promet posebnih prevoznih sredstev se smiselno uporabljajo predpisi, ki se uporabljajo za pešce oziroma kolesarje.

K 28. členu:**Nova določba 97.a člena ZPrCP (pogoji za udeležbo lahkih motornih vozil v cestnem prometu)**

Nova določba 97.a člena določa pogoje za udeležbo lahkih motornih vozil v cestnem prometu. Skladno z diktico so lahka motorna vozila invalidski vozički in vozila na motorni pogon, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, in niso širša od 80 cm ter so izvzeta iz področja uporabe Uredbe (EU) 168/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o odobritvi in tržnem nadzoru dvo-ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov (UL L št. 60 z dne 2. 3. 2013, str. 52). Med lahka motorna vozila torej štejemo vse skiroje na motorni pogon, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h ter niso širša od 80 cm, rolke na električni pogon, segway-i na električni pogon,...

Vozniki lahkih motornih vozil morajo voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni oziroma niso prevozne, smejo voziti ob desnem robu smernega vozišča ceste v naselju, kjer je najvišja dovoljena hitrost vožnje omejena do 50 km/h. Ne glede na to določbo je dovoljena uporaba invalidskih vozičkov na motorni pogon tudi na vozišču ceste v naselju, namenjene prometu motornih vozil, kjer je najvišja dovoljena hitrost vožnje omejena do 70 km/h ali ceste izven naselja.

Vozniki lahkih motornih vozil morajo voziti drug za drugim, razen na kolesarski poti, kjer smeta voziti dva vzporedno, če širina poti to omogoča.

Med vožnjo z lahkim motornim vozilom je prepovedano voditi, vleči ali potiskati druga vozila, pustiti se vleči ali potiskati, prevažati druge osebe (razen če je lahko motorno vozilo, skladno z navodili proizvajalca, konstruirano za prevoz oseb) in prevažati predmete, ki ovirajo voznika pri vožnji.

Voznik lahkega motornega vozila mora imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti prižgan na sprednji strani žaromet za osvetljevanje ceste, ki oddaja belo svetlobo, na zadnji strani pa pozicijsko svetilko, ki oddaja rdečo svetlobo. Na zadnji strani lahkega motornega vozila mora imeti nameščen rdeč odsevnik, na obeh straneh pa rumene ali oranžne bočne odsevnike.

Parkirano lahko motorno vozilo mora biti postavljeno tako, da ne ovira prometa.

Uporaba lahkih motornih vozil, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost presega 25 km/h ali so širša od 80 cm, lahkih motornih vozil brez krmila (električna rolka, segway brez krmila, hoverboard,...) in miniaturnih motornih vozil (gokart, motorne sani, mini moto,...), v cestnem prometu ni dovoljena. Izjemoma je dovoljena uporaba motornih sani v cestnem prometu, če je to potrebno za reševanje človeških življenj ali premoženja, preprečitev ali odpravo velike materialne škode ali odpravo posledic onesnaženja okolja. V takih primerih sme v skladu s prometnimi pravili, ki se uporabljajo za vožnjo motornih vozil, upravljati motorne sani oseba, ki sme voziti motorno vozilo.

K 29. členu:

Sprememba določbe 99. člena ZPrCP (svetlobni prometni znaki)

Z dopolnitvijo prvega odstavka 99. člena ZPrCP se določajo pomen rdeče luči na semaforju, kateremu je dodan prometni znak za vožnjo desno ob rdeči luči na semaforju oziroma pravila ravnanja za udeležence cestnega prometa za vožnjo desno ob rdeči luči na semaforju.

Novo pravilo določa, da je vozniku, ob rdeči luči na semaforju, kateri je dodan prometni znak za vožnjo desno ob rdeči luči na semaforju, dovoljena vožnja desno ob rdeči luči na semaforju, vendar le ob pogoju, da je smer prosta.

K 30. členu:

Sprememba določbe 101. člena ZPrCP (posebni svetlobni znaki vozil s prednostjo in vozil za spremstvo)

S spremembo kazenske določbe se zvišuje globa:

- za neupoštevanje pomena posebnih svetlobnih in zvočnih znakov, določenih v 1., 2. in 4. to

čki tretjega odstavka 101. člena ZPrCP. Za udeleženca cestnega prometa je za kršitev navedene določbe predlagana globa v višini 160 eurov (prej 80 eurov), za voznika pa 300 eurov (prej 160 eurov),

- za priključitev vozilu s prednostjo, vozilu za spremstvo ali vozilu v spremstvu ali jih prehiteti. Za voznika je za kršitev navedene določbe predpisana globa v višini 300 eurov (prej 80 eurov),
- za nameščanje naprav za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov na vozila, na katerih teh naprav ni dovoljeno uporabljati. Za voznika je za kršitev navedene določbe predpisana globa v višini 160 eurov (prej 80 eurov).

Vozila s prednostjo in vozila za spremstvo so motorna vozila, na katerih se za izvršitev določenih nujnih nalog uporabljajo posebni svetlobni in zvočni znaki. Posebne svetlobne in zvočne znake na vozilih s prednostjo je v prvi vrsti dovoljeno uporabljati samo za izvedbo nujnih nalog, potrebnih za reševanje življenja ali premoženja oziroma za preprečitev nastanka velike materialne škode.

V praksi je vse več primerov nespoštovanja pomena posebnih svetlobnih in zvočnih znakov (največji porast kršitev beležimo pri priključitvi vozilu s prednostjo, neupoštevanja pomena modre svetilke in svetlobne table ter neupoštevanja pomena modre svetilke in kratkega zvočnega znaka s sireno).

Pri določanju višine sankcije se je preučila ureditev v drugih državah članicah Evropske unije, prav tako pa se je sledilo načelu sorazmernosti (višina določene sankcije mora biti sorazmerna glede na zasledovalni cilj).

K 31. členu:

Sprememba določbe 105. člena ZPrCP (prepoved vožnje vozila v cestnem prometu pod vplivom alkohola)

S spremembo tretjega in četrtega odstavka 105. člena ZPrCP se jasno določa sankcioniranje voznikov, ki med vožnjo vozil v cestnem prometu ne smejo imeti alkohola v organizmu in sankcioniranje voznikov, pri katerih so dopustna določena odstopanja.

ZPrCP v prvem odstavku 105. člena taksativno našteva osebe, ki v cestnem prometu ne smejo imeti alkohola v organizmu, in sicer:

- voznik motornega vozila ali skupine vozil kategorije C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE,
- voznik vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali blaga ali prevoz oseb za lastne potrebe,
- voznik vozila, s katerim se prevaža nevarno blago,
- poklicni voznik motornega vozila, kadar opravlja ta poklic,
- učitelj vožnje med usposabljanjem kandidata za voznika v vožnji motornega vozila,
- kandidat za voznika med usposabljanjem v vožnji motornega vozila,
- spremljevalec,
- voznik začetnik,
- voznik motornega vozila, ki nima vozniškega dovoljenja,
- voznik motornega vozila, ki v vozniškem dovoljenju nima vpisane kategorije motornega vozila, ki ga vozi,
- voznik motornega vozila, ki se mu izvršuje prepoved vožnje motornega vozila ali mu je vozniško dovoljenje odvzeto in
- voznik, ki prevaža skupino otrok.

V drugem odstavku 105. člena ZPrCP za druge voznike (med katere sodijo tudi vozniki koles, vozniki lahkih motornih vozil, vozniki mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, vozniki mopedov, ki niso vozniki začetniki, ...) zakon določa, da imajo lahko največ do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, pod pogojem, da tudi pri nižji koncentraciji alkohola ne kažejo znakov motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu.

Prav tako Zakon o prekrških v drugem odstavku 22. člena določa, da se kazenske točke v cestnem prometu izrečejo le vozniku, ki ima veljavno vozniško dovoljenje, oziroma osebi, ki ji je začasno odvzeto vozniško dovoljenje.

S spremembo prvega odstavka 105. člena ZPrCP se določa, da v cestnem prometu ne sme imeti alkohola v organizmu tudi voznik, ki preizkuša avtomatizirana vozila oziroma sisteme za avtomatizirano vožnjo.

S spremembo tretjega odstavka 105. člena ZPrCP se jasno določa, da se glede na stopnjo alkoholiziranosti kaznujejo vse osebe, navedene v prvem odstavku 105. člena ZPrCP, pri čemer se kazenske točke ne izrečejo kandidatu za voznika med usposabljanjem v vožnji motornega vozila in vozniku motornega vozila, ki nima vozniškega dovoljenja za vožnjo motornega vozila.

S spremembo četrtega odstavka 105. člena ZPrCP se jasno določa, da se drugi vozniki, ki ravnajo v nasprotju z drugim odstavkom 105. člena ZPrCP, kaznujejo za prekršek z globo in kazenskimi točkami, pri čemer se kazenske točke ne izrečejo vozniku, ki za vožnjo vozila oziroma motornega vozila, ne potrebuje vozniškega dovoljenja (kolesar, voznik lahkega motornega vozila in voznik mopeda, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h).

K 32. členu:

Sprememba določbe 106. člena ZPrCP (prepovedane droge, psihoaktivna zdravila in druge psihoaktivne snovi)

V praksi se policisti in sodniki srečujejo z vse več primeri vožnje pod vplivom psihoaktivnih zdravil. Primeri so zelo različni, in sicer od vožnje pod vplivom psihoaktivnih zdravil, za katere terapija ni bila predpisana, do vožnje pod vplivom psihoaktivnih zdravil, ki so označena s praznim trikotnikom in so bila predpisana s strani lečečega zdravnika, ipd.

Zdravniki in izvedenci medicinske stroke ugotavljajo, da sama prisotnost psihoaktivnih zdravil, ugotovljenih v krvi ali slini preiskovanca, še ne pomeni direktnega vpliva na samo vožnjo oziroma na telesno in duševno zmožnost za vožnjo motornega vozila – nasprotno – zatrjujejo, da je preiskovanec, kateremu je lečeči zdravnik predpisal terapijo in predpisano psihoaktivno zdravilo uporablja v skladu z navodili lečečega zdravnika, telesno in duševno popolnoma zmožen za vožnjo motornega vozila, in sicer za določen čas ob rednih kontrolah. Seveda pa je treba, kadar se s toksikološko preiskavo telesnih tekočin ugotovi prisotnost psihoaktivnih zdravil v krvi ali slini, še ugotoviti ali je oseba uporabljala predpisano psihoaktivna zdravila in ali jih je uporabljala skladno z navodili lečečega zdravnika.

Skladno z navedenim se predlaga, da se voznika, učitelja vožnje ali spremljevalca napoti na kontrolni zdravstveni pregled v skladu z zakonom, ki ureja voznike, če se s toksikološko preiskavo telesnih tekočin ugotovi prisotnost psihoaktivnih zdravil ali njihovih presnovkov v krvi ali slini. Ne glede na drugi odstavek 106. člena ZPrCP, ki določa, da se za vožnjo pod vplivom psihoaktivnih zdravil šteje že sama ugotovljena prisotnost psihoaktivnih zdravil v krvi ali slini v okviru odrejenega strokovnega pregleda, pa se še določa, da se šteje, da voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec ni pod vplivom psihoaktivnih zdravil, če se s kontrolnim zdravstvenim pregledom ugotovi, da je voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec uporabljal psihoaktivna zdravila v skladu s predpisano terapijo in navodilom lečečega zdravnika.

S spremembo tretjega odstavka 106. člena se stranska sankcija osemnajstih kazenskih točk, v primeru vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi in njihovih presnovkov, določa tudi za učitelja vožnje in spremljevalca (vožnja s spremljevalcem).

Prekršek vožnje pod vplivom alkohola nad 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali nad 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, kjer je stranska sankcija osemnajstih kazenskih točk predpisana za voznika motornega vozila, učitelja vožnje in spremljevalca, se lahko po teži prekrška primerja z vožnjo pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi in njihovih presnovkov, zato se stranska sankcija osemnajstih kazenskih točk določa tudi za učitelja vožnje in spremljevalca.

K 33. členu:

Sprememba določbe 107. člena ZPrCP (preverjanje psihofizičnega stanja)

Alkoholiziranost in zmanjšanje sposobnosti vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi po raziskavah pomembno zmanjšuje voznikove sposobnosti za

vožnjo, od zaznavnih sposobnosti, presoje, odločanja in izvedbe ustreznega ravnanja, zmanjšana je tudi kontrola impulzov pri posamezniku, zato ne zmore dobro presojati lastnih ravnanj.

Posledično je voznikovo ravnanje nezanesljivo, neustrezno in namerno ali nenamerno bolj verjetno tvegano. Večja količina alkohola povzroči pri vozniku, večjo verjetnost neprilagojene hitrosti vozila in večjo verjetnost vožnje v nepravilno stran/smer vožnje, zmanjšuje pa izsiljevanje prednosti (Brvar, 2018).

Na podlagi študije, ki jo je izvedla Javna agencija za varnost prometa, je verjetnost, da se trezen voznik osebnega avtomobila zaradi neprilagojene hitrosti smrtno ponesreči ali se hudo poškoduje, enaka 0,018 ali 1,8 odstotka, verjetnost voznika, ki ima v sebi več kot 0,52 mg/l oziroma 1,10 g/kg alkohola, pa je enaka 0,074 ali 7,4 odstotka, torej štirikrat večja.

Vožnja pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi je po številnih raziskavah eden izmed najpomembnejših in najpogostejših dejavnikov tveganja za nastanek prometnih nesreč, še posebej z najhujšimi posledicami.

Prav tako se pri kombinaciji alkohola in drog tveganje izrazito poveča, podobno kot pri visokih koncentracijah alkohola.

Alkoholiziranost in zmanjšanje sposobnosti vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi po raziskavah pomembno zmanjšuje voznikove sposobnosti za vožnjo, od zaznavnih sposobnosti, presoje, odločanja in izvedbe ustreznega ravnanja, zmanjšana je tudi kontrola impulzov pri posamezniku, zato ne zmore dobro presojati lastnih ravnanj. Posledično je voznikovo ravnanje nezanesljivo, neustrezno in namerno ali nenamerno bolj verjetno tvegano. Večja količina alkohola povzroči pri vozniku, večjo verjetnost neprilagojene hitrosti vozila in večjo verjetnost vožnje v nepravilno stran/smer vožnje, zmanjšuje pa izsiljevanje prednosti (Brvar, 2018). Na podlagi študije, ki jo je izvedla Javna agencija za varnost prometa, je verjetnost, da se trezen voznik osebnega avtomobila zaradi neprilagojene hitrosti smrtno ponesreči ali se hudo poškoduje, enaka 0,018 ali 1,8 odstotka, verjetnost voznika, ki ima v sebi več kot 0,52 mg/l oziroma 1,10 g/kg alkohola, pa je enaka 0,074 ali 7,4 odstotka, torej štirikrat večja.

S predlagano spremembo v drugem, petem, enajstem in dvanajstem odstavku 107. člena ZPrCP se usklajuje dosledna uporaba pojmov indikator alkohola in etilometer, ki sta določena v 3. členu ZPrCP. Nedosledna uporaba obeh pojmov vnaša zmedo pri razumevanju nekaterih določb ZPrCP, zato se pojma usklajujeta tako v 24. kot tudi v 107. členu ZPrCP.

Prav tako se s spremembo dvanajstega odstavka 107. člena določa stranska sankcija osemnajstih kazenskih točk tudi za učitelja vožnje in spremljevalca (vožnja s spremljevalcem), in sicer v primeru odklonitve preizkusa s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola (preizkus z indikatorjem alkohola ali etilometrom) ali odklonitve odrejenega strokovnega pregleda.

K 34. členu:

Sprememba določbe 110. člena ZPrCP (dolžnostna ravnanja ob prometni nesreči)

110. člen ZPrCP se deloma spreminja zaradi poenotenja ukrepanja, če udeleženec prometne nesreče (povzročitelj) zapusti kraj prometne nesreče (pobeg).

K 35. členu:

Sprememba določbe 111. člena ZPrCP (zavarovanje dokazov ob prometni nesreči)

Na podlagi 109. člena se prometne nesreče delijo na štiri kategorije in sicer prometne nesreče I. kategorije (brez poškodb), II. kategorije (v kateri je ena najmanj oseba lahko telesno poškodovana), III. kategorije (v kateri je najmanj ena oseba hudo telesno poškodovana) in IV. kategorije (v kateri je

kdo umrl).

Skladno z določbo desetega odstavka 111. člena ZPrCP je določeno, da mora zdravnik najbližji policijski postaji brezplačno posredovati podatke o vrsti telesne poškodbe. V praksi se dogaja, da zdravniki podatka o vrsti telesne poškodbe ne posredujejo ali pa je določena le vrsta telesne poškodbe v latinskem jeziku, pri čemer ni navedeno ali takšna poškodba predstavlja lahko ali hudo telesno poškodbo. Ker je podatek zelo pomemben pri delu policistov, se z dopolnitvijo zakona jasno določa, da mora zdravnik ob posredovanju podatka o vrsti telesne poškodbe policijski postaji sporočiti vrsto telesne poškodbe udeležencev prometne nesreče, torej sporočiti ali telesna poškodba predstavlja lahko ali hudo telesno poškodbo.

K 36. členu:

Prehodna določba (uskladitev odlokov samoupravnih lokalnih skupnosti)

V prehodni določbi se določa, da morajo samoupravne lokalne skupnosti občinske odloke, skladno s spremenjeno določbo četrtega odstavka 65. člena Zakona o pravilih cestnega prometa, uskladiti v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

K 37. členu:

Končna določba (prenehanje veljavnosti in sprememba zakona, ki ureja ceste)

Ker se iz Zakona o cestah prenaša ureditev parkiranja tovornih vozil na počivališčih ob avtocestah in hitrih cestah, se predlaga prenehanje veljavnosti šestega odstavka 5. člena Zakona o cestah in posledično sklici v kazenskih določbah. Iz istega razloga se popravljajo tudi določbe Zakona o cestah v zvezi z določanjem nadzornih in prekrškovnih organov.

K 38. členu:

Končna določba (sprememba zakona, ki ureja voznike)

S tem zakonom se usklajujejo tudi določba 55. člena Zakona o voznikih, ki določa pogoje za vožnjo koles in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h.

Z Zakonom o voznikih se tako določa, da sme lahko motorno vozilo v cestnem prometu voziti le oseba, starejša od 14 let.

K 39. členu:

Končna določba (začetek veljavnosti)

Določa se splošni petnajst dnevni rok za uveljavitev zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

3. člen (pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »bočna razdalja« je razdalja med skrajno točko na levi ali na desni strani vozila in najbližjo točko drugega vozila, udeleženca cestnega prometa, ovire ali objekta;
2. »cestni promet« je promet vozil, pešcev in drugih udeležencev cestnega prometa na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet;
3. »cestni turistični vlak« je vlečno vozilo, ki vleče največ tri priklopna vozila za prevoz oseb;
4. »desno pravilo« ureja prednostna razmerja med dvema voziloma v prometu in velja, če se njune poti križajo, če sta na istem prednostnem nivoju, in če si pripeljeta bočno;
5. »dnevna svetilka« je svetilka za dnevno vožnjo, ki pomeni naprej usmerjeno svetilko, katere namen je narediti vozilo bolj opazno pri vožnji podnevi;
6. »dolgi žaromet« je žaromet z dolgim snopom svetlobe, ki se uporablja za osvetlitev cestišča daleč pred vozilom;
- 6.a »dvosledno vozilo« je vozilo, katerega sled je širša od 50 cm;
- 6.b »enosledno vozilo« je vozilo, katerega sled ni širša od 50 cm;
7. »etilometer« je merilna naprava za ugotavljanje množine alkohola v izdihanem zraku;
8. »gonjač, vodič ali jahač« je oseba, ki na cesti goni, vodi ali jaha žival ali goni čredo;

9. »gospodarska vožnja« je vožnja za potrebe kmetijstva ali gradbeništva, ki se opravlja na kratkih razdaljah glede na naravo in posebne potrebe kmetijske ali gradbene dejavnosti. Gospodarska vožnja je tudi prevoz oseb v okviru turistične ponudbe, ki se opravlja s cestnim turističnim vlakom, kolesom-rikša, kočijo, ipd.;
10. »indikator alkohola« je sredstvo za hitro ugotavljanje prisotnosti alkohola v izdihanem zraku;
11. »intervencijsko vozilo« je motorno vozilo, ki je posebej označeno in je na izvrševanju določene naloge;
12. »izhodiščni prometni pas« je prometni pas po katerem vozi voznik pred prehitevanjem;
13. »kolo« je enosledno ali dvosledno vozilo, ki ga poganja voznik z lastno močjo ali kolo s pomožnim motorjem, ki je enosledno ali dvosledno vozilo s pedali, opremljeno s pomožnim električnim motorjem z največjo trajno nazivno močjo 0,25 kW, katerega moč se progresivno zmanjšuje in končno prekine, ko vozilo doseže hitrost 25 km/h ali prej, če kolesar preneha poganjati pedala;
14. »kolo-rikša« je trisledno vozilo, ki ga poganja voznik z lastno močjo ali s pomočjo pomožnega motorja, s katerim lahko doseže hitrost največ 25 km/h, in ki glede na konstrukcijske lastnosti, ki jih določi proizvajalec, lahko prevaža eno ali več oseb;
15. »kolona vozil« so tri vozila ali več, ki vozijo eno za drugim po istem prometnem pasu na takšni medsebojni razdalji vozila, da sta hitrost vožnje in ravnanje voznikov v medsebojni odvisnosti;
16. »meglenka« je žaromet za meglo, ki se uporablja za izboljšano osvetlitev cestišča v megli, sneženju, dežju ali oblakih prahu;
17. »mrtvi kot« je voznikovemu pogledu skrito področje okoli vozila, ki nastane zaradi konstrukcijskih lastnosti vozila ali drugih vzrokov;
18. »neposredni udeleženec prometne nesreče« je voznik v nesreči udeleženega vozila, učitelj vožnje, ki je v času nesreče usposabljal kandidata za voznika motornega vozila, ki je vozil v nesreči udeleženo vozilo, spremljevalec, v nesreči udeleženi pešec in drug udeleženec prometne nesreče, ki je bil pred nesrečo samostojno udeležen v cestnem prometu;
19. »nezanesljivo« je ravnanje udeleženca cestnega prometa, kadar zaradi neznanja, neizkušenosti, vpliva alkohola, prepovedanih drog ali drugih psihoaktivnih snovi ali zaradi drugega vzroka ne obvladuje svojega ravnanja ali vozila v cestnem prometu in pride zaradi tega do kršitev prometnih pravil, pomena prometnih znakov ali znakov policista oziroma druge pooblaščenice uradne osebe;
20. »nezavarovan prehod ceste čez železniško progo« je prehod ceste čez železniško progo, označen samo s prometnim znakom, ki je brez zapornic, polzapornic ali svetlobnih prometnih znakov, ki napovedujejo prihod vlaka;
21. »očitno pod vplivom alkohola« je udeleženec cestnega prometa takrat, kadar je zaradi vpliva alkohola njegovo ravnanje v prometu nezanesljivo;
22. »odgovorna oseba« je odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost;
23. »organizirana kolona vozil« je posebej označena skupina treh ali več vozil, vključno s spremljevalnimi vozili, ki vozijo po istem prometnem pasu z določeno hitrostjo na predpisani razdalji;
24. »parkiranje« je prekinitev vožnje iz katerega koli vzroka, razen ustavitve vozila ali prekinitve vožnje zaradi tega, da se je vozilo izognilo prometni nesreči ali ker je voznik ravnal v skladu s prometnimi pravili;
25. »pešec oziroma peška (v nadaljnjem besedilu: pešec)« je oseba, udeležena v cestnem prometu, ki hodi po cesti, pri tem pa lahko vleče ali potiska vozilo, ali se premika z invalidskim vozičkom s hitrostjo pešca ali tak voziček potiska, in oseba, ki uporablja za gibanje drugo prevozno sredstvo, ki po tem zakonu ni vozilo;
26. »pešpot« je s predpisano prometno signalizacijo označena javna pot, namenjena pešcem;
27. »poklicni voznik oziroma poklicna voznica (v nadaljnjem besedilu: poklicni voznik)« je voznik, ki ima opravljene temeljne kvalifikacije in se redno usposablja skladno z zakonom, ki ureja prevoze v cestnem prometu. Voznik lahko status poklicnega voznika dokazuje s spričevalom o pridobljenih temeljnih kvalifikacijah ali s spričevalom o rednem usposabljanju ali z označbo kode Skupnosti »95« na izkaznici o vozniških kvalifikacijah ali na vozniškem dovoljenju;
28. »ponoči« je čas od sončnega zahoda do sončnega vzhoda;
29. »pooblaščenica uradna oseba« je oseba, ki izvaja nadzor nad izvrševanjem posameznih predpisov, ki urejajo voznike, vozila, opremo, prevoz tovora, javne ceste, in drugih predpisov (npr. policisti, vojaški policisti, občinski redarji, cestninski nadzorniki, inšpektorji idr.);
30. »posebna prevozna sredstva« so invalidski vozički, otroška prevozna sredstva ter športni pripomočki in naprave, ki omogočajo gibanje, hitrejša od hoje pešca, kot so: skiro, kotalke, rolke,

- rolerji, smuči, sanke, otroško kolo, monokolo, motorne sani, miniaturna motorna vozila, gokart in po namenu uporabe podobna prevozna sredstva, ki niso vozila po zakonu, ki ureja motorna vozila;
31. »pot ustavljanja« je pot, ki jo sestavljata reakcijska in zavorna pot;
 32. »pravilo srečanja« ureja prednostna razmerja med dvema voziloma v prometu in velja, če se njune poti križajo, če sta na istem prednostnem nivoju, in če si pripeljeta iz nasprotnih smeri;
 33. »prehitevanje« je vožnja mimo drugega udeleženca cestnega prometa, ki se premika v isti smeri po prometnem pasu ali delu smernega vozišča, ki je namenjen prometu. Hitrejša vožnja ene kolone vozil od druge na cesti, ki ima najmanj dva prometna pasova za vožnjo v isto smer, ni prehitevanje;
 34. »prekoračena hitrost« je presežena hitrost, določena s prometnim pravilom ali prometno signalizacijo. Prekoračena hitrost je lahko trenutna ali povprečna hitrost na določenem odseku, izmerjena ali ugotovljena z ustreznimi tehničnimi sredstvi ali napravami;
 35. »prometni tok« je več vozil (prometni tok vozil) ali pešcev (prometni tok pešcev), ki se po cesti gibljejo v isto smer;
 36. »reakcijska pot« je pot, ki jo vozilo prevozi od trenutka, ko voznik zazna oviro pred vozilom, do trenutka, ko prične zavirati ali kako drugače ustrezno ukrepa;
 37. »samodejna naprava ali sredstvo za nadzor prometa« je naprava ali sredstvo za nadzor prometa, ki omogoča slikovno dokumentiranje prekrška brez ustavljanja voznika motornega vozila;
 38. »skupina otrok« je skupina najmanj petih predšolskih otrok ali otrok, ki obiskujejo osnovno šolo, in ki predstavljajo večino potnikov v motornem vozilu. Skupina petih ali več otrok iste družine in skupina petih ali več otrok, ki se prevaža v javnem linijskem prevozu potnikov, se ne šteje za skupino otrok;
 - 38.a »smerno vozišče« je vozišče ali njegov vzdolžni del, ki je namenjen vožnji vozil v eni smeri in ima lahko enega, dva ali več prometnih pasov in posebne pasove;
 39. »smerno vozišče brez označenih prometnih pasov« je vozišče ali njegov vzdolžni del, ki je namenjen vožnji vozil v eni smeri in kjer vodi v eno smer samo en prometni pas;
 40. »smerno vozišče z označenimi prometnimi pasovi« je vozišče ali njegov vzdolžni del, ki je namenjen vožnji vozil v eni smeri in kjer vodita v eno smer dva ali več prometnih pasov;
 41. »srečanje« je vožnja mimo drugega udeleženca cestnega prometa, ki prihaja iz nasprotne smeri;
 42. »točka možnega trčenja« je točka, kjer se poti udeležencev cestnega prometa, predvsem na križiščih, sekajo in na teh mestih lahko tudi dejansko pride do trčenja;
 43. »udeleženec cestnega prometa oziroma udeleženka cestnega prometa (v nadaljnjem besedilu: udeleženec cestnega prometa)« je oseba, ki je na kakršen koli način udeležena v cestnem prometu;
 44. »udeleženec prometne nesreče« je vsak udeleženec cestnega prometa, ki je s svojim ravnanjem pripomogel k nastanku prometne nesreče, in vsakdo, ki je v prometni nesreči utrpel materialno škodo ali je bil telesno poškodovan ali je zaradi posledic nesreče umrl;
 45. »uradna oseba« je oseba, ki je z zakonom pooblaščen za opravljanje določenih nalog (npr. policisti, vojaški policisti, občinski redarji, inšpektorji, preiskovalni sodniki, državni tožilci idr.);
 46. »ustavitev« je vsaka prekinitve vožnje za toliko časa, kot je potrebno, da vstopijo ali izstopijo potniki ali da se naloži oziroma razloži tovor ali odpravi okvara na vozilu;
 47. »ustavljanje« je prehod vozila iz gibanja v mirujoče stanje;
 48. »utripalke« so smerne svetilke, ki pomenijo hkratno delovanje smernih svetilk na desni ali na levi strani motornega vozila;
 49. »varnostne utripalke« pomenijo hkratno delovanje vseh utripalk (smernih svetilk) na vozilu, ki opozarjajo, da vozilo trenutno pomeni posebno nevarnost za druge udeležence cestnega prometa;
 50. »vlak« je katero koli železniško tirno vozilo, ki je konstruirano in namenjeno za vožnjo po železniški progi;
 51. »vojaško vozilo« je motorno oziroma priklopno vozilo, označeno s predpisanimi oznakami slovenske ali tuje vojske;
 52. »vožnja« pomeni upravljanje kolesa, kolesa s pomožnim motorjem, vprežnega vozila ali kakršnega koli motornega vozila;
 53. »vožnja mimo« je vožnja mimo drugega udeleženca cestnega prometa, ki se ne premika, objekta ali ovire na vozišču;
 54. »vprežno vozilo« je vozilo, ki ga vleče vprežna žival;
 55. »zadnja meglenka« je zadnja svetilka za meglo, ki se uporablja za to, da se vozilo v gosti megli z zadnje strani prej opazi;
 56. »zapuščeno vozilo« je motorno ali priklopno vozilo, parkirano na javni cesti ali na

- nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet ali na drugi javni površini, ki ni namenjena prometu vozil in nima registrskih tablic ali ni registrirano več kot 30 dni in ni nerabno ali zavrženo motorno vozilo, ki mu je življenjska doba iztekla zaradi poškodb, starosti ali drugih razlogov in je zaradi tega postalo odpadek po merilih iz predpisa, ki ureja ravnanje z odpadki;
57. »zasenčeni žaromet« je žaromet s kratkim svetlobnim pramenom, ki se uporablja za osvetlitev cestišča pred vozilom brez povzročanja neprijetne zaslepitve ali neugodja nasproti prihajajočih voznikov in drugih udeležencev cestnega prometa;
58. »zavorna pot« je pot, ki jo vozilo prevozi od začetka zaviranja do popolne ustavitve;
59. »zimске razmere« so na cesti ali njenem delu takrat, ko se ob sneženju sneg oprijema vozišča ali ko je vozišče zasneženo, zaledenelo (ledna deska) ali poledenelo (poledica);
60. »zmanjšana vidljivost« pomeni, da je vidna razdalja zaradi megle, dima, dežja, sneženja ali drugih podobnih okoliščin krajša od poti ustavljanja pri gibanju z najvišjo dovoljeno hitrostjo.

(2) Drugi izrazi o vozilih, voznikih, učiteljih vožnje, spremljevalcih, otrocih, mladoletnikih, cestah, delih ali vrstah cest imajo v tem zakonu enak pomen, kot ga določajo predpisi o motornih vozilih, voznikih, postopku o prekršku, javnih cestah, ter prevozih v cestnem prometu in meroslovju.

8. člen (odgovornost lastnika vozila)

(1) Če je prekršek zoper varnost cestnega prometa storjen z vozilom, pa ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec, se kaznuje za prekršek lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila, razen če dokaže, da tega prekrška ni storil.

(2) Če je lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila, s katerim je storjen prekršek iz prejšnjega odstavka, pravna oseba, državni organ ali samoupravna lokalna skupnost, se kaznuje za prekršek njihova odgovorna oseba.

(3) Lastnik, imetnik pravice uporabe vozila oziroma voznik, kateremu je bilo tako vozilo zaupano za vožnjo, ne sme omogočiti, dopustiti ali dovoliti vožnjo vozila osebi, ki kaže znake nezanesljivega ravnanja ali osebi, ki ne sme voziti tega vozila.

15. člen (pooblastila občinskega redarstva)

(1) Občinski redarji na cestah v naselju (vključno z nekategoriziranimi cestami, ki so dane v javno uporabo), na občinskih cestah zunaj naselja in nekategoriziranih cestah zunaj naselja, ki se uporabljajo za javni cestni promet, izvajajo nadzor nad določbami tega zakona:

- 5. člena (varstvo okolja),
- 7. člena (odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov),
- prvega in drugega odstavka 16. člena (listine, ki jih morajo imeti pri sebi udeleženci cestnega prometa, razen listine o tovoru in pri opravljanju prevoza skupine otrok, potrdila o poklicnih voznikih izkušnjah),
- 17. člena (izločitev vozila iz prometa),
- 18. člena (čas trajanja izločitve iz prometa),
- 19. člena (odstranitev nepravilno parkiranega in zapuščenega vozila),
- 27. člena (dolžnost upoštevanja pravil),
- 31. člena (območje umirjenega prometa),
- 32. člena (območje za pešce),
- 33. člena (varnostni pas),
- 34. člena (zaščitna čelada),
- 35. člena (prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila),
- 37. člena (vožnja z vozilom po cesti),
- 41. člena (vožnja z vozilom na prehodu za pešce),
- 46. člena (najvišje dovoljene hitrosti),
- 47. člena (najvišje dovoljene hitrosti posameznih vrst vozil),
- 61. člena (odpiranje vrat vozila),

- 62. člena (zapustitev vozila),
- 63. člena (označitev ustavljenih vozil),
- 65. člena (ustavitev in parkiranje),
- 67. člena (parkiranje na parkirnem mestu označenem za invalide),
- 68. člena (območja kratkotrajnega parkiranja),
- 69. člena (izjeme parkiranja na prostoru, kjer to ni dovoljeno),
- 77. člena (pogoji za nalaganje in razlaganje tovora na cesti),
- 78. člena (pogoji za opravljanje gospodarske vožnje),
- 83. člena (udeležba pešcev v cestnem prometu),
- 84. člena (označitev pešcev),
- petega in šestega odstavka 87. člena (varstva otrok),
- 88. člena, razen nad določbo sedmega in devetega odstavka tega člena (prevoz oseb),
- 92. člena (jahač, gonič in vodič živali v prometu ter pogoji za udeležbo živali v cestnem prometu),
- 93. člena (kolesa in kolesa s pomožnim motorjem),
- 94. člena (vožnja voznikov koles z licenco),
- 95. člena (pogoji za udeležbo motornih koles in mopedov v cestnem prometu),
- 97. člena (pogoji za uporabo posebnih prevoznih sredstev v cestnem prometu),
- 98. člena (prometna signalizacija),
- 99. člena (svetlobni prometni znaki).

(2) Občinski redarji izvajajo nadzor nad 46. in 47. členom tega zakona izključno s samodejnimi napravami in sredstvi za nadzor prometa, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo, pri tem pa nimajo pravice ustaviti voznika.

(3) Občinski redarji na cestah v naselju, na občinskih cestah zunaj naselja in nekategoriziranih cestah zunaj naselja, ki se uporabljajo za javni cestni promet, urejajo promet, izvajajo ukrepe, določene s tem in drugimi zakoni, ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi, ki urejajo promet v skladu s tem zakonom.

15.a člen (pooblastila cestninskega nadzora)

Cestninski nadzorniki na cestninskih cestah izvajajo nadzor nad določbami tega zakona:

- prvega, drugega (razen potrdila o poklicnih voznških izkušnjah pri opravljanju prevoza skupine otrok) in tretjega (samo pregled tovora) odstavka 16. člena,
- 5., 6. in 7. točke prvega odstavka 17. člena,
- 18. člena,
- prvega, drugega, četrtega, petega, šestega in sedmega odstavka 27. člena,
- 28. člena,
- 28.a člena,
- tretjega, četrtega in petega odstavka 29. člena,
- 1. in 2. točke tretjega odstavka 101. člena.

19. člen (odstranitev nepravilno parkiranega in zapuščenega vozila)

(1) Pooblaščen uradna oseba odredi odstranitev oziroma odvoz vozila, ki je parkirano v nasprotju s tem zakonom (nepravilno parkirano vozilo), če onemogoča drugemu udeležencu cestnega prometa varno nadaljevanje poti tako, da je pri izogibanju temu vozilu on ali kdo drug ogrožen ali bi glede na okoliščine lahko bil ogrožen, ali ovira druge udeležence cestnega prometa v smislu 1., 4., 16., 17., 18. ali 19. točke četrtega odstavka 65. člena tega zakona ali predstavlja oviro na cesti kot to določa zakon, ki ureja ceste.

(2) V primeru, da pooblaščen uradna oseba najde zapuščeno vozilo, namesti nanj pisno odredbo, s katero se naloži odstranitev vozila najkasneje v treh dneh od dneva izdaje odredbe.

(3) Če zapuščeno vozilo ni odstranjeno v roku iz prejšnjega odstavka, ga odstrani pristojni

izvajalec rednega vzdrževanja cest. Po treh mesecih se lahko zapuščeno vozilo uniči ali proda.

(4) Odstranitev vozila iz prvega ali tretjega odstavka tega člena se opravi na stroške lastnika vozila.

(5) Z globo 120 eurov se kaznuje lastnik zapuščenega vozila, ki vozila ne odstrani, kljub temu, da je bila odrejena odstranitev v skladu z drugim odstavkom tega člena.

23. člen (zaseg motornega vozila)

(1) Policist zaseže vozniku motorno vozilo, s katerim je bil zaloten pri storitvi hujšega prekrška in je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

1. če je bil storilec kot voznik motornega vozila v zadnjih dveh letih najmanj trikrat pravnomočno kaznovan za prekršek:
 - prekoračitve dovoljene hitrosti v območju za pešce ali v območju umirjenega prometa za več kot 20 km/h,
 - prekoračitve dovoljene hitrosti na cesti v naselju za več kot 30 km/h,
 - prekoračitve dovoljene hitrosti na cesti zunaj naselja za več kot 40 km/h,
 - prekoračitve dovoljene hitrosti na avtocesti ali hitri cesti za več kot 50 km/h,
 - vožnje pod vplivom alkohola,
 - vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi ali
 - odklonitve odrejenega preverjanja psihofizičnega stanja;
2. če se storilcu izvršuje kazen oziroma sankcija prepovedi vožnje motornega vozila;
3. če je storilcu začasno odvzeto vozniško dovoljenje, se mu izvršuje varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja;
4. če je storilec kljub prepovedi nadaljnje vožnje vožnjo nadaljeval ali ponovil prekršek, zaradi katerega mu je bila prepovedana nadaljnja vožnja;
5. vožnja brez veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil tiste kategorije oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi.

(2) Zaseženo motorno vozilo je treba takoj oddati sodišču, ki je pristojno za postopek o prekršku, lahko pa se do izdaje sodbe o prekršku hrani pri policiji.

(3) Ob zasegu vozila policija odvzame registrske tablice vozila in jih pošlje upravni enoti, kjer ima lastnik vozila prebivališče ali sedež. Upravna enota podatek o zasegu vozila vnese v evidenco registriranih vozil, ob vrnitvi vozila lastniku pa ta vpis izbriše.

(4) Za hujši prekršek se šteje prekršek, za katerega je predpisana stranska sankcija najmanj treh kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila. Za hujši prekršek se šteje tudi vožnja brez veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki ga vozi voznik v času prekrška, vožnja vozila v času izvrševanja prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja.

24. člen (pridržanje) (poseg odločbe US o načinu izvrševanja tega člena)

(1) Policist pridrži voznika motornega vozila:

1. pri katerem je bilo s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola ugotovljeno, da ima v organizmu več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka,
2. ki odkloni preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola ali strokovni pregled,
3. ki oporeka rezultatu preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku in mu policist odredi preizkus z merilnikom alkohola v izdihanem zraku, pri katerem se ugotovi najmanj vrednost iz 1. točke tega odstavka, ali ki oporeka rezultatu preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku, pri katerem se ugotovi najmanj vrednost iz 1. točke tega odstavka in mu policist odredi

- strokovni pregled,
4. pri katerem je bila s preizkusom z napravo ali s sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu ugotovljena prisotnost teh snovi, ali je bil na podlagi predpisanega postopka za prepoznavo znakov oziroma simptomov prepoznani znak ali simptom, ki je posledica teh snovi v organizmu, in so bili pri zdravniškem pregledu zaznani znaki motenj, ki lahko povzročijo nezanesljivo ravnanje v prometu,
 5. ki je odklonil sodelovanje pri preizkusu z napravo ali s sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu, ali pri predpisanem postopku za prepoznavo znakov oziroma simptomov, ki so posledica teh snovi v organizmu, ali če preizkusa ali postopka ni bilo mogoče opraviti zaradi drugega razloga in so bili pri zdravniškem pregledu zaznani znaki motenj, ki lahko povzročijo nezanesljivo ravnanje v prometu, ali
 6. ki zaradi zdravstvenega stanja ali zaradi drugega, s tem povezanega objektivnega vzroka ne more opraviti preizkusa alkoholiziranosti ali preizkusa ne opravi po navodilih proizvajalca in so bili pri zdravniškem pregledu zaznani znaki motenj, ki lahko povzročijo nezanesljivo ravnanje v prometu.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se policist lahko odloči, da pridržanja ne odredi, če je mogoče na drug ustrezen način preprečiti udeležbo voznika motornega vozila v cestnem prometu, pri čemer policist upošteva med postopkom ugotovljene objektivne in subjektivne okoliščine, zlasti ravnanje voznika motornega vozila med postopkom in ugotovljeno količino alkohola. Za ustrezen način preprečitve udeležbe voznika motornega vozila v cestnem prometu se šteje:

1. če se vozniku motornega vozila ob izpolnjevanju pogojev iz 23. člena tega zakona začasno zaseže vozilo,
2. če je kraj postopka neposredno pred objektom, v katerem voznik motornega vozila dejansko biva in če voznik motornega vozila to dejstvo verjetno izkaže in če je iz okoliščin mogoče sklepati, da je tja namenjen in da ne bo nadaljeval z vožnjo, ali
3. če je zagotovljen prevoz voznika motornega vozila na naslov, na katerem dejansko biva.

(3) Pridržanje voznika motornega vozila iz tega člena traja največ 12 ur, vendar ne manj kot 6 ur, pri čemer se upošteva ravnanje voznika motornega vozila v času pridržanja in ugotovljena količina alkohola.

(4) Pridržanje v primerih iz prvega odstavka tega člena policist odredi, ko zaključi zapisnik za ugotavljanje psihofizičnega stanja voznika motornega vozila. V čas pridržanja se šteje tudi čas trajanja policijskega postopka do odreditve pridržanja.

(5) Za postopek pridržanja ter pravice pridržane osebe se uporabljajo določbe zakona, ki ureja postopek o prekršku. (delno razveljavljen)

30. člen (avtocesta in hitra cesta)

(1) Na avtocesto ali hitro cesto, lahko zapeljejo in vozijo po njej le vozniki motornih vozil in skupin vozil, ki po deklaraciji proizvajalca dosegajo hitrost, večjo od 60 km/h.

(2) V promet na avtocesti in hitri cesti se sme voznik vključiti in izključiti le na označenih priključkih.

(3) Vozila, ki že vozijo po smernem vozišču avtoceste in hitre ceste, imajo prednost pred vozili, ki se vključujejo v promet na tej cesti.

(4) Voznik, ki se z motornim vozilom vključuje v promet na avtocesti in hitri cesti, mora voziti po pospeševalnem pasu in se z ustrezno hitrostjo vključiti v promet, pri tem ne sme ovirati ali ogrožati vozil, ki vozijo po njej.

(5) Voznik, ki se izključuje iz prometa na avtocesti in hitri cesti, se mora z vozilom pravočasno pomakniti na desni prometni pas in brez zmanjševanja hitrosti zapeljati na začetek zaviralnega pasu.

(6) Na avtocesti in hitri cesti z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer, ni dovoljeno voziti po smernem vozišču, namenjenemu vožnji v nasprotni smeri.

(7) Na avtocesti in hitri cesti z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer morajo motorna vozila voziti po skrajnem desnem prometnem pasu, ki ni zaseden z vozili v koloni.

(8) Na avtocesti in hitri cesti, ki ima tri ali več prometnih pasov za promet vozil v eni smeri, smejo vozniki tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 t, in vozniki vozil in skupin vozil, daljših od 7 m, voziti le po dveh prometnih pasovih, ki sta na desni strani smernega vozišča. Vozniki tovornih vozil smejo prehitovati na avtocestah in hitrih cestah le na delih, kjer to ni prepovedano s prometno signalizacijo.

(9) Pri vožnji ponoči s kratkimi žarometi po avtocesti in hitri cesti, ki ima dva ali več prometnih pasov za vožnjo v eno smer, hitrosti ni treba prilagoditi vidni razdalji, če:

- so dobro vidne pozicijske svetilke spredaj vozečega vozila;
- je rob vozišča oziroma robnega ali odstavnega pasu označen z odsevniki za označevanje poteka ceste;
- so pričakovane ovire pravočasno vidne tudi brez uporabe dolgih žarometov.

(10) Na vozišču avtoceste in hitre ceste je prepovedano obračanje, vzvratna vožnja, ustavitev ali parkiranje.

(11) Na odstavnem pasu ali odstavni niši je prepovedana vožnja, parkiranje ali ustavitev, razen ustavitve v sili in ustavitve zaradi nudenja potrebne pomoči. Voznik vozila, ki je ustavil v sili, mora poskrbeti, da se vozilo takoj odstrani. Če tega ne stori, odstrani vozilo na njegove stroške izvajalec rednega vzdrževanja cest, skladno z določbami zakona, ki ureja ceste.

(12) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je vožnja na odstavnem pasu kljub označeni robni črti dovoljena, če je to označeno s predpisano spremenljivo prometno signalizacijo.

(13) Na odstavnem pasu ali odstavni niši lahko vozijo in ustavijo vozila:

1. nujne medicinske pomoči, gasilska vozila in vozila zaščite in reševanja pri izvajanju intervencijskih nalog,
2. izvajalca rednega vzdrževanja avtoceste pri pregledu in vzdrževanju ceste ter pri izločanju vozil,
3. upravljavca cestninskih cest, ki jih pri izvajanju nadzora uporabljajo cestninski nadzorniki,
4. policije in vojaške policije pri nadzoru in urejanju cestnega prometa in
5. inšpektorjev pri opravljanju inšpekcijskega nadzora.

Pri tem morajo biti vsa navedena vozila označena s predpisanimi svetlobnimi znaki oziroma s pomiknimi signalnimi ali zapornimi tablami.

(14) V primeru ustavljanja ali zastoja prometa na avtocesti in hitri cesti z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer morajo vozniki med kolonama vozil takoj vzpostaviti reševalni pas, ki je dovolj širok za varno vožnjo intervencijskih vozil. Vozila, ki se ustavljajo ali stojijo na skrajnem levem prometnem pasu, se morajo razvrstiti čim bolj levo, tudi čez robno črto smernega vozišča. Vozila, ki se ustavljajo ali stojijo na ostalih prometnih pasovih, pa se morajo razvrstiti čim bolj desno, tudi čez robno črto smernega vozišča, kar vključuje tudi odstavni pas.

(15) Pešci ne smejo stopiti na avtocesto in hitro cesto ali hoditi po njej.

(16) Prepoved iz prejšnjega odstavka ne velja za:

1. policiste in vojaške policiste pri opravljanju uradnih nalog;
2. osebe, ki opravljajo ogled prometne nesreče ali so vključene v ogled;
3. zdravstvene delavce, gasilce in druge osebe, ki nudijo in zagotavljajo potrebno pomoč;
4. inšpektorje, pristojne za nadzor cest in druge pooblaščen delavce, kadar nadzirajo stanje cest, ter upravljavce cestninskih cest, kadar izvajajo nadzor;

5. delavce, ki delajo na označenem gradbišču na avtocesti in hitri cesti;
6. delavce izvajalca rednega vzdrževanja cest in cestninske blagajnike pri opravljanju delovnih nalog;
7. izvajalce izrednega prevoza, ki zaradi okvare obstane na avtocesti, pri označevanju ovire ali pomagajo pri prehodih preko cestninskih postaj ali gradbišč ter
8. voznika ali potnika vozila, ustavljenega v sili na odstavnem pasu.

(17) Z globo 150 eurov se kaznuje za prekršek voznik ali pešec, ki ravna v nasprotju z določbo prvega, sedmega ali petnajstega odstavka tega člena.

(18) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo četrtega, petega, trinajstega ali štirinajstega odstavka tega člena.

(19) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo drugega, osmega, desetega ali enajstega odstavka tega člena.

(20) Z globo najmanj 1.200 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi vozilo na avtocesti in hitri cesti v nasprotju z določbo šestega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.

32. člen (območje za pešce)

(1) V območjih za pešce je dovoljen tudi promet uporabnikov posebnih prevoznih sredstev in kolesarjev oziroma kolesark (v nadaljnjem besedilu: kolesarjev), vendar le tako, da ne ogrožajo pešcev.

(2) V območju za pešce smejo zaradi opravljanja dejavnosti zapeljati vozila nujne medicinske pomoči, gasilska vozila, vozila zaščite in reševanja, vozila policije, vozila vojaške policije, vozila, s katerimi se opravljajo naloge občinskega redarstva, vozila, ki se uporabljajo za vzdrževanje cest in vozila za zbiranje in odvoz odpadkov in vozila, ki jih vozijo vozniki iz prvega odstavka 69. člena tega zakona. Druga vozila smejo zapeljati v območje za pešce le, če je to dovoljeno s predpisano prometno signalizacijo.

(3) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki v območju za pešce ravna v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka tega člena.

34. člen (zaščitna čelada)

(1) Voznik in potnik na mopedu, lahkem štirikolesu, motornem kolesu, trikolesu in štirikolesu brez zaprte kabine mora med vožnjo nositi na glavi ustrezno pripeto homologirano zaščitno motoristično čelado.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka homologirane zaščitne motoristične čelade ni treba uporabljati vozniku in potniku na vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom, ki izpolnjuje pogoje, predpisane s posebnim predpisom, kadar uporabljata v vozilo vgrajeni zadrževalni sistem, voznik in potnik na mopedu, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, pa imata lahko namesto homologirane zaščitne motoristične čelade ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado.

(3) Voznik in potnik na kolesu morata imeti do dopolnjenega 18. leta starosti med vožnjo ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado.

(4) Jahač mora imeti med ježo na glavi zaščitno čelado.

(5) Z globo 120 eurov se kaznuje za prekršek:

1. voznik ali potnik na kolesu, mopedu, lahkem štirikolesu, motornem kolesu, trikolesu ali štirikolesu brez zaprte kabine, ki ravna v nasprotju z določbo prvega ali tretjega odstavka tega

- člena,
2. jahač, ki ravna v nasprotju z določbo četrtega odstavka tega člena,
 3. starš, skrbnik, rejnik ali spremljevalec otroka, kadar otrok ravna v nasprotju z določbo prvega, tretjega ali četrtega odstavka tega člena.

35. člen

(prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila)

(1) Voznik in učitelj vožnje med vožnjo ne sme uporabljati opreme ali naprav na način, ki bi zmanjševale njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila (maska, slušalke, telefon itd.).

(2) Voznik med vožnjo ne sme poslušati radia ali drugih zvočnih naprav s takšno glasnostjo, ki mu onemogoča normalno slušno zaznavanje v cestnem prometu.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena sme voznik, razen kandidat za voznika, ki ga učitelj vožnje uči vožnje motornega vozila, kandidat za voznika, ki vozi osebni avtomobil, v spremstvu spremljevalca, učitelj vožnje ter spremljevalec, med vožnjo telefonirati, vendar le ob uporabi naprave za prostoročno telefoniranje. Pri opravljanju nalog, potrebnih za reševanje življenja ali premoženja, preprečitev ali odpravo velike materialne škode, preprečitev ali odpravo onesnaženja okolja in nalog policije ter vojaške policije, je med vožnjo dovoljena uporaba radijske postaje.

(4) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(5) Z globo 120 eurov se kaznuje za prekršek voznik, učitelj vožnje motornega vozila ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

40. člen

(vožnja z vozilom na prehodu ceste čez železniško progo)

(1) Na prehodu ceste čez železniško progo ima vlak prednost pred vsemi udeleženci cestnega prometa.

(2) Udeleženec cestnega prometa se mora ustaviti pred prehodom čez železniško progo:

1. ko svetlobni znaki naznanjajo prihod vlaka oziroma da se bodo zapornice ali polzapornice začele spuščati;
2. ko se zapornice ali polzapornice spuščajo ali so že spuščene;
3. ko ustavlja promet pooblaščen železniški delavec s predpisanim znakom;
4. na nezavarovanem prehodu pa tudi, ko se prehodu približuje vlak, čeprav udeleženec cestnega prometa na to ni posebej opozorjen. Progo sme prečkati šele, ko se prepriča, da se prehodu ne približuje vlak.

(3) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, razen voznika motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbo drugega odstavka tega člena.

(4) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbo drugega odstavka. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk.

46. člen

(najvišje dovoljene hitrosti)

(1) Najvišja dovoljena hitrost vozila je:

1. na cestah v naselju 50 km/h;
2. v območju omejene hitrosti 30 km/h;
3. v območju umirjenega prometa in v območju za pešce 10 km/h.

(2) Na posameznih cestah v naselju ali njihovih delih je največja dovoljena hitrost za vozila lahko največ 70 km/h, če varnost prometa in predpisani prometnotehnični elementi to omogočajo in je to določeno s predpisanim prometnim znakom.

(3) Na cesti zunaj naselij je najvišja dovoljena hitrost za vozila:

1. na avtocestah 130 km/h;
2. na hitrih cestah 110 km/h;
3. na vseh ostalih cestah 90 km/h.

(4) Voznik, ki prekorači s prometnim pravilom ali prometnim znakom dovoljeno hitrost v območju za pešce, v območju umirjenega prometa ali v območju omejene hitrosti, se kaznuje:

1. z globo 40 eurov, če prekorači hitrost do vključno 5 km/h;
2. z globo 80 eurov, če prekorači dovoljeno hitrost nad 5 do vključno 10 km/h;
3. z globo 300 eurov, če prekorači dovoljeno hitrost nad 10 do vključno 20 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 3 kazenske točke;
4. z globo 1.000 eurov, če prekorači dovoljeno hitrost nad 20 do vključno 30 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk;
5. z globo 1.200 eurov, če prekorači dovoljeno hitrost za več kot 30 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.

(5) Voznik, ki prekorači s prometnim pravilom ali prometnim znakom omejeno hitrost na cesti v naselju, se kaznuje:

1. z globo 40 eurov, če prekorači hitrost do vključno 5 km/h;
2. z globo 80 eurov, če prekorači hitrost nad 5 do vključno 10 km/h;
3. z globo 250 eurov, če prekorači hitrost za več kot 10 do vključno 20 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 3 kazenske točke;
4. z globo 500 eurov, če prekorači dovoljeno hitrost za več kot 20 do vključno 30 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk.
5. z globo 1.000 eurov, če prekorači dovoljeno hitrost za več kot 30 do 50 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 9 kazenskih točk.
6. z globo 1.200 eurov, če prekorači dovoljeno hitrost za več kot 50 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.

(6) Voznik, ki prekorači s prometnim pravilom ali prometnim znakom omejeno hitrost na cesti zunaj naselja, razen na avtocesti ali hitri cesti, ki ima fizično ločeni smerni vozišči z najmanj po dvema prometnima pasovoma in odstavnim pasom ali odstavnimi nišami, se kaznuje:

1. z globo 40 eurov, če prekorači hitrost do vključno 10 km/h;
2. z globo 80 eurov, če prekorači hitrost nad 10 do vključno 20 km/h;
3. z globo 160 eurov, če prekorači hitrost nad 20 do vključno 30 km/h;
4. z globo 250 eurov, če prekorači hitrost za več kot 30 do vključno 40 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 3 kazenske točke.
5. z globo 500 eurov, če prekorači hitrost za več kot 40 do vključno 50 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk.
6. z globo 1.200 eurov, če prekorači dovoljeno hitrost za več kot 50 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.

(7) Voznik, ki prekorači s prometnim pravilom, ali prometnim znakom omejeno hitrost na avtocesti ali hitri cesti, ki ima fizično ločeni smerni vozišči z najmanj po dvema prometnima pasovoma in odstavnim pasom ali odstavnimi nišami, se kaznuje:

1. z globo 40 eurov, če prekorači hitrost do vključno 10 km/h;
2. z globo 80 eurov, če prekorači hitrost nad 10 do vključno 30 km/h;
3. z globo 160 eurov, če prekorači hitrost nad 30 do vključno 40 km/h;
4. z globo 250 eurov, če prekorači hitrost nad 40 do vključno 50 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 3 kazenske točke;
5. z globo 500 eurov, če prekorači hitrost nad 50 do vključno 60 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk;
6. z globo 1.200 eurov, če prekorači dovoljeno hitrost nad 60 km/h. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 9 kazenskih točk.

47. člen
(najvišje dovoljene hitrosti posameznih vrst vozil)

(1) Na cestah je hitrost vožnje omejena za naslednja vozila:

1. 100 km/h:
 - za motorna vozila z največjo dovoljeno maso do vključno 3,5 t, ki vlečejo priklopno vozilo.
2. 80 km/h:
 - za motorna vozila z največjo dovoljeno maso nad 3,5 t in za takšna vozila, ki vlečejo lahki ali bivalni priklopnik;
 - za avtobuse in avtobuse s priklopnim vozilom za prtljago, razen zgibnih avtobusov.
3. 70 km/h:
 - za motorna vozila, z največjo dovoljeno maso nad 3,5 t, ki vlečejo priklopno vozilo, ki ni lahki ali bivalni priklopnik;
 - za zgibne avtobuse.
4. 60 km/h:
 - za avtobuse na cestah zunaj naselja, v katerih potniki med vožnjo stojijo;
 - za motorna vozila, ki vlečejo pokvarjeno motorno vozilo na avtocesti in hitri cesti.
5. 50 km/h:
 - za avtobuse na cestah v naselju, v katerih potniki med vožnjo stojijo in za avtobuse mestnega potniškega prometa;
 - za tovorna vozila, na katerih se v tovornem prostoru prevažajo potniki;
 - za vozila, ki imajo na kolesih nameščene verige za sneg;
 - za motorna vozila, ki vlečejo pokvarjeno motorno vozilo, razen na avtocesti in hitri cesti;
 - za vsa vozila, kadar je vidljivost manjša od 50 m.
6. 20 km/h:
 - za motorna vozila, na katerih se vozijo potniki na stojiščih ali sedežih, prigrajenih na zunanji strani vozila;
 - za cestni turistični vlak.

(2) Avtobusi, tovorna vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 t, priklopna vozila, razen lahkih in bivalnih priklopnikov, morajo imeti na vidnem mestu na zadnji levi strani označbo največje dovoljene hitrosti, ki je predpisana za to vrsto vozil. Dodatno morajo biti s takšno označbo označena motorna vozila in skupine vozil, ki smejo voziti na avtocestah in hitrih cestah, s hitrostjo 80, 90 oziroma 100 km/h. Ta označba je po obliki in barvi enaka prometnemu znaku za omejitev hitrosti, njen premer pa je najmanj 20 cm.

(3) Voznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 40 eurov, če prekorači hitrost do vključno 10 km/h;
2. 120 eurov, če prekorači hitrost nad 10 do vključno 20 km/h;
3. 300 eurov, če prekorači hitrost za več kot 20 km/h.

(4) Voznik avtobusa, tovornega vozila, katerega največja dovoljena masa presega 3,5 t, traktorja in priklopnega vozila, razen lahkega priklopnika in bivalnega priklopnika, ki na vidnem mestu nima predpisane označbe za to vrsto vozil v skladu z drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo 40 eurov.

48. člen
(najvišje dovoljene hitrosti posameznih vozil na avtocestah in hitrih cestah)

(1) Na avtocestah in hitrih cestah, ki imajo fizično ločeni smerni vozišči z najmanj dvema prometnima pasovoma, je hitrost vožnje omejena na:

1. 80 km/h:
 - za zgibne avtobuse in za motorna vozila s priklopnimi vozili, razen za motorna vozila z največjo dovoljeno maso do vključno 3,5 t, ki vlečejo priklopno vozilo;
2. 90 km/h:
 - za tovorna vozila brez priklopnih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 t, če imajo

to vpisano v prometnem dovoljenju oziroma s potrdilom (certifikatom), s katerim pristojni organ ali pooblaščen organizacija države, v kateri je vozilo registrirano, dovoljuje za to vozilo vožnjo s takšno hitrostjo;

3. 100 km/h:
 - za avtobuse brez priklopnih vozil, razen zgibnih avtobusov, če imajo to vpisano v prometnem dovoljenju oziroma s potrdilom (certifikatom), s katerim pristojni organ ali pooblaščen organizacija države, v kateri je vozilo registrirano, dovoljuje za to vozilo vožnjo s takšno hitrostjo.
 - za motorna vozila z največjo dovoljeno maso do vključno 3,5 t, ki vlečejo priklopno vozilo.

(2) Voznik, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 40 eurov, če prekorači hitrost do vključno 10 km/h;
2. 120 eurov, če prekorači hitrost nad 10 do vključno 20 km/h;
3. 200 eurov, če prekorači hitrost za več kot 20 km/h.

49. člen

(dovoljene hitrosti za vozila policije in vozila Slovenske obveščevalno varnostne agencije pri opravljanju posebnih nalog)

Omejitve hitrosti določene s prometnimi pravili ter omejitve hitrosti, izražene s postavljenimi prometnimi znaki, ne veljajo za vozila:

1. policije, opremljena s posebnimi napravami za ugotavljanje hitrosti, kadar policisti z njimi nadzirajo hitrost vozil v cestnem prometu,
2. policije, Slovenske obveščevalno varnostne agencije in Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo, kadar policisti, uradne osebe agencije ali Obveščevalno varnostne službe z njimi na podlagi dovoljenja državnega tožilca, preiskovalnega sodnika, direktorja Slovenske obveščevalno-varnostne agencije ali ministra, pristojnega za obrambo, izvajajo prikrita preiskovalna dejanja iz svoje pristojnosti po zakonu, ki ureja naloge, pristojnosti in pooblastila policije ali po zakonu, ki ureja kazenski postopek oziroma posebne oblike pridobivanja podatkov po zakonu, ki ureja delovanje Slovenske obveščevalno-varnostne agencije ali po zakonu, ki ureja delovanje Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo.

Vozniki teh vozil morajo voziti na tak način in s takšno hitrostjo, da ves čas obvladujejo vozilo in da ne ogrožajo drugih udeležencev cestnega prometa ali njihovega premoženja.

51. člen

(varno prehitevanje)

(1) Voznik sme začeti prehitevati le, če ima na cesti dovolj prostora. S prehitevanjem ne sme ovirati udeleženca cestnega prometa, ki ga prehiteva.

(2) Pred prehitevanjem vozila, ki vozi pred njim po istem prometnem pasu, mora dati voznik predpisan znak, nato pa ga na primerni bočni razdalji prehiteti. Prehiteti mora brez oklevanja, po končanem prehitevanju pa se mora, razen na smernem vozišču z dvema ali več prometnimi pasovi čim prej vrniti na izhodiščni prometni pas.

(3) Na smernem vozišču z najmanj dvema prometnima pasovoma sme voznik, ki je prehitel vozilo in želi prehiteti še drugo vozilo ali drugega udeleženca cestnega prometa, ostati na prometnem pasu, po katerem je prehiteval prvo vozilo, če s tem ne ovira hitrejših vozil, ki se mu približujejo od zadaj.

(4) Voznik prehitevanega vozila ne sme povečevati hitrosti. Po potrebi mora zmanjšati hitrost in se pomakniti k desnemu robu vozišča in s svojim ravnanjem omogočiti vozniku, ki prehiteva čimprejšnjo zaključitev prehitevanja.

(5) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki pred prehitevanjem ne da predpisanega znaka iz drugega odstavka tega člena.

(6) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena, razen voznika iz prejšnjega odstavka tega člena.

(7) Z globo 120 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami četrtega odstavka tega člena.

65. člen (ustavitev in parkiranje)

(1) Ustavitev ali parkiranje na vozišču je dovoljeno le na desni strani vozišča v smeri vožnje. Če so na desni strani vozišča tirnice, je dovoljena ustavitev ali parkiranje na levi strani vozišča. Na enosmerni cesti je dovoljena ustavitev ali parkiranje na obeh straneh smernega vozišča.

(2) Na vozišču ustavljeno ali parkirano vozilo mora biti vzporedno z robom vozišča in sme biti oddaljeno od roba največ 30 cm, razen če je drugače določeno s predpisano prometno signalizacijo. Parkiranje v drugi vrsti, ob parkiranih vozilih, je prepovedano.

(3) Če so parkirna mesta označena s predpisanimi označbami na vozišču ali na drugi prometni površini, je dovoljena ustavitev ali parkiranje le v skladu s temi označbami.

(4) Ustavitev in parkiranje je prepovedano:

1. na prehodu za pešce, stezi za pešce, pločniku ali v območju za pešce. Če je s predpisano prometno signalizacijo dovoljeno parkiranje na pločniku, mora biti za pešce zagotovljen najmanj 1,60 m širok del pločnika, ki ne sme mejiti na vozišče;
2. na prehodu za kolesarje;
3. na razdalji manj kot 5 m pred prehodom za pešce ali kolesarje. Če so na vozišču pred prehodom označena parkirna mesta, mora biti prepoved iz te točke označena s predpisano označbo na vozišču;
4. na kolesarski stezi, kolesarski poti, pešpoti ali kolesarskem pasu;
5. na prehodu ceste čez železniško progo in na razdalji manj kot 15 m od najbližje železniške tirnice;
6. na križišču in na razdalji manj kot 15 m od najbližjega roba prečnega vozišča pred križiščem, razen če je drugače določeno s predpisano prometno signalizacijo;
7. v predoru, galeriji in podvozu, ter na viaduktu, mostu in nadvozu;
8. na zaznamovanem mestu na vozišču ali na zaznamovani niši, ki je rezervirana za avtobuse ali avtotaksi vozila. Zaradi vstopa ali izstopa potnika je dovoljena ustavitev na postajališču, ki je zunaj vozišča, če s tem ni oviran javni prevoz potnikov v cestnem prometu. Na postajališčih zunaj vozišča lahko ustavljajo in parkirajo policisti in občinski redarji pri opravljanju svojih nalog, če s tem ni oviran javni prevoz potnikov v cestnem prometu;
9. na ozkem ali nepreglednem delu ceste (v ovinku, pod vrhom klanca ipd.);
10. na delu ceste, kjer bi bil prost prehod med ustavljenim oziroma parkiranim vozilom in neprekinjeno ločilno črto ali usmerjevalnim poljem na vozišču ali nasprotnim robom vozišča ali kakšno drugo oviro na cesti širok manj kot 3 m;
11. na mestu, na katerem bi vozilo zakrivalo postavljeni prometni znak;
12. na vozišču v naselju, kjer poteka dvosmerni promet in ločilne črte niso vrisane;
13. na vozišču ceste zunaj naselja;
14. na smernem vozišču ceste v naselju z dvema ali več prometnimi pasovi;
15. na vseh prometnih površinah, ki niso namenjene prometu vozil ali niso namenjene prometu tovrstnih vozil (npr. cestno telo, cestni otok, odstavní ločilni in robni pas, bankina itd.);
16. na mestu, na katerem bi parkirano vozilo onemogočilo vključitev v promet že parkiranemu vozilu ali onemogočilo dovoz na dvorišče stavbe, do garaže, skladiščnega prostora ali drugega podobnega objekta ali do zasebnega zemljišča. Dovoz na dvorišče, v objekt ali k objektu, pred katerim je prepovedana ustavitev ali parkiranje, mora biti na vhodu označen s predpisano prometno signalizacijo, če pa so na vozišču pri vhodu označena parkirna mesta, pa tudi s predpisano označbo na vozišču;
17. na označenem parkirnem prostoru za invalide, razen za osebe iz prvega odstavka 66. člena tega zakona;
18. na označenih poteh, namenjenih intervencijskim vozilom;

19. nad priključkom za vodovodno omrežje (hidrant). Prepoved iz te točke mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo;
20. v območju umirjenega prometa, razen kjer je izrecno dovoljeno s predpisano prometno signalizacijo;
21. kjer je to v nasprotju z omejitvami, prepovedmi in obveznostmi, izraženimi s prometno signalizacijo.

(5) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami prvega, drugega, tretjega odstavka tega člena ali z 2., 3., 5., 6., 8., 10., 11., 12., 13., 14., 15. ali 20. točko četrtega odstavka tega člena.

(6) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo 1., 4., 7., 9., 16., 17., 18., 19. ali 21. točko četrtega odstavka tega člena.

73. člen (označitev živali ali črede)

(1) Gonič, vodič živali ali črede in jahač mora poskrbeti, da je žival ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti v cestnem prometu označena s svetilko, čreda pa spredaj in zadaj z najmanj po eno svetilko. Svetilke morajo oddajati belo svetlobo in morajo biti nameščene tako, da jih lahko drugi udeleženci cestnega prometa pravočasno in zlahka opazijo. Jezdna žival je lahko namesto svetilke označena z odsevnimi trakovi na spodnjih delih nog.

(2) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek gonič, vodič živali ali črede in jahač, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

83. člen (udeležba pešcev v cestnem prometu)

(1) Pešci morajo uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.

(2) Če na vozišču ali ob njem ni pasu za pešce, pešpoti ali pločnika, je pa kolesarska pot ali steza, smejo hoditi pešci po kolesarski poti ali stezi, vendar tako, da ne ovirajo kolesarjev in voznikov koles s pomožnim motorjem.

(3) Pešec ne sme hoditi po vozišču ali se zadrževati na njem, prav tako ne sme nanj nenadoma stopiti.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka smejo hoditi pešci po vozišču tam, kjer ni pločnika, pešpoti ali kolesarske steze. Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje.

(5) Izjemoma lahko pešci hodijo po desni strani vozišča v smeri hoje, kjer je to zanje varneje (nepregledni ovinek, ovira na vozišču ipd.).

(6) Pešec, ki potiska enosledno vozilo, ročni voziček ali drugo prevozno sredstvo in organizirana skupina pešcev, mora v primeru, ko ni mogoče uporabljati prometne površine namenjene hoji pešcev, hoditi ob desnem robu vozišča v smeri hoje. Pešec, ki potiska ob sebi enosledno vozilo, ga mora voditi na svoji levi strani. Določba velja tudi za osebo, ki se vozi v invalidskem vozičku.

(7) Pešec mora prečkati vozišče na prehodu za pešce, če je ta oddaljen od njega manj kot 100 metrov. Pešec ne sme prečkati vozišča zunaj prehoda za pešce, če sta smerni vozišči fizično ločeni ali ju loči neprekinjena ločilna črta.

(8) Pešec mora prečkati vozišče brez ustavljanja in po najkrajši poti. Preden stopi na vozišče, se mora prepričati, če to lahko varno stori.

(9) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek pešec, ki ravna v nasprotju z določbo prvega,

drugega, tretjega, četrtega, šestega, sedmega in osmega odstavka tega člena in organizator skupine pešcev, ki ravna v nasprotju z določbo šestega odstavka tega člena.

86. člen
(označitev oseb na avtocesti in hitri cesti)

(1) Med hojo po avtocesti in hitri cesti morajo nositi odsevni telovnik živo rumene ali oranžne barve z vdelanimi odsevnimi trakovi bele barve:

1. policisti in vojaški policisti pri opravljanju uradnih nalog;
2. osebe, ki opravljajo ogled prometne nesreče ali so vključene v ogled;
3. zdravstveni delavci, gasilci in druge osebe, ki nudijo in zagotavljajo potrebno pomoč;
4. inšpektorji, pristojni za nadzor cest in drugi pooblaščen delavci, kadar nadzirajo stanje cest ter upravljavci cestninskih cest, kadar izvajajo nadzor nad plačevanjem cestnine;
5. izvajalci izrednega prevoza, ki zaradi okvare obstane na avtocesti, pri označevanju ovire ter
6. voznik ali potnik vozila, ustavljenega v sili na odstavnem pasu.

(2) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki ravna v nasprotju z določbo tega člena.

88. člen
(prevoz oseb)

(1) V motornem in priklopnem vozilu ali na njem se sme voziti le toliko oseb, kolikor je v vozilu sedežev oziroma stojišč, na način, ki ga je določil proizvajalec vozila.

(2) V bivalnem in lahkem priklopniku ni dovoljeno prevažati oseb.

(3) Voznik sme v avtobusu, ki v prometnem dovoljenju nima vpisanih stojišč, voziti le toliko oseb, kolikor ima vozilo vgrajenih sedežev. Potniki morajo med vožnjo sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu.

(4) Voznik ne sme pričeti z vožnjo avtobusa, dokler potniki niso varno vstopili oziroma izstopili, in dokler vrata avtobusa niso zaprta.

(5) Na delovnem vozilu, ki ima prigrajena stojišča ali sedeže, se sme voziti le toliko oseb, kolikor je teh stojišč ali sedežev. Na delovnem vozilu v cestnem prometu mora biti v takem primeru prižgana rumena utripajoča luč.

(6) V bivalnem vozilu se sme voziti le toliko oseb, kolikor je v prometnem dovoljenju vpisanih sedežev. Potniki morajo med vožnjo sedeti na sedežih.

(7) Na sedežu poleg voznika ni dovoljeno voziti osebe, ki je očitno pod vplivom alkohola, mamil ali psihoaktivnih zdravil.

(8) Na tovornem vozilu oziroma na priklopnem vozilu, ki ga vleče traktor, se sme voziti v prostoru za tovor največ pet oseb, ki so potrebne za nalaganje oziroma razlaganje tovora.

(9) Osebe, ki se vozijo v vozilih iz petega ali osmega odstavka tega člena, ne smejo biti očitno pod vplivom alkohola, mamil ali psihoaktivnih zdravil.

(10) Osebe iz osmega odstavka tega člena ne smejo v vozilu stati, sedeti na stranicah tovornega prostora ali na nestabilnem oziroma nepritrjenem tovoru, kot tudi ne na tovoru, ki presega višino stranic tovornega prostora.

(11) Na tovornem vozilu, ki nima stranic tovornega prostora, in na prekucniku ni dovoljeno voziti oseb.

(12) Na traktorju in delovnem stroju se sme poleg voznika voziti druga oseba le, če je v ta

namen na njem vgrajen sedež za prevoz oseb, ki je vpisan v prometnem dovoljenju. Otrok, mlajši od enega leta in pol, se na traktorju ali na delovnem stroju ne sme prevažati.

(13) Na traktorskem priključku, na priključku delovnega stroja ali motokultivatorja ni dovoljeno prevažati osebe.

(14) Med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom mora biti otrok, manjši od 150 cm, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi. V motornem vozilu, ki ni opremljen z zadrževalnim sistemom, ni dovoljeno prevažati otrok, mlajših od treh let, otroci starejši od treh let in manjši od 150 cm pa se smejo prevažati le na sedežih, ki niso prednji sedeži. Otrok ni dovoljeno prevažati v nazaj obrnjenem zadrževalnem sistemu v sedežu za potnike, zaščitenem s prednjo zračno blazino, razen če je zračna blazina deaktivirana mehanično.

(15) Voznik začetnik ne sme voziti vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali prevoz oseb za lastne potrebe.

(16) Pri opravljanju nalog policije lahko policist opravlja prevoz oseb z vozilom policije tako, da mu ni treba upoštevati določb tega člena, vendar pri tem ne sme ogrožati potnikov ali drugih udeležencev cestnega prometa ali njihovega premoženja.

(17) Z globo 120 evrov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(18) Z globo 1.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 120 evrov. Z globo 120 evrov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

95. člen

(pogoji za udeležbo mopedov, motornih koles, trikoles, lahkih štirikoles in štirikoles v cestnem prometu)

(1) Vozniki mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, morajo voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni oziroma niso prevozne, smejo voziti ob desnem robu smernega vozišča v smeri vožnje.

(2) Vozniki mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, morajo voziti drug za drugim.

(3) Mopedu ali motornemu kolesu sme biti priklopljen lahki priklopnik za prtljago na največ dveh kolesih, ki ga vleče za seboj. Ta priklopnik ne sme biti širši od enega metra in mora biti pripet tako, da se ne more sam odpeti in da je zagotovljena njegova stabilnost.

(4) Voznik mopeda in motornega kolesa sme prevažati potnika samo, če je na vozilu za potnika vgrajen poseben sedež in stopalke za noge ali če ima stranski priklopnik. Potnik na mopedu in motornem kolesu mora imeti med vožnjo noge na stopalkah.

(5) Voznik mopeda, motornega kolesa, trikolesa, lahkega štirikolesa ali štirikolesa sme kot potnike voziti le osebe, starejše od 12 let.

(6) Voznik mopeda, motornega kolesa, trikolesa, lahkega štirikolesa ali štirikolesa ne sme voziti osebe, ki je očitno pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi.

(7) Voznik mopeda in motornega kolesa se ne sme držati za drugo vozilo, prevažati, vleči ali potiskati predmetov, ki bi ga ovirali pri vožnji, ali potiskati oziroma vleči drugih udeležencev cestnega prometa.

(8) Voznik mopeda, mlajši od 16 let, ne sme prevažati potnika.

(9) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo prvega, drugega, tretjega, četrtega, petega ali osmega odstavka tega člena.

(10) Z globo 120 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo šestega ali sedmega odstavka tega člena.

97. člen

(pogoji za uporabo posebnih prevoznih sredstev v cestnem prometu)

(1) Posebna prevozna sredstva se smejo v cestnem prometu uporabljati le na pločnikih, poteh za pešce in kolesarskih poteh ter na območjih za pešce in območjih umirjenega prometa, odvisno od njegove velikosti. Uporabniki posebnih prevoznih sredstev ne smejo ovirati ali ogrozati pešcev in kolesarjev. Način in hitrost gibanja morajo prilagoditi razmeram v prometu, njihova hitrost pa ne sme preseči največje hitrosti, s kakršno se lahko gibljejo pešci.

(2) Posebnih prevoznih sredstev ni dovoljeno uporabljati na vozišču ceste, namenjene prometu motornih vozil.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je dovoljena uporaba invalidskih vozičkov na vozišču ceste, namenjene prometu motornih vozil, na kateri ni druge primerne prometne površine, ločene od vozišča.

(4) Za promet posebnih prevoznih sredstev se uporabljajo predpisi, ki se uporabljajo za pešce oziroma kolesarje.

(5) Uporaba posebnih prevoznih sredstev, ki jih poganja motor, in ki presegajo hitrost gibanja pešcev (gokart, motorne sani, miniatura motorna vozila ipd.), v cestnem prometu ni dovoljena. Izjemoma je dovoljena uporaba motornih sani v cestnem prometu, če je to potrebno za reševanje človeških življenj ali premoženja, preprečitev ali odpravo velike materialne škode ali odpravo posledic onesnaženja okolja. V takih primerih sme v skladu s prometnimi pravili, ki se uporabljajo za vožnjo motornih vozil, upravljati motorne sani oseba, ki sme voziti motorno vozilo.

(6) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka tega člena.

(7) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju z določbo petega odstavka tega člena.

99. člen

(svetlobni prometni znaki)

(1) Udeleženci cestnega prometa se morajo ravnati po barvah luči na semaforju, ki imajo naslednji pomen:

1. rdeča luč – prepovedana vožnja vozil oziroma hoja pešcev;
2. rumena luč – prepovedana vožnja, razen v primeru, ko se vozilo pri vožnji z dovoljeno hitrostjo ne more varno ustaviti zaradi premajhne oddaljenosti od semaforja;
3. zelena luč – prost prehod in obveznost za voznika, da brez odlašanja odpelje oziroma nadaljuje vožnjo;
4. zelena luč v obliki puščice pomeni:
 - na luči semaforja – voznik sme voziti le v smeri puščice;
 - kot dopolnilni znak na semaforju – kljub rdeči ali rumeni luči na semaforju sme voznik voziti v smeri puščice, pri tem pa ne sme ovirati vozil, ki vozijo po cesti, na katero se vključuje;
5. rdeča in rumena luč, ki gorita hkrati – prepovedana vožnja in napoved, da se bo prižgala zelena luč;
6. rumena utripajoča luč – vozi posebno previdno. Enak pomen ima rumena utripajoča luč, ki se

uporablja kot samostojni svetlobni znak.

(2) Rumena luč v obliki puščice, ki je postavljena pri izhodu s križišča, obvešča voznike, ki so na križišču in zavijajo levo, da se je za vozila, ki prihajajo z nasprotne strani, na semaforju že pri žgala rdeča luč in da lahko nadaljujejo vožnjo in zapustijo križišče.

(3) Glede medsebojne prednosti med vozili na križišču, na katerem je promet urejen s semaforji, se uporabljajo prometna pravila o prednosti, ki sicer veljajo na križišču.

(4) Za pešca velja zaporedje zelena-rdeča-zelena luč. Če se namesto zelene prižge rdeča luč, medtem ko prečka vozišče, mora prečkanje nadaljevati.

(5) Vozniki koles in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, morajo upoštevati svetlobne znake za pešce, če potekata pešpot in kolesarska pot ena ob drugi in ni posebnih svetlobnih znakov za kolesarje.

(6) Stalno svetleč svetlobni znak nad prometnim pasom pomeni:

1. rdeč X – promet na prometnem pasu je prepovedan;
2. zelena puščica, usmerjena navpično navzdol – prometni pas je odprt za promet;
3. rumena utripajoča puščica, usmerjena poševno navzdol – prometni pas je treba zapustiti v smeri puščice.

(7) Kjer je promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki in sta na smernem vozišču najmanj dva prometna pasova, lahko vozila vozijo drugo poleg drugega, tudi če gostota prometa tega ne zahteva.

(8) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, razen voznika, ki ravna v nasprotju z določbo prvega odstavka tega člena.

(9) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo 2., 3., 4. ali 5. točke prvega odstavka ali petega odstavka ali 2. ali 3. točke šestega odstavka tega člena.

(10) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo 1. ali 6. točke prvega odstavka ali 1. točke šestega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 3 kazenske točke.

101. člen

(posebni svetlobni znaki vozil s prednostjo in vozil za spremstvo)

(1) Vozila s prednostjo in vozila za spremstvo so motorna vozila, na katerih se za izvršitev določenih nujnih nalog uporabljajo posebni svetlobni in zvočni znaki.

(2) Posebni svetlobni in zvočni znaki so:

1. Na vozilu s prednostjo:
 - najmanj dve posebni opozorilni svetilki, ki oddajata svetlobo modre barve (v nadaljnjem besedilu: modra svetilka). Ne glede na to določbo se sme za zagotavljanje prednosti na vozilih policije brez policijskih oznak izjemoma uporabljati samo ena modra svetilka. Ta svetlobni znak se sme na teh vozilih uporabiti tudi za opozarjanje na nesrečo, zgostitev prometa ali druge okoliščine, ki predstavljajo nevarnost za udeležence cestnega prometa;
 - zvočni znak spreminjajoče se frekvence (sirena).
2. Na vozilu za spremstvo:
 - posebni opozorilni svetilki, od katerih ena oddaja svetlobo modre barve in druga svetlobo rdeče barve (v nadaljnjem besedilu: rdeča in modra svetilka);
 - zvočni znak spreminjajoče se frekvence (sirena).

Modra oziroma rdeča in modra svetilka se uporabljata skupaj s sireno. Na vozilih s prednostjo ali vozilih za spremstvo se lahko uporablja tudi svetlobni znak z dolgima žarometoma, ki enakomerno izmenično utripata, vendar le podnevi.

(3) Pomen posebnih svetlobnih in zvočnih znakov:

1. modra svetilka: udeleženci cestnega prometa morajo takoj dati prosto pot vozilu, ki daje tak znak. Vozniki se morajo z vozili umakniti k robu vozišča, če je zaradi neovirane vožnje vozila s prednostjo potrebno, morajo ustaviti ob robu ali zunaj vozišča, drugi udeleženci cestnega prometa se morajo umakniti z vozišča;
2. modra svetilka in svetlobna tabla: voznik mora postopno zmanjšati hitrost in ravnati po odredbi, izpisani na svetlobni tabli;
3. modra svetilka in kratek zvočni znak s sireno: voznik, za katerim vozi policijsko vozilo, ki daje tak znak, mora postopno zmanjšati hitrost in ustaviti ob robu ali zunaj vozišča. Voznik in potniki ne smejo izstopiti iz oziroma z vozila, dokler jim policist tega ne dovoli;
4. rdeča in modra svetilka: vozniki morajo takoj ustaviti vozila, drugi udeleženci cestnega prometa se morajo takoj umakniti z vozišča, in dati vozilu, ki daje tak znak, in vozilu oziroma vozilom, ki ga spremlja, prosto pot. Vozniki morajo ustaviti vozila ob robu ali zunaj vozišča. Vožnjo smejo nadaljevati šele, ko odpelje mimo vozilo, vozili oziroma vsa vozila v koloni, vključno z zaključnim vozilom, ki daje znake z rdečo in modro svetilko.

(4) Voznikom vozil s prednostjo, vozil za spremstvo in vozil v spremstvu ni treba upoštevat prometnih pravil in prometne signalizacije, vendar morajo voziti na tak način in s takšno hitrostjo, da ves čas obvladujejo vozilo in da ne ogrožajo drugih udeležencev cestnega prometa ali njihovega premoženja.

(5) Prepovedano se je priključiti vozilu s prednostjo, vozilu za spremstvo ali vozilu v spremstvu ali jih prehiteti.

(6) Vozilo s prednostjo ali vozilo za spremstvo sme med vožnjo izjemoma uporabljati tudi samo posebne svetlobne znake brez sirene, kadar je ob zadostni vidnosti tega vozila zagotovljena varnost udeležencev cestnega prometa, vozilo s prednostjo pa tudi, kadar s temi znaki opozarja na nesrečo, zgostitev prometa ali druge okoliščine, ki predstavljajo nevarnost za udeležence cestnega prometa.

(7) Naprave za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov iz tega člena smejo biti nameščene samo na vozilih, na katerih jih je dovoljeno uporabljati.

(8) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo petega ali sedmega odstavka tega člena ali drug udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju z določbo 1., 2. ali 4. točke tretjega odstavka tega člena.

(9) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo 1., 2. ali 4. točke tretjega odstavka tega člena ter potnik, ki ravna v nasprotju z določbo 3. točke tretjega odstavka tega člena.

(10) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo 3. točke tretjega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk.

(11) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z določbo sedmega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 80 eurov. Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

105. člen

(prepoved vožnje vozila v cestnem prometu pod vplivom alkohola)

(1) V cestnem prometu ne sme imeti alkohola v organizmu:

1. voznik motornega vozila ali skupine vozil kategorije C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE;
2. voznik vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali blaga ali prevoz oseb za lastne potrebe;
3. voznik vozila, s katerim se prevažata nevarno blago;

4. poklicni voznik motornega vozila, kadar opravlja ta poklic;
5. učitelj vožnje med usposabljanjem kandidata za voznika v vožnji motornega vozila;
6. kandidat za voznika med usposabljanjem v vožnji motornega vozila;
7. spremljevalec;
8. voznik začetnik;
9. voznik motornega vozila, ki nima vozniškega dovoljenja
- 9.a voznik motornega vozila, ki v vozniskem dovoljenju nima vpisane kategorije motornega vozila, ki ga vozi;
10. voznik motornega vozila, ki se mu izvršuje prepoved vožnje motornega vozila ali mu je vozniško dovoljenje odvzeto;
11. voznik, ki prevažata skupino otrok.

(2) Drugi vozniki imajo lahko največ do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, pod pogojem, da tudi pri nižji koncentraciji alkohola ne kažejo znakov motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu.

(3) Kandidata iz 6. točke prvega odstavka tega člena, voznika, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja ali voznika iz 9. točke prvega odstavka tega člena, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 300 eurov, če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka;
2. 600 eurov, če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka;
3. 900 eurov, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka;
4. 1.200 eurov, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

(4) Voznika iz 1., 2., 3., 4., 8., 9.a, 10. ali 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelja vožnje ali spremljevalca, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 300 eurov, če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku iz 1., 2., 3., 4., 8., 9.a, 10. in 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelju vožnje ali spremljevalcu se izreče tudi 4 kazenske točke;
2. 600 eurov, če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku iz 1., 2., 3., 4., 8., 9.a, 10. in 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelju vožnje ali spremljevalcu se izreče tudi 8 kazenskih točk;
3. 900 eurov, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku iz 1., 2., 3., 4., 8., 9.a, 10. in 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelju vožnje ali spremljevalcu se izreče tudi 16 kazenskih točk;
4. najmanj 1.200 eurov, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku motornega vozila, učitelju vožnje in spremljevalcu se izreče tudi 18 kazenskih točk.

(5) Voznika, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 300 eurov, če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama v litru izdihanega zraka in kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 4 kazenske točke;
2. 600 eurov, če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 8 kazenskih točk;
3. 900 eurov, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 16 kazenskih točk;
4. najmanj 1.200 eurov, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52

miligrama alkohola v litru izdihanega zrak. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.

106. člen

(prepovedane droge, psihoaktivna zdravila in druge psihoaktivne snovi)

(1) Voznik ne sme voziti vozila v cestnem prometu niti ga začeti voziti, če je pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, in njihovih presnovkov, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo. Učitelj vožnje ne sme usposablјati kandidata za voznika motornega vozila in spremljevalec ne sme spremlјati voznika, če je pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo.

(2) Pod vplivom snovi iz prejšnjega odstavka je voznik, učitelj vožnje oziroma spremljevalec, pri katerem se s posebnimi sredstvi, napravami ali s strokovnim pregledom ugotovi prisotnost takih snovi v krvi ali slini.

(3) Z globo najmanj 1.200 eurov se kaznuje za prekršek voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.

(4) Če se s toksikološko preiskavo telesnih tekočin ugotovi prisotnost prepovedanih drog ali drugih psihoaktivnih snovi ali njihovih presnovkov le v urinu, se voznika, učitelja vožnje ali spremljevalca napoti na kontrolni zdravstveni pregled v skladu z zakonom, ki ureja voznike.

(5) Če se s postopkom iz drugega odstavka tega člena ugotovi, da voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec uporablja psihoaktivna zdravila, ki mu jih je predpisal zdravnik, se ga napoti na kontrolni zdravstveni pregled, v skladu z zakonom, ki ureja voznike.

107. člen

(preverjanje psihofizičnega stanja)

(1) Policist sme zaradi ugotovitve, ali ima udeleženec cestnega prometa v organizmu alkohol ali več alkohola, kot je dovoljeno, izvesti preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola. Neposrednemu udeležencu prometne nesreče policist odredi preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola. Če se s preizkusom ugotovi, da ima voznik v organizmu več alkohola, kot je dovoljeno, mu policist prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila začasno odvzame vozniško dovoljenje, zoper druge udeležence cestnega prometa, ki so očitno pod vplivom alkohola in ovirajo ali ogrožajo cestni promet, pa sme odrediti ukrepe, s katerimi jim onemogoči oviranje ali ogrožanje cestnega prometa.

(2) Če se z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku ugotovi, da ima udeleženec cestnega prometa v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, izpolni policist zapisnik o preizkusu, ki ga podpiše tudi preizkušen udeleženec cestnega prometa. Če udeleženec cestnega prometa oporeka rezultatu preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku, iz katerega je razvidno, da ima v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, mu policist odredi preizkus z merilnikom alkohola v izdihanem zraku (etilometrom) ali strokovni pregled. Če udeleženec cestnega prometa odkloni preizkus z merilnikom alkohola v izdihanem zraku (etilometrom) ali strokovni pregled, vpiše policist vzrok odklonitve v zapisnik, prav tako pa se šteje, da se udeleženec cestnega prometa strinja z rezultatom preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku.

(3) Udeleženec cestnega prometa, ki mu policist odredi preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola, mora ravnati po odredbi policista. Če preizkus odkloni, policist vozniku prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila pa tudi začasno odvzame vozniško dovoljenje. Če zaradi zdravstvenega stanja ali zaradi drugega, s tem povezanega objektivnega vzroka, udeleženec cestnega prometa ne more opraviti preizkusa, mu policist odredi strokovni pregled. Če zdravnik, ki opravi strokovni pregled, ugotovi, da je pod vplivom alkohola, policist vozniku prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila pa začasno odvzame vozniško dovoljenje. Policist odredi strokovni pregled tudi v primeru, če udeleženec cestnega prometa ne opravi odrejenega preizkusa po

navodilih proizvajalca.

(4) Za odklonitev preizkusa ali strokovnega pregleda šteje poleg neposredne odklonitve tudi ravnanje udeleženca v cestnem prometu, s katerim ovira ali onemogoči izvedbo preizkusa oziroma strokovnega pregleda ali poškoduje oziroma uniči vzorec za analizo.

(5) Policist izpolni zapisnik o preizkusu alkoholiziranosti tudi v primeru, če udeleženec cestnega prometa odkloni neposredno odrejen preizkus z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku ali z merilnikom alkohola v izdihanem zraku (etilometrom) ali strokovni pregled.

(6) Udeležencu cestnega prometa, ki kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu, rezultat preizkusa s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola pa kaže na prisotnost alkohola v dovoljenih mejah, odredi policist strokovni pregled.

(7) Policist sme zaradi ugotovitve, ali je udeleženec cestnega prometa pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo, izvesti preizkus z napravo ali sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti teh snovi v organizmu ali predpisan postopek za prepoznavo znakov oziroma simptomov, ki so posledica teh snovi v organizmu. Preizkus z napravo ali sredstvom za hitro ugotavljanje se lahko izvede tudi kot sestavni del postopka za prepoznavo znakov oziroma simptomov.

(8) Če policist s preizkusom z napravo ali sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu ali v postopku za prepoznavo znakov oziroma simptomov teh snovi prepozna znak oziroma simptom, ki je posledica takšne snovi v organizmu, ali če udeleženec cestnega prometa odkloni sodelovanje pri preizkusu ali postopku ali če preizkusa ali postopka ni mogoče opraviti zaradi drugega razloga, odredi policist udeležencu cestnega prometa strokovni pregled.

(9) Udeležencu prometne nesreče, neposrednemu udeležencu prometne nesreče ali osumljencu kaznivega dejanja nevarne vožnje v cestnem prometu sme policist zaradi ugotovitve, ali je udeleženec, neposredni udeleženec ali osumljenec kaznivega dejanja nevarne vožnje v cestnem prometu pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu odrediti strokovni pregled, ne da bi pred tem izvedel preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola. Neposrednemu udeležencu prometne nesreče, ki je zapustil mesto prometne nesreče in izjavil, da je po prometni nesreči užival alkoholne pijače, prepovedane droge, psihoaktivna zdravila ali druge psihoaktivne snovi, pa policist mora odrediti strokovni pregled. Izjavo neposrednega udeleženca prometne nesreče o uživanju alkoholnih pijač, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi policist zabeleži v zapisnik.

(10) Udeleženec cestnega prometa, kateremu je policist odredil strokovni pregled, mora ravnati po policistovi odredbi. Vozniku, kateremu je odredil strokovni pregled, policist prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila pa tudi začasno vzame vozniško dovoljenje, razen v primeru iz tretjega odstavka tega člena, kadar voznik zaradi zdravstvenega stanja ali drugega s tem povezanega objektivnega vzroka ne more opraviti preizkusa, zdravnik pa ugotovi, da ni pod vplivom alkohola.

(11) Na preizkus z merilnikom alkohola oziroma strokovni pregled odpelje udeleženca cestnega prometa policist s službenim vozilom. Če se s preizkusom z merilnikom alkohola ali strokovnim pregledom ugotovi, da je udeleženec cestnega prometa v takšnem psihofizičnem stanju, da sme voziti vozilo v cestnem prometu, ga policist s službenim vozilom odpelje nazaj k vozilu, ki ga je pred tem vozil, razen če obstaja nevarnost napada na policista ali če je policist napoten na interventni dogodek.

(12) Z globo najmanj 1.200 evrov se kaznuje za prekršek voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju s policistovo zahtevo ali odredbo iz tretjega ali desetega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.

110. člen
(dolžnostna ravnanja ob prometni nesreči)

(1) Vsakdo mora pomagati pri prometni nesreči, če je treba:

- rešiti človeška življenja;
- preprečiti ogrožanje drugih udeležencev cestnega prometa;
- preprečiti ali omiliti ekološko nesrečo.

(2) Po prometni nesreči mora udeleženec prometne nesreče:

1. ustaviti vozilo;
2. zavarovati in označiti kraj nesreče, pri prometni nesreči I. kategorije pa vozilo čimprej odstraniti z vozišča;
3. pomagati poškodovanim;
4. obvestiti policijo, center za obveščanje ali koga drugega, ki lahko obvesti policijo, razen pri prometni nesreči I. kategorije;
5. soudeleženi ali poškodovanim v prometni nesreči posredovati ime in priimek ter naslov, posredovati podatke iz vozniškega dovoljenja in prometnega dovoljenja ter posredovati podatke o obveznem zavarovanju ali izpolniti Evropsko poročilo o prometni nesreči;
6. osebi, ki ji je povzročena škoda, pa je ni na kraju nesreče, posredovati svoje osebne podatke;
7. ostati na kraju prometne nesreče, dokler ni končan ogled, razen če tisti, ki vodi ogled, ne odloči drugače. Če je treba rešiti človeško življenje, lahko udeleženec prometne nesreče začasno zapusti kraj prometne nesreče, vendar se mora takoj, ko je to mogoče, vrniti.

(3) Neposredni udeleženec prometne nesreče, ki je zapustil mesto prometne nesreče, mora nemudoma obvestiti upravičenca do podatkov iz prejšnjega odstavka ali policijo, da je bil udeležen v prometni nesreči, posredovati podatke o kraju in ostalih okoliščinah nesreče, svoje podatke, registrsko številko vozila in navesti kraj, kjer se nahaja, ter omogočiti naknadno ugotavljanje dejstev.

(4) Neposredni udeleženci prometne nesreče od trenutka nesreče do zaključka ogleda ne smejo uživati alkoholnih pijač, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njihovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

(5) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, ki ravna v nasprotju z določbo prvega odstavka ali 1., 2., 3., 4., 5. ali 6. točke drugega odstavka tega člena.

(6) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek neposredni udeleženec prometne nesreče, razen pešec, ki ravna v nasprotju z določbo četrtega odstavka tega člena, če ima v organizmu:

1. več kot 0,20 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,10 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, ali
2. prepovedane droge, psihoaktivna zdravila ali druge psihoaktivne snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

(7) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek neposredni udeleženec prometne nesreče, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega odstavka tega člena.

(8) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek v prometni nesreči udeleženi voznik motornega vozila iz prvega odstavka 105. člena tega zakona, učitelj vožnje ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju z določbo četrtega odstavka tega člena, če ima v organizmu:

1. alkohol ali
2. prepovedane droge, psihoaktivna zdravila ali druge psihoaktivne snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

(9) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek v prometni nesreči udeleženi voznik motornega vozila iz drugega odstavka 105. člena tega zakona, ki ravna v nasprotju z določbo četrtega odstavka tega člena, če ima v organizmu:

1. več kot 0,20 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,10 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka ali
2. prepovedane droge, psihoaktivna zdravila ali druge psihoaktivne snovi, ki zmanjšujejo njegovo

sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

(10) Z globo 1.200 eurov se kaznuje za prekršek neposredni udeleženec prometne nesreče, ki ravna v nasprotju z določbo 7. točke drugega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.

111. člen

(zavarovanje dokazov ob prometni nesreči)

(1) Policist mora priti na kraj prometne nesreče II., III. ali IV. kategorije, opraviti vse potrebno za zavarovanje kraja prometne nesreče in opraviti ogled.

(2) Policist mora priti na kraj prometne nesreče I. kategorije in ugotoviti dejstva ter zbrati dokaze, potrebne za odločitev o prekršku, če ga o njej obvesti udeleženec prometne nesreče v roku 24 ur od nastanka prometne nesreče.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, mora policist priti na kraj prometne nesreče I. kategorije, če ga o prometni nesreči obvesti oseba, ki ni udeleženec prometne nesreče, in ugotoviti, ali voznik in vozilo izpolnjujeta pogoje za udeležbo v cestnem prometu po tem zakonu, zakonu, ki ureja voznike in zakonu, ki ureja motorna vozila. Če pri tem ugotovi kršitve v zvezi z izpolnjevanjem pogojev za udeležbo v cestnem prometu, opravi postopek iz drugega odstavka tega člena.

(4) Policist lahko odstopi od ugotavljanja dejstev in zbiranja dokazov, potrebnih za odločitev o prekršku pri prometni nesreči z majhno poškodbo, ne glede na to s katerim prekrškom je bila prometna nesreča povzročena, in o tem obvesti udeležence prometne nesreče. Preden policist odstopi od ugotavljanja dejstev in zbiranja dokazov, mora ugotoviti, ali voznik in vozilo izpolnjujeta pogoje za udeležbo v cestnem prometu po tem zakonu, zakonu, ki ureja voznike in zakonu, ki ureja motorna vozila. Če pri tem ugotovi kršitve v zvezi z izpolnjevanjem pogojev za udeležbo v cestnem prometu, ali se udeleženca prometne nesreče ne moreta sporazumeti o odgovornosti za povzročitev nesreče, opravi postopek iz drugega odstavka tega člena.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka policist ne sme odstopiti od ugotavljanja dejstev in zbiranja dokazov, potrebnih za odločitev o prekršku tudi pri prometni nesreči z majhno poškodbo, če je neposredni udeleženec zapustil mesto prometne nesreče, ne da bi izpolnil obveznosti iz 110. člena tega zakona.

(6) Priča prometne nesreče mora udeležencu prometne nesreče in policistu posredovati osebne podatke. Če to ni mogoče, mora te podatke nemudoma sporočiti policijski postaji ali tistemu, ki vodi ogled.

(7) Sledi prometne nesreče II., III. in IV. kategorije se smejo odstraniti šele po končanem ogledu oziroma ko tako odloči tisti, ki opravlja ogled. Pri taki prometni nesreči ni dovoljeno spreminjati stanja na kraju prometne nesreče, dokler ni opravljena potrebna preiskava, razen kadar to zahteva reševanje udeležencev prometne nesreče.

(8) Za umrle udeležence prometne nesreče sme odrediti preiskovalni sodnik ali policist odvzem telesnih tekočin za analizo.

(9) Pri prometni nesreči, v kateri je kdo umrl ali bil poškodovan in odpeljan v bolnišnico, mora policist:

- poskrbeti za premoženje, ki je ostalo na kraju nesreče,
- poskrbeti za odstranitev in hrambo vozil, in sicer na stroške lastnika vozila,
- poskrbeti, da so najbližji sorodniki umrlega ali poškodovanega obveščeni o nesreči.

(10) Na podlagi odredbe preiskovalnega sodnika ali policista mora zdravnik odvzeti udeležencu prometne nesreče kri, urin, drugo telesno tekočino oziroma tkivo za analizo in najbližji policijski postaji brezplačno posredovati podatke o vrsti telesne poškodbe udeležencev prometne nesreče v treh dneh od sprejema poškodovanega udeleženca prometne nesreče.

- (11) Izvajalec rednega vzdrževanja ceste mora na zahtevo policista zagotoviti:
- odstranitev in hrambo vozil, za katera ne morejo poskrbeti udeleženci prometne nesreče,
 - odstranitev vseh ovir na cesti, nastalih zaradi prometne nesreče,
 - zavarovanje ovir iz prejšnje točke, ki se ne dajo odstraniti, v skladu z določbami tega zakona o zavarovanju ovir na cesti.

- (12) Zdravstvena organizacija, zavod ali zasebni zdravnik mora obvestiti policijo o:
- sprejemu poškodovanca, za katerega obstaja sum, da je bil poškodovan v prometni nesreči in
 - smrti poškodovanega v prometni nesreči.

(13) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec ali priča prometne nesreče, ki ravna v nasprotju z določbo šestega ali sedmega odstavka tega člena.

(14) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek zdravnik, ki ravna v nasprotju z določbo desetega ali dvanajstega odstavka tega člena.

(15) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z določbo desetega, enajstega ali dvanajstega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

- študija AVP
- MSP-test

